

beschikking

**GERECHTSHOF AMSTERDAM
ONDERNEMINGSKAMER**

zaaknummer: 200.354.715/02 OK

beschikking van de Ondernemingskamer van 30 december 2025

inzake

1. **Lodewijk Frans ASSCHER,**
2. **Antonius Joseph Maria HEERTS,**

beiden in hun hoedanigheid van tijdelijk door de Ondernemingskamer benoemde leden van de raad van toezicht van Federatie Nederlandse Vakbeweging,

VERZOEKERS,

advocaten: **mr. M. Holtzer, mr. T.S.F. Hautvast** en **mr. N.S.O. Meuwissen**, allen
kantoorhoudende te Amsterdam,

t e g e n

de vereniging met volledige rechtsbevoegdheid

FEDERATIE NEDERLANDSE VAKBEWEGING,

gevestigd te Utrecht,

VERWEERSTER,

niet verschenen,

e n t e g e n

1. **FNV PERSONEEL,**
gevestigd te Utrecht,
2. **575 LEDEN VAN DE VERENIGING FEDERATIE NEDERLANDSE
VAKBEWEGING,**

als vermeld op de lijst die als bijlage aan deze beschikking is gehecht,

BELANGHEBBENDEN,

advocaat: **mr. J.D.A. Domela Nieuwenhuis**, kantoorhoudende te Amsterdam,

3. **HET INTERIM-BESTUUR VAN DE FEDERATIE NEDERLANDSE
VAKBEWEGING,**
zetelende te Utrecht,
BELANGHEBBENDE,
advocaat: **mr. S.M. Marges**, kantoorhoudende te Utrecht,
4. **DE RAAD VAN TOEZICHT VAN DE FEDERATIE NEDERLANDSE
VAKBEWEGING,**
gevestigd te Utrecht,
BELANGHEBBENDE,
advocaat: **mr. M.W. Josephus Jitta**, kantoorhoudende te Amsterdam,
5. **DE ONDERNEMINGSRAAD VAN DE FEDERATIE NEDERLANDSE
VAKBEWEGING,**
gevestigd te Utrecht,
BELANGHEBBENDE,
advocaten: **mr. D. Schwartz** en **mr. L.C.J. Sprengers**, beiden kantoorhoudende te Utrecht,
6. **DE SECTORRAAD OVERHEID VAN DE FEDERATIE NEDERLANDSE
VAKBEWEGING,**
gevestigd te Utrecht,
7. **DE SECTORRAAD VERVOER VAN DE FEDERATIE NEDERLANDSE
VAKBEWEGING,**
gevestigd te Utrecht,
8. **DE SECTORRAAD DIENSTEN VAN DE FEDERATIE NEDERLANDSE
VAKBEWEGING,**
gevestigd te Utrecht,
9. **DE SECTORRAAD UITKERINGSGERECHTIGDEN VAN DE FEDERATIE
NEDERLANDSE VAKBEWEGING,**
gevestigd te Utrecht,
10. **DE SECTORRAAD ZORG EN WELZIJN VAN DE FEDERATIE NEDERLANDSE
VAKBEWEGING,**
gevestigd te Utrecht,
11. **DE SECTORRAAD METAAL VAN DE FEDERATIE NEDERLANDSE
VAKBEWEGING,**
gevestigd te Utrecht,

12. **DE SECTORRAAD HANDEL VAN DE FEDERATIE NEDERLANDSE VAKBEWEGING,**
gevestigd te Utrecht,
13. **DE SECTORRAAD AGRARISCH EN INDUSTRIE VAN DE FEDERATIE NEDERLANDSE VAKBEWEGING,**
gevestigd te Utrecht,
14. **DE SECTORRAAD ZELFSTANDIGEN VAN DE FEDERATIE NEDERLANDSE VAKBEWEGING,**
gevestigd te Utrecht,
BELANGHEBBENDEN,
advocaten: **mr. L.C.J. Sprengers** en **mr. D. Schwartz**, beiden kantoorhoudende te Utrecht,
15. **HET LEDENPARLEMENT VAN DE FEDERATIE NEDERLANDSE VAKBEWEGING,**
gevestigd te Utrecht,
BELANGHEBBENDE,
advocaten: **mr. O.J.W. Schotel** en **mr. R.J. Laméris**, beiden kantoorhoudende te Amsterdam,
16. **DE WERKORGANISATIE VAN DE FEDERATIE NEDERLANDSE VAKBEWEGING,**
gevestigd te Utrecht,
BELANGHEBBENDE,
advocaat: **mr. S.C.M. van Thiel**, kantoorhoudende te Amsterdam.

Hierna zullen partijen (ook) als volgt worden aangeduid:

- verzoekers sub 1 en 2 gezamenlijk als de OK-functionarissen;
- verweester als FNV;
- belanghebbenden sub 1 en 2 als FNV Personeel c.s.
- belanghebbende sub 3 als het interim-bestuur;
- belanghebbende sub 4 als de raad van toezicht;
- belanghebbende sub 5 als de ondernemingsraad;
- belanghebbenden sub 6 tot en met 14 als de sectorraden;
- belanghebbende sub 15 als het ledenparlement;
- belanghebbende sub 16 als de werkorganisatie.

1. Het verloop van het geding

- 1.1 Voor het verloop van het geding verwijst de Ondernemingskamer naar haar beschikkingen van 13 juni 2025, 17 juni 2025, 20 juni 2025 en 27 juni 2025 in deze zaak en het verkort proces-verbaal van de mondelinge behandeling van 28 november 2025.
- 1.2 Bij voornoemde beschikkingen heeft de Ondernemingskamer – kort gezegd – een onderzoek bevolen naar het beleid en de gang van zaken van FNV en bij wijze van onmiddellijke voorziening met onmiddellijke ingang en vooralsnog voor de duur van de procedure de OK-functionarissen benoemd tot leden van de raad van toezicht van FNV met gezamenlijk een beslissende stem.
- 1.3 De OK-functionarissen hebben bij verzoekschrift met bijlagen van 10 november 2025 de Ondernemingskamer verzocht om bij wijze van nadere onmiddellijke voorziening, primair, in afwijking van artikel 51 van de statuten van FNV te bepalen dat de OK-functionarissen bevoegd zijn een besluit te nemen tot het wijzigen van de statuten van FNV en dat ieder van hen bevoegd is de akte van statutenwijziging te doen verlijden, althans subsidiair, voor de duur van het geding te bepalen dat de statuten van FNV luiden als is opgenomen in bijlage 1 bij het verzoekschrift.
- 1.4 FNV Personeel c.s. hebben bij verweerschrift van 24 november 2025 het verzoek van de OK-functionarissen ondersteund en verzocht het verzoek toe te wijzen.
- 1.5 Het interim-bestuur heeft bij verweerschrift met bijlage van 24 november 2025 verzocht het primaire verzoek toe te wijzen en daarbij te bepalen (i) dat de bevoegdheid van de OK-functionarissen zal gelden tot het moment waarop de statuten van FNV zullen zijn gewijzigd en (ii) dat in het geval de gewijzigde statuten en reglementen van FNV met elkaar strijdig zijn, het bepaalde in de statuten prevaleert.
- 1.6 De ondernemingsraad heeft bij verweerschrift van 24 november 2025 het verzoek van de OK-functionarissen ondersteund en verzocht de OK-functionarissen de bevoegdheid te verlenen om de statuten van FNV aan te passen.
- 1.7 De sectorraden hebben bij verweerschrift van 24 november 2025 het verzoek van de OK-functionarissen onderschreven en de Ondernemingskamer verzocht zo snel mogelijk op het verzoek van de OK-functionarissen te beslissen.
- 1.8 Het ledenparlement heeft bij verweerschrift met bijlagen van 24 november 2025 de Ondernemingskamer verzocht het verzoek van de OK-functionarissen af te wijzen.

- 1.9 Het verzoek is behandeld op de zitting van de Ondernemingskamer van 28 november 2025. De OK-functionarissen en het ledenparlement hebben aanvullende bijlagen overgelegd. De advocaten van de OK-functionarissen, FNV Personeel c.s., de ondernemingsraad, de sectorraden en het ledenparlement hebben de standpunten van de verschillende partijen toegelicht aan de hand van overgelegde aantekeningen. Mr. Josephus Jitta, mr. Marges en mr. Van Thiel hebben namens respectievelijk de raad van toezicht, het interim-bestuur en de werkorganisatie verzocht het verzoek van de OK-functionarissen toe te wijzen. Partijen en hun advocaten hebben vragen van de Ondernemingskamer beantwoord en inlichtingen verstrekt. De Ondernemingskamer heeft de mondelinge behandeling op 28 november 2025 aangehouden tot 17 december 2025, om de OK-functionarissen de gelegenheid te geven om – met inachtneming van hetgeen ter zitting is besproken – een finaal concept op te stellen van de door hen voorgestelde statutenwijziging en dit aan alle betrokken partijen toe te sturen.
- 1.10 De OK-functionarissen hebben op maandag 15 december 2025 een definitieve versie van een door hen voorgestelde statutenwijziging met een toelichting aan de Ondernemingskamer en de overige partijen toegezonden. Het ledenparlement heeft op 16 december 2025 een aanvullend verweerschrift toegezonden.
- 1.11 De mondelinge behandeling van het verzoek van de OK-functionarissen is voortgezet op 17 december 2025. De advocaten hebben de standpunten van de verschillende partijen toegelicht, mr. Marges en mr. Sprengers aan de hand van overgelegde aantekeningen. Partijen en hun advocaten hebben vragen van de Ondernemingskamer beantwoord en inlichtingen verstrekt.

2. Inleiding en feiten

- 2.1 Tussen de verschillende gremia binnen FNV bestaat al langere tijd een geschil over de manier waarop de diverse organen van de vereniging met elkaar zouden moeten omgaan. Dat geschil is steeds verder geëscaleerd en partijen komen daar onderling niet meer uit. FNV heeft als gevolg daarvan op dit moment geen bestuur met een voldoende draagvlak binnen alle geledingen van de vereniging en er is op dit moment geen vertrouwen meer in het verkiezingsproces dat zou moeten leiden tot een nieuw bestuur. Om dat op te lossen heeft de Ondernemingskamer twee tijdelijke leden van de raad van toezicht benoemd. Deze OK-functionarissen hebben mogelijke oplossingen voor het geschil verkend en zij vragen de Ondernemingskamer nu om de bevoegdheid de statuten van FNV aan te passen.

Interne organisatie van FNV

- 2.2 Op grond van de huidige statuten en reglementen heeft FNV een algemeen bestuur met 17 leden waarvan zeven leden het dagelijks bestuur vormen. De voorzitter van het algemeen bestuur is ook de voorzitter van het dagelijks bestuur. De leden van het algemeen en dagelijks bestuur worden benoemd door het ledenparlement, dat fungeert als algemene vergadering van de vereniging. Op grond van de huidige statuten van FNV en het reglement omtrent de verkiezingen wordt op basis van een profielschets en een assessment door een toetsingscommissie een aantal geschikte kandidaten geselecteerd en op een kandidatenlijst geplaatst. Uit deze kandidatenlijst worden vervolgens door het ledenparlement de leden van het algemeen en dagelijks bestuur benoemd. Voor de voorzitter geldt dat hij wordt benoemd op voordracht van de leden van FNV. In de praktijk betekent dit dat de voorzitter wordt verkozen door de leden van FNV.
- 2.3 Het ledenparlement van FNV bestaat uit 104 afgevaardigden van de sectorale afdelingen, naar rato van het aantal leden dat de desbetreffende sector vertegenwoordigt. De afgevaardigden worden verkozen door de leden van de sectorale afdelingen. Alle bevoegdheden die niet aan andere organen binnen FNV zijn toegewezen, worden uitgeoefend door het ledenparlement. Het ledenparlement is onder andere bevoegd tot benoeming, schorsing en ontslag van de leden van het algemeen en het dagelijks bestuur en (na een voordracht van het algemeen bestuur) de raad van toezicht. Ingevolge artikel 51 van de statuten is het ledenparlement als enige bevoegd om te besluiten de statuten van FNV te wijzigen.
- 2.4 De raad van toezicht van FNV bestaat volgens de huidige statuten uit vijf natuurlijke personen, die op voordracht van het algemeen bestuur worden benoemd door het ledenparlement. De raad van toezicht heeft als taak toezicht te houden op het beleid van het algemeen bestuur en op de algemene gang van zaken binnen FNV. Verder heeft de raad van toezicht de bevoegdheid om leden van het algemeen bestuur te schorsen en in geval van ontstentenis of belet van alle bestuursleden een tijdelijk bestuur aan te wijzen.
- 2.5 FNV is georganiseerd in 22 sectorale afdelingen. Elk (indirect) lid van FNV behoort tot één van de sectorale afdelingen. Er zijn 12 directe sectorale afdelingen en 10 indirecte sectorale afdelingen (vakbonden die als rechtspersoon lid zijn van FNV). Iedere directe sectorale afdeling heeft een sectorraad waarvan de leden worden verkozen door de leden van de sectorale afdeling in kwestie. Het vakbondswerk van FNV wordt met name uitgevoerd door de actieve (kader)leden van een sectorale afdeling.

- 2.6 FNV heeft ongeveer 1.650 medewerkers in dienst die werkzaam zijn in de zogeheten werkorganisatie. De werkorganisatie staat onder leiding van een algemeen directeur. Er zijn zeven afdelingen binnen de werkorganisatie en de leidinggevendenden van alle afdelingen vormen samen het managementteam. Het managementteam en de algemeen directeur vormen samen de directie van de werkorganisatie. Er is een ondernemingsraad ingesteld en de algemeen directeur is de bestuurder in de zin van de Wet op de ondernemingsraden (WOR). De werkorganisatie ondersteunt onder meer de (kader)leden van FNV bij het uitvoeren van vakbondsactiviteiten.
- 2.7 FNV Personeel is de vakbond van de werkorganisatie van FNV en van de medewerkers van de 10 vakbonden die lid zijn van FNV.

Eerdere beslissingen van de Ondernemingskamer in deze zaak

- 2.8 Voor de achtergrond, het ontstaan en de verdere escalatie van het geschil binnen FNV en de huidige impasse wordt verwezen naar hetgeen daarover is opgenomen in de beschikking van 13 juni 2025 (ECLI:NL:GHAMS:2025:1547). In die beschikking is geoordeeld dat er gegronde redenen bestaan om te twijfelen aan een juist beleid en een juiste gang van zaken van FNV. De Ondernemingskamer heeft vastgesteld dat de diverse organen van FNV er niet in waren geslaagd om binnen de huidige *governance* het bestaande geschil in onderling overleg op te lossen en dat FNV als gevolg daarvan niet kon beschikken over een algemeen en dagelijks bestuur met een voldoende draagvlak binnen alle geledingen van de vereniging. Daarnaast bestond er geen voldoende vertrouwen in het verkiezingsproces dat op korte termijn zou moeten leiden tot een voldoende gedragen nieuw algemeen bestuur, terwijl er ook voor de dieperliggende oorzaken van het bestaande conflict binnen FNV geen oplossing voorhanden was.
- 2.9 De toestand van FNV maakte het nodig dat onmiddellijke voorzieningen werden getroffen. Het belang van FNV, haar leden, haar medewerkers en het algemeen belang dat FNV als grootste Nederlandse vakvereniging dient, vergden dat FNV op de kortst mogelijke termijn weer kon beschikken over een slagvaardig en representatief algemeen bestuur en voorzitter, die een zo breed mogelijk vertrouwen genieten onder alle geledingen van FNV. Daarvoor was nodig dat zo spoedig mogelijk een verkiezingsproces op gang zou komen dat enerzijds voldoende onafhankelijk en transparant is vormgegeven zodat de uitkomst door alle betrokkenen geaccepteerd kon worden en anderzijds voldoende waarborgen bood voor de bescherming van de privacy en de veiligheid van de betrokken kandidaten. Daarnaast vergde het belang van FNV dat de bestaande knelpunten in de *governance* van FNV kritisch beoordeeld zouden worden en dat binnen de vereniging een proces op gang werd gebracht dat

kon leiden tot een aanpassing van die *governance* en het wegnemen van de knelpunten, aldus de Ondernemingskamer in de genoemde beschikking van 13 juni 2025.

- 2.10 Om die reden zijn bij wijze van onmiddellijk voorziening de OK-functionarissen benoemd als tijdelijke leden van de raad van toezicht van FNV, die in het bijzonder tot taak kregen om, zo nodig in afwijking van de statuten en de interne reglementen van FNV, (i) zorg te dragen voor het organiseren en vormgeven van verkiezingen voor een nieuw bestuur en voorzitter van FNV en (ii) te adviseren over mogelijke aanpassingen in de *governance* van FNV en een proces op gang te brengen dat kon leiden tot een aanpassing van die *governance* en het wegnemen van de knelpunten daarin.

Gang van zaken na de benoeming van de OK-functionarissen

- 2.11 De OK-functionarissen zijn bij beschikkingen van 17 en 27 juni 2025 benoemd. Op 1 juli 2025 hebben zij zich op het Intranet van FNV voorgesteld:

“Wij willen op basis van een aantal kernwaarden aan het werk met jullie en voor de FNV:

- 1. Wij zijn geen partij en worden ook geen partij. We zijn onafhankelijk en handelen in het belang van de FNV.*
- 2. Wij zijn niet op zoek naar schuldigen, maar willen dat iedereen die FNV een warm hart toedraagt binnen of buiten de organisatie weer door kan gaan met het leveren van een maatschappelijke bijdrage.*
- 3. Wij kijken niet naar personen, maar naar patronen en proberen te zien wat de onderliggende belangen zijn die een rol spelen.*
- 4. Wij geloven dat de inspiratie voor een sterke vakbeweging voorop moet staan en willen die weer voorop stellen bij het vormgeven van de toekomst.*

(...) We willen jullie vragen zaken die binnen deze opdracht vallen of daaraan raken eerst aan ons voor te leggen en/of af te stemmen zodat we alle neuzen dezelfde kant op kunnen krijgen. Zodra we onze eerste besluiten hebben genomen zullen we jullie daarvan op de hoogte stellen.

De komende tijd zullen we velen van jullie ontmoeten, wij zien daarnaar uit.”

- 2.12 Op 15 juli 2025 hebben de OK-functionarissen meegedeeld dat de eerder op 15 september 2025 geplande verkiezingen zouden worden uitgesteld:

*“In opdracht van de Ondernemingskamer werken de tijdelijk toezichthouders aan verbetering van de *governance* en het verkiezingsproces. Beide aspecten hangen nauw met elkaar samen, dat vraagt om zorgvuldigheid. Daarom komt de geplande datum voor de verkiezingen, 15 september, te vroeg.”*

- 2.13 De OK-functionarissen en hun medewerkers hebben gesprekken gevoerd met (leden van) diverse gremia binnen FNV, waaronder het interim-bestuur, de werkorganisatie, sectorraden en (de technisch voorzitter van) het ledenparlement.

- 2.14 Op 1 september 2025 hebben de OK-functionarissen bekendgemaakt dat de huidige voorzitters-kandidaten en bestuursleden geen kandidaat zullen zijn voor het nieuwe bestuur inclusief voorzitterschap. De OK-functionarissen kondigden aan dat zij zullen komen met *“verbetervoorstellen voor de governance en voorstellen om tot een nieuw bestuur en een nieuwe voorzitter te komen.”* Het streven is dat *“FNV voor het einde van dit jaar een nieuwe voorzitter heeft die met mandaat, gezag en daadkracht van zich laat horen. (...) Later dit najaar volgt ook een herijkte governance waarbij de belangen van de leden in de sectoren meer in balans moeten komen ten opzichte van de huidige structuur”*, aldus de OK-functionarissen.
- 2.15 Op 15 september 2025 heeft een vergadering van het ledenparlement plaatsgevonden. Tijdens die vergadering is anderhalf uur met de OK-functionarissen gesproken, die onder meer hun opdracht en aanpak hebben toegelicht en vragen van het ledenparlement hebben beantwoord.
- 2.16 Bij brief van 16 september 2025 heeft de voorzitter van de Sociaal-Economische Raad aan de interim-voorzitter van FNV en de OK-functionarissen onder meer het volgende geschreven:

“Ik ben blij met de inzet van het huidige interim-bestuur, omdat we de lopende zaken door kunnen laten gaan. Tegelijkertijd is het lastig om verder vooruit te kijken, terwijl Nederland dat nu wel nodig heeft. Onze voorgangers hebben bewezen dat gezamenlijke voorstellen voor stelselwijzigingen een belangrijke rol in de politieke besluitvorming speelden. Dat is in deze tijd opnieuw nodig, maar behoeft een sterke samenwerking tussen werkgevers, vakbonden en kroonleden. Juist nu, met een wereld in verwarring, een economie die moet veranderen en een politiek die van crisis naar crisis gaat en sterk verdeeld is. Dit is het moment voor de 'polder' om stappen vooruit te zetten en daar is een sterke FNV bij nodig. Om dat te bereiken is het cruciaal dat de FNV deelneemt aan de verschillende overleggen binnen de SER en daar ook besluiten kan nemen. Dat lukt alleen als er heldere mandaten met bewegingsruimte bestaan, waarbinnen FNV-ers namens hun achterban kunnen handelen. Dit geldt zowel voor commissies als voor DB-SER als besluitvormend gremium en escalatiemogelijkheid. Ik merk hieromtrent ook zorgen bij de andere partners in de 'polder', omdat uitstel of moeten terugkomen op standpunten en besluiten een goede besluitvorming en onderling commitment belemmeren. Uiteraard is ledendemocratie het ankerpunt voor alle sociale partners en voor de SER, maar ik vraag daarbij ook graag aandacht voor een goede en heldere mandaatregeling in de discussie over de governance van de FNV. Ik doe graag een beroep op alle betrokkenen om afspraken hierover te bevorderen.”

- 2.17 Op 1 oktober 2025 hebben de OK-functionarissen onder de titel ‘Voor de toekomst: een sterke FNV!’ een voorstel voor een gewijzigde governance van FNV bekendgemaakt. Dit voorstel houdt onder meer het volgende in:

“De huidige organisatiestructuur komt voort uit de afspraken van Dalfsen uit december 2011. Er werd beoogd de directe betrokkenheid van de leden bij de besluitvorming te vergroten zonder daarbij de slagkracht en doorzettingsmacht aan te tasten. Helaas moeten we constateren dat de FNV onbestuurbaar is geworden in deze organisatiestructuur.

De FNV moet weer bestuurbaar worden binnen een levendige verenigingsdemocratie waarin discussie niet splitst, maar bijdraagt aan gezamenlijke oplossingen. Er moet voorkomen worden dat de situatie van de afgelopen periode, waar iedereen tegenover elkaar staat, nog eens kan ontstaan. Dat kan de FNV zich niet permitteren, dat kan Nederland zich niet permitteren. (...)

WERKWIJZE

Om een volledig beeld te krijgen, hebben we met veel mensen gesproken vooral binnen, maar ook buiten de organisatie. Zo hebben we meermaals gesproken met het interim-bestuur, het ledenparlement, de sectorraden, FNV Personeel, de ondernemingsraad, de directie en met diverse vakbondsbestuurders. We hebben ons ook laten ondersteunen door deskundigen van buiten de organisatie en door mensen met veel ervaring en kennis van de FNV. Daarnaast hebben we gebruik gemaakt van alle onderzoeken en rapporten, zowel recent als van langer geleden. (...)

ONBESTUURBARE VAKBOND

Binnen de organisatie bestaan er op meerdere niveaus hardnekkige problemen die het functioneren en de onderlinge samenwerking binnen de organisatie bemoeilijken.

SAMENVATTING PATRONEN

- *Verlammende verdeling van bevoegdheden en slechte rolvastheid, met machtsspelletjes als gevolg;*
- *Onduidelijkheid over werkgeverschap en opdrachtgeverschap, zo oefenen te veel geledingen invloed uit op de inzet van de werkorganisatie;*
- *Toezicht op inhoudelijk vakbondswerk wordt vermengd met toezicht op het functioneren van personen, dit beperkt ook de slagkracht van het bestuur;*
- *Ledendemocratie is heel belangrijk in een vereniging, maar is niet vormgegeven op een manier die samengaat met een moderne en goed bestuurbare vakbond;*
- *Afstemming tussen ledenparlement en sectorraden is onder de maat;*
- *Verstikkend wantrouwen tussen verschillende onderdelen van de FNV;*
- *Ongepast/grensoverschrijdend gedrag wordt niet gecorrigeerd en procedures voor onderzoek naar integriteit en/of ongewenst gedrag worden niet nageleefd.*

Op basis van alles dat we hebben gezien, zijn we in augustus tot de conclusie gekomen dat het collectief ernstig tekort is geschoten, ten koste van de FNV. Ondanks vele pogingen is men er niet in geslaagd om de onderlinge geschillen op een professionele en collegiale manier op te lossen. Om de FNV weer sterk te maken zijn we op zoek gegaan naar patronen en oorzaken die ten grondslag liggen aan de huidige crisis in de vakbond.

Allereerst zijn er veel onduidelijkheden over rollen en verantwoordelijkheden. De zogenoemde rolvastheid tussen het ledenparlement, de sectorraden, het bestuur, de werkorganisatie en de Raad van Toezicht is onvoldoende scherp. Daardoor is er ruimte voor interne machtsspelletjes en positioneringsgedrag die het werk belemmeren, waarbij individuen en kleine groepen onevenredig veel invloed kunnen uitoefenen. Ook is er een 'spel' ontstaan over wie het laatste woord heeft. Het gevolg hiervan is dat niemand het laatste woord heeft en discussies eindeloos kunnen dooretteren.

Het bestuur is bovendien sterk afhankelijk van het Ledenparlement, dat geldt voor zowel het inhoudelijke vakbondsbeleid als voor de benoeming en het ontslag van bestuurders. Bestuurders verliezen aan kwaliteit en daadkracht doordat zij voor hun aanstelling individueel afhankelijk zijn van het Ledenparlement. Het inhoudelijke gesprek over beleid en acties kan vertroebelen doordat bestuursleden zich noodgedwongen ook moeten richten op het verkrijgen en/of behouden van individuele steun voor hun positie. Uiteindelijk heeft dit alles een negatieve invloed op de stem van de FNV tijdens onderhandelingen over inhoudelijk beleid. De FNV heeft als gevolg hiervan aanzienlijk aan invloed ingeboet in de polder.

Ledendemocratie kenmerkt een vereniging, en zeker een vereniging als de FNV. Maar dan moet wel duidelijk zijn wie namens wie wanneer spreekt. Nu hebben de voorzitter, Ledenparlement en sectorraden allen een eigen mandaat. Zij kunnen allemaal met recht claimen namens de leden te spreken. Uiteraard is ledendemocratie heel belangrijk in een vereniging, maar we moeten het zo vormgeven dat het samengaat met een moderne en goed bestuurbare vakbond. Een aanzienlijk deel van de leden in het Ledenparlement is gekozen zonder een inhoudelijk programma en met een extreem lage opkomst bij verkiezingen. De samenwerking tussen sectorraden en het ledenparlement verloopt daarbij moeizaam. Afstemming door de LP-leden met de sector is soms ondermaats waardoor er op persoonlijke titel wordt gesproken en niet namens de sector die wordt vertegenwoordigd.

De onderlinge samenwerking wordt FNV-breed gekenmerkt door polarisatie en wantrouwen, bijvoorbeeld tussen het Ledenparlement en de werkorganisatie. Dit leidt tot veel conflicten en een gebrek aan mandaat voor bestuurders. Dit maakt de FNV een moeizame partner om afspraken mee te maken. Daarnaast zijn er mechanismen en patronen binnen de werkorganisatie die aandacht behoeven.

(...) Tot slot zijn er serieuze knelpunten op het vlak van werkgeverschap. Het is soms onduidelijk wie formeel de rol van werkgever vervult binnen de organisatie. Inhoudelijke wensen en belangen van verschillende gremia raken verstrengeld met de aansturing van de werkorganisatie. Dit heeft geleid tot gevoelens van een onveilige werkomgeving. De procedures voor integriteitsonderzoeken en/of het afhandelen van klachten over ongewenst gedrag zijn daarbij onvoldoende nageleefd of zijn niet strak georganiseerd. Dit alles ondermijnde niet alleen het vertrouwen van medewerkers, maar ook de stabiliteit en geloofwaardigheid van de organisatie als geheel.

STERKE VAKBOND

We presenteren een voorstel ter verbetering van de governance en starten samen met het interim-bestuur tegelijkertijd een traject op voor herstel van vertrouwen binnen de FNV. Doel hiervan is om niet alleen de structuur op papier te verbeteren, maar ook de organisatie te ondersteunen in onder meer rolvastheid, betere omgangsvormen en samenwerking. Aandacht voor gedrag en cultuur zijn belangrijk om de FNV weer een prettige omgeving te maken om te werken en/of actief te zijn als vrijwilliger. Dit betekent uiteraard ook dat er aandacht zal zijn voor sociale veiligheid op plekken waar dat nodig is. (...)

SAMENVATTING VERBETERDE GOVERNANCE

- *Daadkrachtig bestuur dat collegiaal werkt aan draagvlak voor zijn beleid;*
- *Ledenparlement wordt Bondsraad waarvan de leden worden benoemd door de sectorraden;*
- *Een onafhankelijk voorzitter zal de Bondsraad technisch voorzitten;*
- *Bondsraad keurt de inhoudelijke kaders goed en heeft uiteindelijk het laatste woord binnen de vereniging;*
- *Sterke sectoren met meer bewegingsruimte voor bestuurders, scherpere profilering en een traject om te komen tot een verdeling van de budgetten;*
- *Raad van Toezicht is werkgever van het bestuur en stelt het bestuur (waaronder de voorzitter) aan op basis van een profielschets;*
- *De Raad van Toezicht zal de leden over de benoeming van de kandidaat-voorzitter voorafgaand via een ledenreferendum raadplegen;*
- *De voorzitter van de FNV wordt betrokken bij de samenstelling van het collegiaal bestuur;*
- *Het congres verwelkomt het nieuwe bestuur, ook legt het bestuur het meerjarenbeleidsplan voor aan het congres.*

De structuur draagt bij aan een sterke positie in de sectoren en in de polder door leiderschap en lef te bevorderen: akkoorden sluiten waar mogelijk en actievoeren waar nodig. Zo moet ook het vertrouwen van werkend Nederland in de FNV worden herwonnen en moet de organisatiegraad weer toenemen.

Dat betekent dat er een bestuur is dat daadkrachtig uitvoering kan geven en als een team functioneert. Het bestuur moet met gezag naar buiten toe kunnen handelen om zo het maximale te bereiken voor werkenden en niet-werkenden.

Concreet betekent dat:

- *een voorzitter met direct ledenmandaat, indien de Raad van Toezicht daarvoor kiest;*
- *een collegiaal bestuur dat als team opereert en bestaat uit enkel bezoldigde bestuurders;*
- *het bestuur opereert op basis van vertrouwen en zal daarnaast op sleutelmomenten de leden om instemming vragen, hen raadplegen of hen informeren over inhoudelijke onderwerpen.*

De leden hebben het laatste woord in een vereniging. Daarbij past dat de Bondsraad de inhoudelijke kaders goedkeurt en dat zij aan de noodrem kunnen trekken als het bestuur het in hen gestelde vertrouwen schaadt. Ter verduidelijking: dat leden het laatste woord hebben, wil niet zeggen dat ze alle woorden tussen het eerste en het laatste woord hebben. Niet omdat de leden er niet over zouden mogen gaan, maar omdat de FNV onbestuurbaar wordt als iedereen overal over meebeslist.

We herstellen de koppeling tussen sectorraden en de Bondsraad (nu nog Ledenparlement). Concreet betekent dit dat sectorraden vertegenwoordigers aanwijzen (en kunnen herroepen) die in de sector actief zijn. Hiervoor gaan de sectorraden werken met functieprofielen. Zo bevorderen we de positie van de sectoren en voorkomen we dat mensen op persoonlijke titel deelnemen aan vergaderingen. Je vertegenwoordigt als lid van de Bondsraad je sector; met last en ruggespraak. We respecteren de bestaande afspraken over de verhoudingen tussen de sectoren, inclusief de positie van de VLR-bonden [vakbonden die als rechtspersoon lid zijn van FNV, OK]. De Bondsraad krijgt een onafhankelijk voorzitter die de vergadering technisch zal voorzitten. Zo voorkomen we dat één sector wordt bevoordeeld met het voorzitterschap. (...)

De werkgeversrol voor het bestuur beleggen we expliciet en professioneel bij de Raad van Toezicht. Zo voorkomen we dat inhoud en personen zich te veel vermengen. Indien nodig kan de Raad van Toezicht besluiten om het bestuur of een bestuurslid weg te sturen. Dit betekent dat het formele benoemingsproces van bestuurders ook naar de Raad van Toezicht verschuift, omdat benoeming en ontslag volgens de wet niet mogen worden gesplitst. De voorzitter wordt door de Raad van Toezicht aangesteld. De Raad van Toezicht zal de leden over de benoeming van de kandidaat-voorzitter voorafgaand via een ledenreferendum raadplegen. Dit biedt een mooie manier om de leden extra te betrekken. Vanwege de urgentie nu snel uit de crisis te komen zal er voor de eerstvolgende voorzitter geen raadplegend referendum worden georganiseerd. De overige bestuursleden worden ook door de Raad van Toezicht benoemd op basis van functieprofielen. De Raad van Toezicht betreft de voorzitter bij de benoeming van de overige bestuurders.

Verder hebben de leden, zoals eerder aangegeven, altijd het laatste woord. Dat betekent ook dat de Bondsraad gaat over de benoeming en ontslag van de leden van de Raad van Toezicht. Het congres zal, zoals internationaal gebruikelijk bij andere vakbonden, weer een prominentere rol krijgen. Eens in de vier jaar verwelkomt het congres het nieuwe bestuur. Dit bestuur legt dan ook hun inhoudelijke programma, het meerjarenbeleidsplan, voor aan het congres."

- 2.18 Op 3 oktober 2025 hebben de OK-functionarissen hun voorstel in een vergadering van het ledenparlement toegelicht en vragen beantwoord.
- 2.19 Op 6 oktober 2025 hebben de VLR-bonden aan de OK-functionarissen geschreven dat zij de noodzaak van de voorgestelde wijzigingen in de *governance* onderschrijven en daarbij aangedrongen op een versterking van de positie van de VLR-bonden en de sectorraden.
- 2.20 Op 8 oktober 2025 is het voorstel door de OK-functionarissen besproken met het interim-bestuur en (vertegenwoordigers van) de sectorraden, waarbij de sectorraden hun steun hebben uitgesproken.
- 2.21 Op 14 oktober 2025 hebben de OK-functionarissen naar aanleiding van de gevoerde gesprekken een op onderdelen aanpast voorstel bekendgemaakt. Het aangepaste voorstel is op 14 oktober 2025 aan het ledenparlement voorgelegd, ten behoeve van een op 31 oktober 2025 te houden vergadering van het ledenparlement. Bij het aangepaste voorstel waren een concept voor nieuwe statuten van FNV toegevoegd, voorzien van een overzicht van de voorgestelde wijzigingen, en een voorstel om ter vergadering van 31 oktober 2025 akkoord te gaan met het aangepaste voorstel *'Voor de toekomst: een sterke FNV!'*.
- 2.22 Op 16 oktober 2025 heeft de ondernemingsraad van FNV aan de OK-functionarissen geschreven dat hij de voorstellen ondersteunt en daarbij onder meer verzocht om in de statuten op te nemen dat de ondernemingsraad een voordrachtsrecht toekomt voor één van de leden van de raad van toezicht.
- 2.23 Op 27 oktober 2025 hebben de OK-functionarissen voorafgaand aan een plenaire bijeenkomst van het ledenparlement gesproken met leden van het presidium van het ledenparlement. Tijdens de plenaire bijeenkomst hebben de OK-functionarissen vragen van het ledenparlement beantwoord.
- 2.24 Op 31 oktober 2025 heeft het ledenparlement het voorstel van de OK-functionarissen besproken. Het ledenparlement heeft twee moties aangenomen, waarin kort gezegd (i) niet werd ingestemd met het aanwijzen van een nieuw bestuur door de raad van toezicht en (ii) de OK-functionarissen werd verzocht een aangepast voorstel te doen waarbij alsnog verkiezingen voor een nieuw bestuur zouden worden gehouden. Het ledenparlement heeft het voorstel van de OK-functionarissen afgewezen met 50 stemmen tegen (52%), 46 stemmen vóór (48%) en één onthouding.
- 2.25 Op 3 november 2025 heeft FNV personeel haar leden oproepen zich achter het voorstel van de OK-functionarissen te scharen. Deze oproep werd ondersteund door drie oud-voorzitters van FNV.

- 2.26 Op 6 november 2025 hebben de OK-functionarissen bekendgemaakt dat zij de Ondernemingskamer zullen verzoeken om hun de bevoegdheid te geven de voorgestelde aanpassing van de *governance* van FNV alsnog door te voeren. Diezelfde dag heeft de werkorganisatie meegedeeld het verzoek van de OK-functionarissen te ondersteunen.
- 2.27 Op 10 november 2025 hebben de OK-functionarissen het onderhavige verzoek bij de Ondernemingskamer ingediend. Als bijlage 1 was bij het verzoekschrift een concept van de door de OK-functionarissen voorgestelde nieuwe statuten van FNV gevoegd.
- 2.28 Bij brief van 10 november 2025 hebben de ondernemingsraad en 9 van de 12 sectorraden het verzoek ondersteund.
- 2.29 Bij e-mails van 11 november 2025 hebben respectievelijk het interim-bestuur, het managementteam van de werkorganisatie en FNV Personeel hun steun uitgesproken voor de door de OK-functionarissen voorgestelde wijziging van de *governance* van FNV.
- 2.30 Op 21 november 2025 heeft het ledenparlement vergaderd. Het ledenparlement heeft een motie aangenomen waarin onder meer is opgenomen dat het niet kan instemmen met de op 10 november 2025 toegezonden concept-statuten.
- 2.31 Bij e-mail van 25 november 2025 hebben alle VLR-bonden hun steun uitgesproken voor de door OK-functionarissen voorgestelde wijzigingen.
- 2.32 Het verzoek van de OK-functionarissen is behandeld ter zitting van de Ondernemingskamer van 28 november 2025. Daarbij zijn de standpunten van alle partijen, onder andere ook ten aanzien van de door de OK-functionarissen opgestelde concept-statuten van FNV, uitgebreid besproken. De Ondernemingskamer heeft de mondelinge behandeling vervolgens aangehouden tot 17 december 2025. In het verkort proces-verbaal van de zitting van 28 november 2025 is daarover het volgende opgenomen:

“De Ondernemingskamer zou in beginsel niet moeten gaan over de inrichting van de governance van de grootste vakbond van Nederland; dat is uiteindelijk aan de leden van de vakbond zelf. Bij FNV is nu echter een situatie ontstaan die maakt dat de verschillende organen binnen de vereniging er samen niet meer uitkomen, waardoor FNV geen voldoende gedragen bestuur meer heeft en FNV de cruciale rol van de vakbond binnen het Nederlandse maatschappelijk stelsel niet meer naar behoren kan vervullen. Die situatie kan niet blijven voortbestaan. Niets doen is dan geen optie meer.

De Ondernemingskamer is om die reden van oordeel dat verder ingrijpen in het belang van de vereniging noodzakelijk is. De Ondernemingskamer onderschrijft met FNV Personeel c.s., het werkbedrijf, de VLR-bonden, het interim-bestuur, de ondernemingsraad en de sectorraden op hoofdlijnen het door de OK-functionarissen daartoe gedane voorstel tot aanpassing van de governance en de bijbehorende statutenwijziging.

De Ondernemingskamer moet echter bij het treffen van (nadere) voorzieningen een afweging van belangen maken en het voorstel van de OK-functionarissen toetsen op proportionaliteit (is het ingrijpen gelet op het probleem niet te zwaar?) en subsidiariteit (is een andere, minder ingrijpende maatregel ook mogelijk?). Om dat te kunnen doen moet de Ondernemingskamer een voldoende helder beeld hebben van de concrete inhoud van de statutenwijziging die de OK-functionarissen willen doorvoeren.

De door de OK-functionarissen voorgestelde statutenwijziging zoals opgenomen in het verzoekschrift is op een aantal punten nog onvoldoende duidelijk en de als bijlage aan het verzoekschrift gehechte concept-statuten moeten op onderdelen nog nader worden uitgewerkt, aldus ook de OK-functionarissen. Verder bleek dat het wellicht mogelijk is om in goed overleg tussen alle betrokkenen de nieuw te vormen Bondsraad op een tweetal punten (statutenwijziging en tussentijdse benoeming bestuursleden) een sterkere positie te geven. Dit betekent dat de Ondernemingskamer weliswaar voorshands van oordeel is dat het verzoek van de OK-functionarissen op hoofdlijnen voor toewijzing vatbaar is, maar dat daarover op basis van de nu beschikbare stukken nog geen definitieve beslissing kan worden genomen. De Ondernemingskamer houdt de mondelinge behandeling daarom aan tot woensdag 17 december 2025, 13:00 uur."

- 2.33 Op 2 december 2025 hebben de OK-functionarissen aangepaste concept-statuten van FNV aan alle betrokken partijen gestuurd.
- 2.34 Op 4 december 2025 heeft overleg plaatsgevonden tussen de advocaten van alle betrokken partijen.
- 2.35 Op 5 december 2025 zijn de aangepaste concept-statuten in het ledenparlement in detail besproken. Dit heeft geleid tot een motie waarbij de OK-functionarissen is verzocht om de concept-statuten van FNV op onderdelen aan te passen, met name ter zake van de wijze van benoeming van het bestuur, de aanwijzing van een technisch voorzitter van de bondsraad en de drempel voor de agendering van een statutenwijziging door de bondsraad en de leden.
- 2.36 Op 8 december 2025 hebben de OK-functionarissen in het Centraal Vakbondshuis gesproken met vertegenwoordigers van alle gremia binnen FNV.
- 2.37 Op 9 december 2025 heeft opnieuw overleg plaatsgevonden tussen de advocaten van alle betrokken partijen.
- 2.38 Bij brief van 10 december 2025 heeft het ledenparlement aan de OK-functionarissen geschreven dat het ledenparlement herkent dat FNV gebaat is bij rust en het ledenparlement zich daarom niet verzet tegen het gros van de voorstellen. Zo verzet het ledenparlement zich niet tegen de aanpassingen in de relatie tussen de sectorraden en de bondsraad (last én ruggespraak), de tussentijdse aanpassing van de samenstelling van de bondsraad per maart 2027, een moratorium op het wijzigen van de statuten tot de nieuwe bondsraad is geïnstalleerd en de afwijkende benoeming van het eerstvolgende nieuwe bestuur door de OK-functionarissen. Het ledenparlement meent evenwel dat het voorstel voor gewijzigde statuten

van FNV op drie hoofdlijnen nog aanpassing behoeft, te weten (i) ter zake van de wijze van benoeming van het bestuur, (ii) ter zake van de benoeming van de voorzitter van de bondsraad en het agenderingsrecht en (iii) de drempel voor het initiatiefrecht voor een statutenwijziging.

- 2.39 Op 11 december 2025 hebben de OK-functionarissen aan alle betrokken partijen een finale versie van de concept-statuten van FNV (hierna: de Concept-Statuten) toegezonden met daarbij een schriftelijke toelichting. De toelichting houdt onder meer het volgende in:

“Aanpassingen naar aanleiding van de Ondernemingskamer

De Ondernemingskamer deed twee suggesties die inmiddels in de statuten zijn verwerkt:

- *Initiatiefrecht: 10 procent van de leden in de nieuwe Bondsraad kan voorstellen indienen tot wijziging van de statuten, die met tweederdemeerderheid moeten worden aangenomen. Aanvullend hierop hebben we op suggestie van het Ledenparlement de mogelijkheid toegevoegd dat ook 500 leden een voorstel tot statutenwijziging voor de Bondsraad kunnen agenderen.*
- *Tussentijdse benoemingen: Het congres zal ook tussentijdse wisselingen van bestuurders moeten goedkeuren. In overleg met het interim-bestuur is vastgesteld dat het congres daarvoor snel kan worden bijeengeroepen.*

Inbreng van het Ledenparlement

Op 5 december heeft het Ledenparlement een eigen voorstel aangenomen om de statuten verder te verbeteren (...):

1. *vrije bestuursverkiezingen tussen meerdere kandidaten voor alle bestuursfuncties inclusief de voorzitter, waartussen de leden kunnen kiezen,*
2. *de mogelijkheid om zelf een technisch voorzitter van de Bondsraad te kiezen,*
3. *sterke sectoren en betere samenwerking tussen Bondsraad en sectorraden.*

Over het belang van sterke sectoren bestond grote overeenstemming. Het werken met last en ruggespraak, inclusief het recht om bondsraadsleden te herroepen als zij daarvan afwijken, is in de statuten verwerkt. Ook zijn we tegemoetgekomen aan de wens van het LP om zelf een technisch voorzitter van de Bondsraad te kunnen kiezen, uit de eigen gelederen of door iemand van buiten te benoemen.

Over vrije bestuursverkiezingen hebben we zorgvuldig met elkaar gesproken. Het LP geeft aan dat het bereid is om de werkgeversrol voor het bestuur (incl. benoeming en ontslag) bij de Raad van Toezicht te beleggen. Voorwaarde van het LP is wel dat een bindende voordracht aan de Bondsraad volgt op basis van een open kandidaatstelling en een keuze van de leden tussen meerdere kandidaten. We waarderen de tegemoetkoming. Wij zijn echter van mening dat een directe verkiezingsstrijd tussen bestuurders niet verenigbaar is met het collegiale bestuur dat de FNV juist nodig heeft. Daarom nemen we dit onderdeel niet over.

De invloed van leden op de vorming van het bestuur blijft ook in onze voorstellen groot in de toekomst. De Bondsraad stelt de functieprofielen voor het bestuur vast, de kandidaat-voorzitter wordt voorgelegd aan de leden via een raadplegend referendum, het congres moet het nieuwe bestuur goedkeuren. De Bondsraad kan de Raad van Toezicht naar huis sturen. Daarnaast is de Bondsraad verantwoordelijk voor de inhoudelijke kaders, keurt zij onder andere de begroting en werkplannen goed en moet het bestuur zich jaarlijks verantwoorden aan de Bondsraad. Het meerjarenbeleidsplan wordt vastgesteld door het congres. Daarmee onderstrepen we dat de betrokkenheid van leden bij de koers en samenstelling van het bestuur voor ons van groot belang blijft en bewust is geborgd in het voorstel. Tegelijk zien wij, net als de andere gremia, geen heil in een verkiezingsstrijd

tussen kandidaten, omdat die niet bijdraagt aan het oplossen van het kernprobleem dat de FNV juist gebaat is bij een collegiaal bestuur.

Inbreng van de Sectorraden

De sectorraden hebben opnieuw steun uitgesproken voor onze voorstellen. Daarnaast brachten zij drie aandachtspunten in:

1. het verkorten van de overgangsperiode van Ledenparlement naar Bondsraad,
2. het verkleinen van de Bondsraad,
3. het verbeteren van de samenwerking tussen sectorraden en Bondsraad.

Het tijdpad voor de verkiezingen van sectorraden en bondsraad is verwerkt in de statuten en sluit aan bij de bestaande planning. Dat betekent dat de huidige LP-leden in de overgangsperiode de Bondsraad zullen vormen, tenzij zij worden herroepen door een sectorraad. We doen een klemmend beroep op iedereen om die overgang in goede samenwerking vorm te geven.

Over de omvang van de Bondsraad hebben we onvoldoende aanleiding gezien om nu een wijziging door te voeren, mede omdat een verkleining direct tot discussies zou leiden over vertegenwoordiging. Zowel LP als sectorraden deden voorstellen voor betere afstemming, transparantie en wederzijdse verantwoording. Die onderwerpen lenen zich voor uitwerking in reglementen, waarin per sector ruimte blijft voor maatwerk.

Inbreng van FNV Personeel, Ondernemingsraad en Directie

FNV Personeel, de OR en de directie hebben opnieuw hun steun uitgesproken voor het voorstel. Zij wezen op het belang van het Directiestatuut. We begrijpen deze wens en hebben het Directiestatuut in de statuten verankerd. De directie gaf aan dat de accountant geen belemmeringen ziet bij de voorgestelde wijzigingen.

Inbreng van het interim-bestuur

Het interim-bestuur schaaft zich achter het voorstel. Op hun verzoek is een drempel opgenomen voor besluiten die goedkeuring van de Raad van Toezicht vereisen, zodat de slagkracht van het bestuur behouden blijft. Ook is hun zorg over dubbelfuncties tussen sectorraden en Bondsraad verwerkt in de statuten.

Inbreng van de VLR

De VLR was geen procespartij bij de Ondernemingskamer, maar we hebben hen wel betrokken. Op voorstel van de AOb is een technische aanpassing doorgevoerd om hun huidige positie correct te borgen.

Vervolg

Met jullie inbreng hebben we het voorstel op belangrijke punten kunnen verbeteren. Daarmee komt de oplossing waarvoor de Ondernemingskamer ons heeft uitgedaagd binnen handbereik. Afgelopen maandag heeft iedereen de wens uitgesproken om met elkaar de stap naar de toekomst te zetten. Sommige sectoren hebben ook uitgesproken dat als de strijd nog langer voortduurt, zij zullen overwegen om uit de FNV te treden. We hebben goede hoop dat het daar niet van komt. Eind volgende week informeren we jullie over de vervolgstappen die we nemen om een nieuw bestuur te vormen. Het is nu aan ons allemaal om deze laatste stap te zetten zodat de FNV haar energie weer volledig kan richten op het vakbondswerk waar Nederland op rekt.

- 2.40 Op 15 december 2025 heeft het ledenparlement een motie aangenomen die onder meer inhoudt dat:

“1. Het (...) noodzakelijk blijft dat de Ondernemingskamer zich (...) uitspreekt over de rechtmatigheid van de beoogde verregaande ingrepen in de binnen de FNV gehanteerde [bedoeld is; gehanteerde, OK] regels, en in het bijzonder over de in hoofdstuk 5 van de

ontwerp-statuten beoogde wijze van samenstelling en bevestiging van het Algemeen Bestuur;

2. Ter zitting expliciet wordt ingebracht dat het recht van leden om te kiezen uit meerdere kandidaten voor het Algemeen Bestuur een wezenlijk onderdeel vormt van de Verenigingsdemocratie en dat bevestiging van een door of via de Raad van Toezicht samengesteld bestuursteam zonder reële keuzemogelijkheid voor de leden onwerkbaar is”.

De door de OK-functionarissen opgestelde Concept-Statuten

2.41 De door de OK-functionarissen opgestelde Concept-Statuten houden op hoofdlijnen en voor zover van belang, het volgende in.

2.42 Het bestuur van FNV (hoofdstuk 5) bestaat uit minimaal vijf leden, die tevens lid zijn van FNV of een aangesloten bond. De raad van toezicht stelt met voorafgaande goedkeuring van de bondsraad een profielschets vast voor leden van het bestuur. Voor de benoeming van de voorzitter van het bestuur wordt een raadgevend ledenreferendum gehouden. De voorzitter en de leden van het bestuur worden voor vier jaar benoemd door de raad van toezicht, na voorafgaande goedkeuring door een gewone meerderheid van het congres. Bestuursleden kunnen worden geschorst of ontslagen door de raad van toezicht. Ook een tussentijdse benoeming van een (vervangend) bestuurslid door de raad van toezicht behoeft de voorafgaande goedkeuring van het congres. Het bestuur behoeft verder de voorafgaande goedkeuring van de bondsraad voor besluiten omtrent:

- de kaders ten aanzien van het arbeidsvoorwaardenbeleid;
- de begroting van de FNV-vereniging;
- de kaders ten aanzien van: (i) het actuele beleid en het daaruit voortvloeiende onderhandelingsmandaat voor het bestuur; en (ii) het daadwerkelijke onderhandelingsresultaat;
- het jaarplan van de FNV-vereniging;
- de profielschets voor de leden van het bestuur, de raad van toezicht, en de bondsraad.

Bij wijze van overgangsbepaling geldt voor de eerste benoeming van een nieuw bestuur door de raad van toezicht dat de bestaande profielschets zal worden gebruikt, dat geen goedkeuring van het congres vereist is en dat geen ledenreferendum voor de benoeming van de voorzitter wordt gehouden.

2.43 De raad van toezicht (hoofdstuk 6) bestaat uit vijf leden, die tevens lid zijn van FNV of een aangesloten bond. Leden van de raad van toezicht worden voor vier jaar benoemd door de bondsraad, op een bindende voordracht door de raad van toezicht, op basis van een door de bondsraad goedgekeurde profielschets. De ondernemingsraad en de vergadering van leden-rechtspersonen hebben een aanbevelingsrecht voor één lid van de raad van toezicht. De bondsraad kan steeds het bindend karakter aan een voordracht ontnemen met een twee/derde

meerderheid van de stemmen in een vergadering waarin ten minste twee/derde van de afgevaardigden vertegenwoordigd is. Leden van de raad van toezicht kunnen worden geschorst en ontslagen door de bondsraad met een gewone meerderheid van de stemmen in een vergadering waarin ten minste twee/derde van de afgevaardigden vertegenwoordigd is. Bij wijze van overgangsbepaling is, totdat in maart 2027 een nieuwe bondsraad zal zijn aangetreden, voor schorsing of ontslag van leden van de raad van toezicht een twee/derde meerderheid vereist. Bij belet of ontstentenis van alle leden van de raad van toezicht worden de bevoegdheden van de raad van toezicht uitgeoefend door een door de bondsraad aan te wijzen persoon.

- 2.44 De bondsraad vervangt het huidige ledenparlement (hoofdstuk 8). De bondsraad bestaat uit in totaal ten minste 100 afgevaardigden, verdeeld over de afgevaardigden A en B, die respectievelijk de leden en de leden-rechtspersonen vertegenwoordigen. De afgevaardigden B worden aangewezen door de leden-rechtspersonen. De afgevaardigden A worden gekozen en ontslagen door de sectorraden van de sectoren die zij vertegenwoordigen. Zij brengen hun stem in de bondsraad uit met last en ruggespraak van de sectorraad die hen heeft verkozen. De bondsraad vergadert minstens vier keer per jaar onder voorzitterschap van een door de bondsraad zelf aan te wijzen technisch voorzitter. Bij wijze van overgangsregeling geldt dat de verkiezingen voor een nieuwe bondsraad voor het eerst zullen plaatsvinden in maart 2027. Tot die tijd wordt de bondsraad gevormd door de huidige afgevaardigden in het ledenparlement.
- 2.45 Het congres komt eens per vier jaar bijeen en bestaat uit de afgevaardigden van de bondsraad plus 500 leden van FNV of een aangesloten bond. Het congres besluit bij gewone meerderheid van de uitgebrachte stemmen. Het congres is bevoegd tot goedkeuring van het meerjarenbeleidsplan en het middellange beleidsplan ter zake van het sectoroverstijgende beleid. Verder is, als gezegd, de voorafgaande goedkeuring van het congres vereist bij een benoeming van ieder lid van het bestuur.
- 2.46 De statuten van FNV (hoofdstuk 10) kunnen alleen door de bondsraad worden gewijzigd. Een voorstel daartoe kan worden gedaan door het bestuur, 10 afgevaardigden van de bondsraad, 500-leden natuurlijke personen van FNV of een lid-rechtspersoon, op verzoek van 500 van diens leden. Een besluit tot statutenwijziging kan door de bondsraad worden genomen met een twee/derde meerderheid van de stemmen in een vergadering waarin ten minste de helft van de afgevaardigden vertegenwoordigd is. Bij wijze van overgangsbepaling is opgenomen dat voor een statutenwijziging de voorafgaande goedkeuring van de raad van toezicht is vereist, totdat in maart 2027 een nieuwe bondsraad zal zijn aangetreden. Verder is naar aanleiding van het verzoek van het interim-bestuur (zie 1.5) bepaald dat bij strijd tussen de bepalingen van de statuten en een reglement, de statuten prevaleren.

3. De gronden van de beslissing

De standpunten van partijen

- 3.1 De OK-functionarissen hebben aan het verzoek ten grondslag gelegd dat zonder de verzochte nadere voorzieningen de problemen binnen FNV niet kunnen worden opgelost.
- 3.2 De OK-functionarissen zijn op basis van de met alle betrokkenen gevoerde gesprekken en na kennisneming van eerder opgestelde rapporten tot de slotsom gekomen dat de bestaande geschillen in de kern het gevolg zijn van het feit dat binnen FNV onduidelijkheid bestaat over de rol en de verantwoordelijkheid van de verschillende gremia binnen de vereniging. Als gevolg daarvan bestaat er overlap tussen de taken en bevoegdheden van het ledenparlement, het bestuur, de raad van toezicht, de sectorraden en de werkorganisatie. Belangrijk probleem is de afhankelijkheid van het bestuur van het ledenparlement. De mogelijkheid voor het ledenparlement om bestuurders te ontslaan heeft ertoe geleid dat de nadruk binnen de organisatie is komen te liggen op interne politieke verhoudingen in plaats van het daadwerkelijk besturen van FNV. Bestuurders ervaren hierdoor belemmeringen in hun functioneren; besluiten kunnen leiden tot verdeeldheid binnen het ledenparlement en brengen het risico mee dat het vertrouwen in het bestuur of bestuurders wordt opgezegd. Een inhoudelijke dialoog tussen bestuur en ledenparlement is hierdoor veelal niet goed mogelijk.
- 3.3 De OK-functionarissen constateren dat de huidige vormgeving van de ledendemocratie bijdraagt aan de bestuurlijke instabiliteit. De huidige structuur van de FNV, waarin het ledenparlement, de sectorraden en de voorzitter elk door de leden worden verkozen en elk een eigen mandaat hebben, leidt ertoe dat er onduidelijkheid bestaat over wie namens wie spreekt. Dit heeft geresulteerd in een situatie waarin iedereen claimt namens de leden te spreken, maar het onduidelijk is of dit ook daadwerkelijk het geval is. De samenwerking tussen de sectorraden en het ledenparlement verloopt moeizaam; hoewel afstemming met de sectorraden plaatsvindt, wordt hieraan in de praktijk te vaak geen gevolg gegeven. Afgevaardigden van het ledenparlement kiezen hun eigen standpunt en handelen niet op basis van een last van de sectorraad.
- 3.4 De onderlinge verhoudingen binnen de FNV zijn sterk gepolariseerd, in het bijzonder tussen het ledenparlement en de werkorganisatie, maar ook tussen andere onderdelen zoals de sectorraden en het bestuur. Deze spanningen leiden tot frequente conflicten en een structureel gebrek aan mandaat voor bestuurders; besluiten worden voortdurend betwist en bestuurders missen het vertrouwen en de rugdekking om effectief leiding te geven. Daarbij valt volgens de OK-functionarissen op dat ongepast gedrag niet of nauwelijks wordt gecorrigeerd, en soms

zelfs wordt geaccepteerd als normaal onderdeel van de gang van zaken. Verder zijn er serieuze knelpunten op het vlak van werkgeverschap. Zo is het soms onduidelijk wie formeel de rol van werkgever vervult binnen de organisatie. Inhoudelijke wensen en belangen van verschillende gremia raken verstrengeld met de aansturing van de werkorganisatie. Dit alles heeft geleid tot een gevoel van onveiligheid op de werkvloer.

- 3.5 De OK-functionarissen voeren aan dat de problemen binnen FNV niet kunnen worden opgelost zonder aanpassing van de huidige *governance*. Er moet een nieuw bestuur worden gevormd en FNV moet in rustig vaarwater komen. Beide vereisen dat knelpunten in de *governance* worden opgelost. De Concept-Statuten van FNV voorzien daarin. De voorgestelde wijzigingen leiden tot een heldere rolverdeling, versterkte *checks and balances* en een grotere professionalisering van bestuur, toezicht en ledeninspraak. Hierdoor wordt de bestuurbaarheid en slagkracht van FNV vergroot. Tegelijkertijd blijft de ledendemocratie gewaarborgd via de bondsraad, de versterkte rol voor de sectoren en de grote invloed van het congres op de aanstelling van het bestuur. Het bestuur wordt kleiner, slagvaardiger en onafhankelijker. De raad van toezicht krijgt een formele werkgeversrol, meer toezichtinstrumenten en betreft leden via een raadgevend referendum bij de benoeming van de voorzitter. De bondsraad vervangt het ledenparlement en krijgt een centrale rol in het inhoudelijke vakbondswerk, met duidelijke bevoegdheden. De leden van de bondsraad worden benoemd door de sectorraden, en kunnen door die sectorraden ook worden teruggeroepen. Daardoor zullen bondsraadleden in de toekomst niet meer op persoonlijke titel zitting nemen in de bondsraad, maar verantwoording moeten afleggen aan hun achterban. Het congres krijgt een prominentere rol in beleidsvorming.
- 3.6 Binnen FNV is iedereen het erover eens dat het noodzakelijk is dat nu op de kortst mogelijke termijn een nieuw bestuur van FNV wordt benoemd dat kan rekenen op zo breed mogelijke steun binnen de organisatie. Maar een nieuw te benoemen bestuur zal niet naar behoren kunnen functioneren als niet eerst de bestaande knelpunten in de *governance* van FNV worden weggenomen. FNV dreigt in een vicieuze cirkel te geraken als de bevoegdheden van het ledenparlement ten aanzien van het bestuur blijven bestaan.
- 3.7 De toestand van FNV vereist daarom dat de OK-functionarissen bij wijze van onmiddellijke voorziening de bevoegdheid krijgen om, met het oog op het belang van de vereniging FNV en al degenen die bij haar organisatie zijn betrokken, in afwijking van de het bepaalde in artikel 51 van de huidige statuten, zelfstandig te besluiten tot wijziging van de statuten van FNV overeenkomstig de Concept-Statuten, aldus de OK-functionarissen.

- 3.8 Het interim-bestuur, raad van toezicht, de sectorraden, de VLR-bonden, de ondernemingsraad, FNV personeel en de werkorganisatie onderschrijven allemaal de analyse van de OK-functionarissen en de daarin genoemde knelpunten. Ook zij zijn van mening dat het noodzakelijk is dat FNV zo snel mogelijk een nieuw breed gedragen daadkrachtig bestuur krijgt en dat daarvoor nodig is dat de geconstateerde knelpunten in de huidige *governance* van FNV worden weggenomen. Het interim-bestuur, de raad van toezicht, de sectorraden, de ondernemingsraad, de werkorganisatie en de VLR-bonden zijn het met de OK-functionarissen eens dat een wijziging van de statuten van FNV, overeenkomstig de in overleg met alle betrokkenen tot stand gekomen Concept-Statuten, daarvoor de aangewezen weg is en zij verzoeken om die reden om het verzoek van de OK-functionarissen toe te wijzen.
- 3.9 Het ledenparlement onderschrijft dat FNV nu gebaat is bij rust en dat het daarom noodzakelijk is dat zo snel mogelijk een nieuw bestuur van FNV wordt benoemd dat kan rekenen op de steun van alle gremia binnen FNV en van de leden. Het ledenparlement kan ook de analyse van de OK-functionarissen op hoofdlijnen onderschrijven en verzet zich er om die reden niet tegen dat nu, in afwijking van de statuten, het eerstvolgende bestuur op korte termijn door de OK-functionarissen zal worden benoemd. Om de gespannen verhoudingen tot rust te brengen kan het ledenparlement zich ook verenigen met een groot deel van de in de Concept-Statuten opgenomen aanpassingen van de *governance* van FNV, waaronder de aanpassing van de verhouding tussen de sectorraden en de bondsraad, de tussentijdse aanpassing van de samenstelling van de bondsraad in maart 2027 en het invoeren van een moratorium op statutenwijziging totdat de bondsraad opnieuw zal zijn samengesteld. Het ledenparlement verzet zich evenwel tegen toewijzing van het verzoek van de OK-functionarissen om hun de bevoegdheid te verlenen de statuten van FNV overeenkomstig de Concept-Statuten aan te passen, voor zover dat leidt tot een aanpassing van de manier waarop de ledendemocratie binnen FNV nu is vormgegeven en dan met name het feit dat het algemeen bestuur door het ledenparlement wordt benoemd, door middel van verkiezingen op basis van een open kandidaatstelling zoals is vastgelegd in de huidige statuten van FNV.
- 3.10 Het ledenparlement voert daartoe in de kern twee argumenten aan. Ten eerste is het ledenparlement van mening dat het bepaalde in de artikelen 3 en 8 van het Verdrag betreffende de vrijheid van tot het oprichten van vakverenigingen en de bescherming van het vakverenigingsrecht, 1948 (hierna: het ILO-verdrag nr. 87) eraan in de weg staat dat de Ondernemingskamer, als representant van de Nederlandse overheid aan de OK-functionarissen de bevoegdheid verleent om wijzigingen aan te brengen in de wijze waarop FNV als vakvereniging haar eigen organisatie en werkzaamheden inricht. Ten tweede meent het ledenparlement dat, mede gelet op voornoemde bepalingen van het ILO-verdrag nr. 87 en het bepaalde in artikel 11 van het Europees verdrag voor de rechten van de mens en de

fundamentele vrijheden (hierna: EVRM), toewijzing van de verzochte nadere onmiddellijke voorzieningen zou leiden tot een disproportionele inmenging in de door die verdragen gegarandeerde vrijheid van FNV om haar eigen inrichting en statuten te bepalen en een onacceptabele inbreuk zou maken op het uitgangspunt van ledendemocratie binnen de vereniging FNV. Het ledenparlement meent bovendien dat voor het bereiken van het door de OK-functionarissen beoogde doel andere, minder ingrijpende middelen voorhanden zijn zodat hun verzoek ook om die reden moet worden afgewezen.

Uitgangspunten en wettelijk kader

- 3.11 Artikel 11 van het EVRM houdt in de Nederlandse vertaling het volgende in:
1. Een ieder heeft recht op vrijheid van vreedzame vergadering en op vrijheid van vereniging, met inbegrip van het recht met anderen vakverenigingen op te richten en zich bij vakverenigingen aan te sluiten voor de bescherming van zijn belangen.
 2. De uitoefening van deze rechten mag aan geen andere beperkingen worden onderworpen dan die, die bij de wet zijn voorzien en die in een democratische samenleving noodzakelijk zijn in het belang van de nationale veiligheid, de openbare veiligheid, het voorkomen van wanordelijkheden en strafbare feiten, voor de bescherming van de gezondheid of de goede zeden of de bescherming van de rechten en vrijheden van anderen. (...)
- 3.12 Artikel 3 van het ILO-verdrag nr. 87 luidt in de Nederlandse versie:
1. De werknemers- en werkgeversorganisaties hebben het recht haar statuten en reglementen op te stellen, vrij haar vertegenwoordigers te kiezen, haar organisatie en werkzaamheden in te richten en haar werkprogramma's te formuleren.
 2. De Overheid moet zich van elke inmenging, welke dat recht kan beperken of de wettige uitoefening daarvan kan belemmeren, onthouden.

Artikel 8 van het ILO-verdrag nr. 87 luidt in de Nederlandse versie:

1. Bij de uitoefening van de rechten, welke hun bij dit verdrag zijn toegekend, zijn de werknemers, de werkgevers en hun onderscheidende organisaties gehouden, om, evenals andere personen of georganiseerde groepen, de wetten van het land te eerbiedigen.
 2. De nationale wetgeving mag geen afbreuk doen, noch op zodanige wijze toegepast worden, dat afbreuk gedaan wordt aan de waarborgen, in dit verdrag voorzien.
- 3.13 In artikel 2:37 BW is bepaald dat benoeming van het bestuur van de vereniging geschiedt door de algemene vergadering. De statuten kunnen de wijze van benoeming echter ook anders regelen, mits elk lid middellijk of onmiddellijk aan de stemming over de benoeming der bestuurders kan deelnemen (lid 2). Als in de statuten is bepaald dat een bestuurder in een

vergadering uit een bindende voordracht moet worden benoemd, dan kan aan die voordracht het bindend karakter worden ontnomen door een met ten minste twee derden van de uitgebrachte stemmen genomen besluit van die vergadering (lid 4).

- 3.14 In artikel 2:42 BW is bepaald dat in de statuten van de vereniging geen verandering kan worden gebracht dan door een besluit van een algemene vergadering, waartoe is opgeroepen met de mededeling dat aldaar wijziging van de statuten zal worden voorgesteld (lid 1).
- 3.15 Op grond van artikel 2:349a lid 2 BW kan de Ondernemingskamer in elke stand van het geding onmiddellijke voorzieningen treffen. Daarbij geldt dat indien een onderzoek op de voet van artikel 2:345 BW is gelast en de Ondernemingskamer, gelet op de belangen van vennootschap en degenen die krachtens de wet en de statuten bij haar organisatie zijn betrokken, van oordeel is dat een onmiddellijke voorziening op de voet van artikel 2:349a lid 2 BW is vereist in verband met de toestand van de rechtspersoon of het belang van het onderzoek, zij de vrijheid heeft zodanige onmiddellijke voorzieningen te treffen als zij in verband met de toestand van de rechtspersoon noodzakelijk acht. Dat geldt ook indien daarbij inbreuk wordt gemaakt op de geldende rechtsverhoudingen binnen de rechtspersoon. Aan het treffen van onmiddellijke voorzieningen hoeft niet zonder meer in de weg te staan dat deze kunnen leiden tot onomkeerbare gevolgen. Wel dient de voorziening naar haar aard een voorlopige te zijn en dient bij het treffen ervan voldoende rekening te worden gehouden met, en een billijke afweging plaats te vinden van de belangen van partijen. Dit brengt mee dat de Ondernemingskamer iedere voorziening van voorlopige aard mag treffen mits met het oog op de gevolgen ervan een billijke afweging van de belangen van partijen heeft plaatsgevonden en de noodzaak van deze voorziening voldoende is gebleken. Het laatste is met name ook het geval als naar het oordeel van de Ondernemingskamer een minder ingrijpende maatregel niet effectief zou zijn (vgl. HR 11 juli 2014, ECLI:NL:HR:2014:1652, Novero). De Ondernemingskamer mag, als aan deze voorwaarden is voldaan, derhalve ook voor ten hoogste de duur van het geding een onmiddellijke voorziening treffen die afwijkt van dwingend recht (vgl. HR 14 september 2007, ECLI:NL:HR:2007:BA4888, Versatel en HR 25 februari 2011, ECLI:NL:2011:BO7067, Inter Access).

De beoordeling

- 3.16 Het ILO-verdrag nr. 87 is voor Nederland op 7 maart 1951 in werking getreden. De Ondernemingskamer laat hier in het midden of de artikelen 3 en 8 van het verdrag rechtstreekse werking hebben, omdat ook indien dat wel het geval is dit niet eraan in de weg staat dat de Ondernemingskamer in het belang van FNV zodanige voorzieningen kan treffen als zij in verband met de toestand van de vereniging noodzakelijk acht. Daarbij geldt als

uitgangspunt dat op FNV als Nederlandse vereniging de bepalingen van het enquêterecht van boek 2 BW van toepassing zijn, waaronder ook de in artikel 2:349a BW opgenomen bevoegdheid van de Ondernemingskamer om onmiddellijke voorzieningen te treffen. De Ondernemingskamer verwijst in dat verband ook naar het bepaalde in artikel 8 lid 1 van het ILO-verdrag nr. 87 op grond waarvan FNV gehouden is de Nederlandse wet te eerbiedigen. Verder is van belang dat de Ondernemingskamer met de verzochte voorzieningen niet zelf wijzigingen aanbrengt in de wijze waarop FNV haar organisatie en haar werkzaamheden inricht. De Ondernemingskamer heeft op verzoek van inmiddels 575 leden van FNV een enquête gelast en met de benoeming van de OK-functionarissen tijdelijke voorzieningen getroffen, omdat zich de zeer uitzonderlijke omstandigheid voordeed dat FNV door interne verdeeldheid niet langer in staat was haar taak als vakvereniging en werkgever naar behoren te vervullen. Dat verzoek werd ondersteund door nagenoeg alle gremia binnen FNV. De OK-functionarissen hebben vervolgens onafhankelijk van de Ondernemingskamer onderzocht welke stappen nodig zijn om FNV in staat te stellen haar cruciale rol als grootste vakvereniging van Nederland naar behoren te vervullen. De door de OK-functionarissen daarvoor noodzakelijk geachte aanpassing van de statuten wordt binnen de organisatie van FNV breed gedragen. Het verzoek de OK-functionarissen in staat te stellen om te besluiten tot wijziging van de statuten, wordt ondersteund door het interim-bestuur, de raad van toezicht, de sectorraden, de VLR-bonden, de ondernemingsraad, FNV Personeel c.s. en de werkorganisatie. Tot slot is van belang dat de gevraagde onmiddellijke voorziening van tijdelijke aard is, omdat die ertoe strekt dat de OK-functionarissen eenmalig de statuten mogen wijzigen, waarna de nieuw in te richten bondsraad als representant van de leden steeds op eigen initiatief of op initiatief van de leden zal kunnen besluiten om de statuten van FNV weer aan te passen indien daartoe aanleiding bestaat. De door de OK-functionarissen verzochte onmiddellijke voorziening is dan ook niet een door artikel 3 lid 2 van het ILO-verdrag nr. 87 verboden inmenging van de overheid, die het recht van FNV beperkt om als werknemersorganisatie haar eigen statuten en reglementen op te stellen, vrij haar vertegenwoordigers te kiezen, haar organisatie en werkzaamheden in te richten en haar werkprogramma's te formuleren. Het is wel een op verzoek van een groot deel van de direct bij FNV en haar organisatie betrokken partijen te treffen tijdelijke ordemaatregel, die erop gericht is om FNV in staat te stellen haar door het ILO-verdrag nr. 87 beschermde taak als grootste vakvereniging van Nederland te blijven vervullen. Het bepaalde in artikel 3 en 8 ILO-verdrag nr. 87 staat aan het treffen van die ordemaatregel dan ook niet in de weg.

- 3.17 Het voorgaande laat onverlet dat bij de beantwoording van de vraag of het treffen van de verzochte onmiddellijke voorziening gelet op de toestand van FNV noodzakelijk is, rekening moet worden gehouden met, en een billijke afweging dient plaats te vinden van de belangen van alle betrokken partijen en dat daarbij ook het door artikel 11 EVRM en het ILO-verdrag

nr. 87 uitdrukkelijk beschermde bijzondere karakter van FNV als vakvereniging moet worden meegewogen.

- 3.18 Bij die afweging van belangen wordt vooropgesteld dat FNV als grootste Nederlandse vakvereniging een cruciale rol vervult in het Nederlandse maatschappelijk bestel. Zo brengt FNV collectieve arbeidsovereenkomsten tot stand met (verenigingen van) werkgevers en sluit zij sociaal plannen af bij reorganisaties. Daarnaast is FNV betrokken bij verschillende overleggen in de landelijke politiek, is zij een van de centrale partijen bij de Stichting van de Arbeid en levert zij 8 van de 36 leden van de Sociaal-Economische Raad. FNV oefent daarmee in het belang van alle werknemers in Nederland belangrijke invloed uit op wetgeving en beleid. De huidige impasse binnen de organisatie van FNV maakt dat zij op dit moment die cruciale rol onvoldoende kan vervullen. Zie in dat verband ook de brief van de voorzitter van de Sociaal-Economische Raad van 16 september 2025 (2.16).
- 3.19 Alle bij FNV en haar organisatie betrokken partijen zijn het erover eens dat de bestaande impasse binnen FNV zo snel mogelijk moet worden doorbroken en dat het daarom in het belang van FNV, haar leden, haar medewerkers en het algemeen belang dat FNV als grootste Nederlandse vakvereniging dient, noodzakelijk is dat zo snel mogelijk een nieuw daadkrachtig bestuur van FNV wordt benoemd dat kan rekenen op brede steun binnen de organisatie van FNV en van de leden. De Ondernemingskamer onderschrijft daarbij de analyse van de OK-functionarissen dat de problemen binnen FNV niet kunnen worden opgelost zonder aanpassing van de huidige *governance*, omdat een nieuw te benoemen bestuur niet naar behoren zal kunnen functioneren als niet eerst de bestaande knelpunten in de *governance* van FNV worden weggenomen. Zonder aanpassing van de structuren die ten grondslag hebben gelegen aan de binnen FNV ontstane impasse, zal een nieuw te benoemen bestuur met dezelfde problemen geconfronteerd blijven worden. Voortgaan op hetzelfde pad dat tot het huidige conflict heeft geleid is uiteindelijk een heilloze weg.
- 3.20 De Ondernemingskamer is van oordeel dat de door de OK-functionarissen voorgestelde wijziging van de statuten van FNV overeenkomstig de Concept-Statuten de bestaande knelpunten in de *governance* wegneemt. De Concept-Statuten zijn tot stand gekomen na herhaald overleg met alle partijen. Daarbij is rekening gehouden met alle betrokken belangen en zijn waar nodig aanpassingen gemaakt naar aanleiding van opmerkingen, wensen en suggesties van de betrokkenen. Dit heeft geleid tot een evenwichtig voorstel waarmee recht wordt gedaan aan ieders positie binnen FNV. De Concept-Statuten (zie 2.41) voorzien in een heldere en doelmatige afbakening van de verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de verschillende organen van de vereniging. Dat het bestuur wordt benoemd en ontslagen door de raad van toezicht maakt dat het bestuur voldoende onafhankelijk is en collegiaal kan functioneren. De benoeming van de bestuurders moet echter nog steeds worden goedgekeurd

door het congres en voor de keuze van de voorzitter wordt een raadgevend referendum onder de leden gehouden. De raad van toezicht wordt weliswaar op bindende voordracht benoemd, maar de bondsraad kan daaraan steeds het bindend karakter ontnemen en de bondsraad houdt de bevoegdheid de leden van raad van toezicht te schorsen en te ontslaan en kan, als alle leden worden geschorst of ontslagen, zelf een persoon aanwijzen die de bevoegdheden van de raad zal uitoefenen. De wijze van benoeming van de bondsraad en de vereiste afstemming met de sectorraden vormen een versterking van het mandaat van de bondsraad als algemene vergadering van de vereniging en voorkomen dat onduidelijkheid blijft bestaan over ieders rol en verantwoordelijkheden. De Concept-Statuten voorzien aldus in een concrete en duidelijke taakstelling van elk van de organen van de vereniging en een evenwichtig stelsel van *checks and balances*, waarbij de leden, vertegenwoordigd in de bondsraad en het congres, uiteindelijk steeds het laatste woord hebben.

- 3.21 De Ondernemingskamer volgt het ledenparlement niet in zijn betoog dat de in de Concept-Statuten voorziene aanpassing van de manier waarop het bestuur van FNV wordt benoemd en ontslagen leidt tot een disproportionele inbreuk op het uitgangspunt van ledendemocratie binnen de vereniging FNV. Daarbij is allereerst van belang dat op basis van de Concept-Statuten het congres als vertegenwoordiger van de leden van de vereniging steeds de bevoegdheid heeft zijn goedkeuring aan een door de raad van toezicht voorgedragen benoeming te onthouden. Daarmee is aan het wettelijke vereiste van artikel 2:37 BW voldaan. Verder keurt de bondsraad de bij de benoeming van bestuurders te gebruiken profielschets goed en wordt voor de benoeming van de voorzitter een raadgevend ledenreferendum gehouden. De bondsraad heeft bovendien steeds de bevoegdheid om de leden van de raad van toezicht te schorsen of te ontslaan waarna hij zelf een vertegenwoordiger kan benoemen die dan de bevoegdheden van de raad van toezicht kan uitoefenen. Daarmee hebben de leden van FNV, vertegenwoordigd in de bondsraad en in het congres, op basis van de Concept-Statuten nog steeds de bevoegdheid om zo nodig in te grijpen bij de benoeming en het ontslag van bestuurders van FNV. Dat daarbij is gekozen om, anders dan bij de huidige statuten van FNV, de bondsraad niet langer de bevoegdheid te geven om zelf de bestuurders te benoemen en te ontslaan, is goed te begrijpen. Uit de analyse van de OK-functionarissen blijkt immers dat juist de bevoegdheid om bestuurders te benoemen en te ontslaan, maakt dat bestuurders niet goed in staat zijn gebleken om onafhankelijk van het ledenparlement hun bestuurstaken te vervullen, maar dat zij zich onder dreiging van het opzeggen van het vertrouwen gedwongen voelden de (gepercipieerde) belangen van delen van de achterban van het ledenparlement te behartigen, waardoor de nadruk binnen de organisatie is komen te liggen op interne politieke verhoudingen in plaats van het daadwerkelijk besturen van FNV. Tegen deze achtergrond is de keuze om de bevoegdheid het bestuur te benoemen en te ontslaan in handen te leggen van de raad van toezicht, maar tegelijkertijd het congres de bevoegdheid te geven die benoeming

al dan niet goed te keuren een alleszins passende methode om herhaling van de ontstane problemen te voorkomen en toch het uitgangspunt van ledendemocratie te behouden.

- 3.22 In het verlengde van het voorgaande volgt de Ondernemingskamer het ledenparlement ook niet in zijn betoog dat voor het bereiken van het door de OK-functionarissen beoogde doel andere, minder ingrijpende middelen voorhanden zijn. In dat verband heeft het ledenparlement voorgesteld dat de raad van toezicht het bestuur zou kunnen benoemen op basis van een bindende voordracht door de bondsraad. In dat voorstel zullen de bestuurders nog steeds niet voldoende onafhankelijk van de algemene vergadering van de vereniging kunnen opereren, omdat het zou betekenen dat kandidaat-bestuurders voorafgaand aan hun benoeming en eventuele herbenoeming in competitie met andere kandidaten voldoende steun moeten verwerven bij (delen van) de bondsraad. Dit draagt nog steeds het risico in zich dat de nadruk binnen de organisatie zal komen te liggen op interne verhoudingen en het behartigen van deelbelangen in plaats van het collegiaal besturen van FNV.

Slotsom

- 3.23 Alle partijen zijn het erover eens dat de bestaande impasse in het bestuur van FNV niet kan blijven voortbestaan. Het is in het belang van FNV en in het algemeen belang noodzakelijk dat FNV haar rol als grootste Nederlandse vakvereniging weer naar behoren kan vervullen en daarvoor is nodig dat nu zo snel mogelijk een nieuw bestuur van FNV wordt benoemd, dat kan rekenen op brede steun binnen de organisatie van FNV en van de leden. Dat nieuwe bestuur zal echter alleen goed kunnen functioneren als eerst de bestaande knelpunten in de *governance* van FNV worden weggenomen. Aanpassing van de statuten van FNV overeenkomstig de Concept-Statuten neemt die knelpunten weg. Een andere, minder ingrijpende voorziening die even effectief zou zijn, is niet voorhanden.
- 3.24 De omstandigheid dat de verzochte onmiddellijke voorziening afbreuk doet aan het statutaire en wettelijke recht van het ledenparlement om als algemene vergadering van de vereniging zelf te beslissen over een aanpassing van de statuten van FNV, weegt in de gegeven omstandigheden niet op tegen het door alle betrokkenen onderschreven belang van FNV bij de benoeming van een nieuw daadkrachtig bestuur. Dat geldt ook indien daarbij het door artikel 11 EVRM en het ILO-verdrag nr. 87 uitdrukkelijk beschermde, bijzondere karakter van FNV als vakvereniging wordt meegewogen. De van de onmiddellijke voorziening uitgaande beperking van de rechten van artikel 11 EVRM is bij wet voorzien (art. 2:349a lid 2 BW), geschiedt in het algemeen belang (zie hierboven onder 3.18-3.19) en is noodzakelijk in een democratische samenleving, waarbij is voldaan aan de eisen van subsidiariteit en proportionaliteit (zie onder 3.18-3.23). Daarbij weegt verder mee dat een met de onmiddellijke

voorziening gemaakte inbreuk op de statutaire en dwingendrechtelijke bevoegdheden van het ledenparlement van tijdelijke aard is en dat het de nieuw te vormen bondsraad op grond van de Concept-Statuten vrijstaat om desgewenst de statuten van FNV weer anders in te richten.

- 3.25 De slotsom is dat de Ondernemingskamer de verzochte onmiddellijke voorziening in die zin zal toewijzen dat zij voor de duur van het geding zal bepalen dat de OK-functionarissen in afwijking van artikel 51 van de statuten van FNV en artikel 2:42 lid 1 BW eenmalig bevoegd zijn een besluit te nemen tot wijziging van de statuten van FNV overeenkomstig de aan deze beschikking te hechten Concept-Statuten (met eventuele technische correcties) en dat ieder van hen bevoegd is de akte van statutenwijziging te doen verlijden.
- 3.26 Met het voorgaande behoeven de verzoeken van het interim-bestuur (zie 1.5) geen bespreking meer.
- 3.27 De Ondernemingskamer gaat ervan uit dat de proceskosten uiteindelijk worden gedragen door FNV en ziet daarom geen aanleiding een proceskostenveroordeling uit te spreken.

4. De beslissing

De Ondernemingskamer:

bepaalt bij wijze van onmiddellijke voorziening met onmiddellijke ingang en vooralsnog voor de duur van de procedure dat L.F. Asscher en A.J.M. Heerts, in hoedanigheid van tijdelijk door de Ondernemingskamer benoemde leden van de raad van toezicht van FNV, in afwijking van artikel 51 van de statuten van FNV eenmalig bevoegd zijn een besluit te nemen tot wijziging van de statuten van FNV overeenkomstig de aan deze beschikking gehechte Concept-Statuten en dat ieder van hen bevoegd is de akte van statutenwijziging te doen verlijden;

verklaart deze beschikking uitvoerbaar bij voorraad;

wijst af hetgeen meer of anders is verzocht.

Deze beschikking is gegeven door mr. A.W.H. Vink, voorzitter, mr. A.P. Wessels en mr. E. Loesberg, raadsheren, en drs. M.A. Scheltema en prof. dr. mr. S. ten Have, raden, in tegenwoordigheid van mr. L. van Hoof en Z. Lamers, griffiers, en in het openbaar uitgesproken op 30 december 2025.

BIJLAGE

Lijst met naam en woonplaats van de 575 betrokken leden van de vereniging Federatie Nederlandse Vakbeweging

	Achternaam	Voornaam	Woonplaats
1	Adriaanse Peijpers	Bianca	Middelburg
2	Afkir	Naima	Rotterdam
3	Akcay	Duygu	Amsterdam
4	Al	Michiel	Hemelum
5	Alkemade	Abraham Maarten	Groesbeek
6	Asscheman	Reinier	Utrecht
7	Baan	Sasja	Alphen aan den Rijn
8	Baauw	Rini	Woerden
9	Bais	Vincent	Alphen aan de Rijn
10	Bakhuijsen	Lilian	Amsterdam
11	Bakker	Ingrid	Lopikerkapel
12	Bakx	Tjeerd	Gilze
	Bandell-Tijssinger	Sharon	Driebruggen
13	Banning	Willem	Nijmegen
14	Bansema	Jannie	Kommerzijl
15	Bastiaanse	Melanie	Zoetermeer
16	Bavinck	Siti	Den Haag
17	Beck	Iris	Woerden
18	Becker-Tietema	Yvette	Utrecht
19	Bendanon	Angela	Utrecht
20	Berends	Wieke	Gasselte
21	Bergman	Mirjam	Landsmeer
22	Bergsma	Monique	Woerden
23	Beuzenberg	Pieter	Genemuiden
24	Bijlhouwer	Paul	Bergen op Zoom
25	Blanker	Peter	Wemeldinge
26	Blankvoort	Barry	Maarn
27	Blokzijl	Ariane	Amsterdam
28	Boer	Michiel	Almere
29	Boggia	Gijsbert	De Meern
30	Bolte	Bob	Amsterdam
31	Boonen	Aldert	Schalkhaar
32	Boonstra	Klara	Amsterdam
33	Bos	Ad	Vleuten
34	Bos	Jack	Utrecht
35	Bos	Pien	Noordeloos
36	Bos	Rob	Groningen
37	Bosma	Jan Taco	Hengelo
38	Bosscher	Evert	Groningen
39	Bos-van der Cruisen	Renatie Caroline	Overasselt
40	Both	Veronica	Utrecht
41	Bouma	Marco	Lelystad
42	Braat	Cornelis Johannes Antonius	Breda
43	Brak	Diana	Beekbergen
44	Brandenburg	Jeroen	Zaandam
45	Brinkman	Dorothe	Dalfsen
46	Broek	Patricia	Maurik
47	Bronstein	Bea	Veenendaal
48	Brouwer	Lili	Hippolytushoef
49	Bruggeman	Caroline	Roosendaal
50	Buddenberg	Marcel	Nieuw-Vossemeer

51	Budding	Lisette	Utrecht
52	Bugdayci - Karatas	Fatma	Assendelft
	Bulk	Marjolijn	Amsterdam
53	Burggraaf	Frank Anne	Woerden
54	Caerteling	Robin	Culemborg
55	Casper	Lisette	Culemborg
56	Castaño Estévez	Ángela	Eindhoven
57	Cheng	Wai-Leung	Delft
58	Christiaanse	Judith	Utrecht
59	Clarijs	Ilse	Bergen op Zoom
60	Cohen	Jos	Eindhoven
61	Costa	Manon	Utrecht
62	Croezen-Lage	Diane	Groningen
63	Dahmani	Mohammed	Rotterdam
64	Daniels	Pauline	Bilthoven
65	de Boer	Ans	Obdam
66	de Boer	Arjan	Amstelveen
67	de Boer	Cassandra	Montfoort
68	de Boer	Francine	Veendam
69	de Boer	Gerry	Amsterdam
70	de Buijzer	Karel	Alkmaar
71	de Gooijer	Laura	Ilpendam
72	de Groot	Svenja	Baarn
73	de Haas	Bert	Vleuten
74	de Jong	Fransien	Utrecht
75	de Jong	Hans	Nijverdal
76	de Jong	Jasper	Drunen
77	de Jong	Louise	Dordrecht
78	de Jong	Teunis	Dordrecht
79	de Jong-Helleman	Lenie	Enschede
80	de Kleine	Eszter	Utrecht
81	de la Fonteyne	Marcel	Leeuwarden
82	de Roos	Yorike	Warfhuizen
83	de Roos-van Galen	Ingrid	Zoetermeer
84	de Vos	Josje	Assen
85	de Vriend	Sabine	Warns
86	de Vries	Hanneke	Utrecht
87	de Vries	Marten	Driebergen-Rijsenburg
88	de Vries	Yvette de Vries	Bussum
89	Deibergen	Andre	Oss
90	Deinum	Selma	Tienhoven
91	den Ouden	Joris	Den Haag
92	Derrez	Desiree	Amsterdam
93	Deuring	Elsje	Zaandijk
94	Di Giacomo Russo	Agustino	Apeldoorn
95	Dieters	Robin	Amsterdam
96	Dijkema	Willem	Groningen
97	Dijkman	Anja	Ureterp
98	Dik	Ron	Gouda
99	Dikmans	Cinthia	Zoetermeer
100	Dirkse	Barbette	Hazerswoude Rijndijk
101	Djoegan	Anne-Marie	Nieuw Weerdinge
102	Dorenbos	Deddy	Bellingwolde
	Dors	Kim	Cruquius

103	Drescher	Bianca	Woerden
104	Drouen	Erik	Woerden
105	Duits	Tony	Hernen
106	Egberts	Desiree	Arnhem
107	el Fikri-Achhoud	Siham	Culemborg
108	Escarabajal	Feli	Wormerveer
109	Esser	Edith	Groningen
110	Evers	Frans	Venlo
111	Exalto	Mariska	Utrecht
	Ferouge	Marlotte	Bergschenhoek
112	Fijneman	Gerrie	Asten
113	Folkers	Yvonne	Eelde
114	Folmer	Tanja	Almere
115	Gahrmann	Marjan	Pijnacker
116	Gerritsen	Reinie	Heerde
117	Gomes Ferreira	Patricia	Rotterdam
118	Gönning	Jaap	Enschede
119	Gorter	Meindert	Rijen
120	Groen	Egon	Apeldoorn
121	Guliker	Ginny	Den Dolder
	Haarms	Anuschka	Amsterdam
122	Hajjari	Asmae	Utrecht
123	Hak	Nathan	Mijdrecht
124	Hall	Joanne	Rotterdam
	Handels-Wierds	Suzan	Weert
125	Haneveld	Etienne Daniel	Leiden
126	Harkema	Kevin	Groningen
127	Harms	Shirley	Roden
	Heera	Geeta-Gaytri	Diemen
128	Heere	Mike	Alkmaar
129	Heijn	Lieveke	Amsterdam
130	Heilbron	Joost	Utrecht
131	Heinz	Casper	Zoetermeer
132	Helmond	Monica	Woerden
133	Hemmes	Erica	Wormerveer
134	Hensen	Cornelia Francina	Ermelo
135	Hensen	Pierre	Venlo
136	Herfkens	Getty	Houten
137	Heynsdijk	Karin	Den Haag
138	Hiele	Florine	Nieuwegein
139	Hietkamp	Alfred	Doetinchem
140	Hoek	Gaby	Zoetermeer
141	Hoekstra	Ed	Dedemsvaart
142	Hofma	Albertha	Oosterwolde
143	Hoogendoorn	Liane	Gouda
144	Hoogenhout	Mitchell	Almere
145	Housen	Jacob	Landgraaf
146	Huisman-Pacilli	Rosa	Nijverdal
147	Hupkes	Hans	Borne
148	Jacob-Smeets	Jacqueline	Weert
149	Jansen	Bertram	Deventer
150	Jansen	Gerrit	Raalte
151	Jansen	Peter	Utrecht
152	Jansen-Bedeker	Annette	Schalkhaar

153	Jansonius	Taco	Utrecht
154	Janssen	Koos	Roosendaal
155	Janssen	Menno	Maastricht
156	Jenner-Meijer	Daniëlle	Zoetermeer
157	Jogems	Sylvia	Amsterdam
158	Jongmans	Mandy	Nieuw-Weerdinge
159	Jonker	Ellen	Hattem
160	Jorissen	Patricia	Tilburg
161	Josiasse	Marianne	Ede
162	Jouaoui	Asmae	Amsterdam
163	Juarez Masana	Sandra	Utrecht
164	Kanters	Jurriaan	Utrecht
165	Karadeniz	Fatma	Utrecht
166	Karadeniz	Hacer	Utrecht
167	Karbulut	Serda	Amstelveen
168	Karstens	Geertje	Niekerk
169	Kayikci	Feride	Beverwijk
170	Ketelaar	Tom Jan	Amsterdam
171	Khottour	Walid	Harderwijk
172	Kiel	Johan	Zuidlaren
173	Kijzers-Liebregts	Hettie	Maarheeze
174	Kik	Vincent	Blaricum
175	Kleijer-Blok	Lettie	Bodegraven
176	Klein Woolthuis	Ina	Delfzijl
177	Klijn	John	Klaaswaal
178	Klijnstra	Sascha	Utrecht
179	Klunder	Mark Rob	Amsterdam
180	Knauf	Frank	Utrecht
181	Kock	Evelyn	Hoofddorp
182	Koekoek	Bernard	Utrecht
183	Kohn	Roos	Amsterdam
184	Kolner	Rob	Zwolle
185	Komac	Nezahat	Amsterdam
186	Konijnenberg	Hester	Maarn
187	Kooper	Astrid	Rotterdam
188	Kooper	Sandra	Amsterdam
189	Kootkar-Vrijdag	Jacqueline	Rotterdam
190	Korthof	Chaim	Leeuwarden
191	Koster	Hilde	Utrecht
192	Kotters	Erik	Assen
193	Kroesen	Jannie	Epe
194	Kruijff	Patricia	Amsterdam
195	Laczewska	Anna	Den Haag
196	Lageweg	Kristel	Utrecht
197	Lamers	Bertine	Bemmel
198	Lammou	Miryam	Drunen
199	Langenberg	Ingrid	Zevenaar
200	Lathouwers	Paul	Sint Michielsgestel
201	Lecomte	Alexander	Oss
202	Lengkeek	Quirine	Alphen aan den Rijn
203	Linnebank	Isa	De Meern
204	Lohle	Jacqueline	Blaricum
205	Loseman	Annemarie	Utrecht
206	Lotterman	René	Assen

207	Lucas	Leroy	Utrecht
208	Lundgren	Eline	Laren
209	Maas	Bert	Eindhoven
210	Manders	Inge	Weert
211	Manschot	Marieke	Den Haag
212	Massop	Priscilla	Utrecht
213	Matuszcyk	Paulina	Tilburg
214	McGauran	Katrin	Amst
215	Meerbach	Anna Roos	Zutphen
216	Meerstra	Janke	Eelderwolde
217	Meerts	Patrick	Herten
218	Meier	Gea	Hardenberg
219	Meijer	Audrey	Weert
220	Meijer	Martin	Valkenburg
221	Meijer	Rowan	Groningen
222	Meijknecht	Sara	Utrecht
223	Merlijn	Eilse	Amsterdam
224	Meuwese	Luc	Den Haag
225	Michno	Mariola	Echt
	Minnaard	Cor	Bergen-op-Zoom
226	Minnes-Tiemens	Rita	Mariënheem
227	Missler	Robert	Nieuwegein
228	Moen	Dennis Dave	Huizen
229	Moerings	Marcel	Waddinxveen
230	Mol	Jane	Eindhoven
231	Mollink	Rob	Amersfoort
232	Mons	Anneke	Heerenveen
233	Mons	Marian	Utrecht
234	Montagne	Brigitte	Spijkensisse
235	Mourik	Leendert	Kolhorn
236	Mouris	Mary-Ann	Woerden
237	Mugge	Inge	Utrecht
238	Mulder	Karin	Amsterdam
239	Murck	Erica	Schoonhoven
240	Nieuwenstein	Jelle	Utrecht
241	Nijenhuis	Antonius Theodorus	Wageningen
242	Nijland	Jolanda	Zwolle
243	Nobel	Mieke	Strijen
244	Noten	Hendrik	Amsterdam
245	Noten	Hendrikus	Dalfsen
246	Nuis	Tien	Prinsenbeek
247	Oerlemans	Willeke	Hoevelaken
248	Okunick	Barry	Rotterdam
249	Olf	Edson	Rotterdam
250	Onvlee	Cindy	Utrecht
251	Oomes	Eugénie Annette Alice	Leiden
252	Opbroek	Eefje	Breda
253	Ottenheijm	Edith	Eindhoven
254	Otur	Ferhat	S Hertogenbosch
255	Ouwehand	Marco	Amsterdam
256	Oving	Jantien	Amsterdam
257	Papôt	Jolanda	Deventer
258	Pasman	Margreet	Zwolle
259	Paulusma	Pim	Utrecht

260	Pen	Marjolijn	Brunssum
261	Pentenga	Erik	Spaarndam
262	Perloy	Diny	Oosterbeek
263	Peters	Ron	Helmond
264	Peters	Ron	Vianen
265	Petrus Bos	Fredericus	Alkmaar
266	Piet	Maaïke	Enschede
267	Pieters	Lucas	Baarn
268	Pieterse	Peter	Rotterdam
269	Pietersen	Peter	Nieuwegein
270	Plat	Jacob	Ossenzijl
271	Ploeger	Jeroen	Odijk
272	Polhout	Fred	Amersfoort
273	Polman	Marjolein	Bergschenhoek
274	Pomp	Jan	Emmen
275	Poppelaars	Kitty	Rotterdam
276	Postma	Linda	Gouda
	Postma	Tjalling	Apeldoorn
277	Pranger	Judy	Utrecht
278	Prochniak	Andrzej	Berkel en Rodenrijs
279	Rademaker-Tamminga	Rianne	Scheemda
280	Ramjanam	Asha	Houten
281	Rehwinkel	Paula	Hoevelaken
282	Remerink	Ennie	Nieuwegein
283	Reniers	Peter	Veldhoven
284	Rensink	Irene	Arnhem
285	Rietman	Lennart	Groningen
286	Rooijackers	Marie-Thérèse	Houten
287	Roos	Wilma	Amersfoort
288	Ruiters	Andrée	Utrecht
289	Salomons	Bo	Leiden
290	Sanches	Sabrina	Den Haag
291	Schaap	Andre	Dordrecht
292	Schaaphop-Stek	Daniëlle	Lelystad
293	Schaar	Astrid	Maassluis
294	Schilter	Shannon	Vleuten
295	Schipper	Miranda	Heino
296	Schmidt	Sophia	Waalre
297	Schmitz	Lyander	Leersum
298	Schokkenbroek	Martijn	Groningen
299	Scholman	Paul	Harmelen
300	Scholten	Annemiek	Hengelo
301	Schuddemat	Lilian	Almere
302	Senne	Ed	Woerden
303	Sep	Charlotte	Amsterdam
304	Servais	Sandra	Amsterdam
305	Sewgobind	Amrit	Zwaanshoek
306	Sieben	Marco	Assendelft
307	Siebert	Dolf	Zoetermeer
308	Sieperda	Wienand	Den Dolder
309	Siertsema-Paasman	Claudia	Deventer
310	Sijkens	Hermien	Valkenswaard
311	Sijssling	Floris	Utrecht
312	Silvrants	Eli	Neer

313	Sip	José	Maarssen
314	Skalli Houssaïni	Karim	Rotterdam
315	Slagter	Linda	Utrecht
316	Smeets	Ralph	Nieuwegein
317	Smit	Kirsten	Assendelft
318	Snijders	Monique	Houten
319	Spaans-Kramer	Vera	Middelharnis
320	Spenkelink	Marcel	Luttenberg
321	Spijker - van Mierlo	Nicole	Ijsselstein
322	Spijkers	Ginie	Gramsbergen
323	Staal-Sprangemeijer	Birgitte	Mol (België)
324	Staats	August Johannes Adriaanszoon	Amsterdam
325	Stam	Niek	Oudenbosch
326	Steenhuis	Hans	Alphen aan den Rijn
327	Stepanyan	Armine	Den Haag
328	Sterk	Jillian Elisabeth	Groesbeek
329	Sterk	Joris	Katwijk aan Zee
330	Steur	Marisca	Beuningen
331	Steur	Tabitha	Nieuwegein
332	Stolk	Arjan	Ridderkerk
333	Strandstra	Bente	Amsterdam
334	Stuart	Jerry	Rijswijk
335	Suiker	Judith	Amsterdam
336	Talloka	Samira	Kleve (Duitsland)
337	te Brake	Else	Leiden
338	te Lintel Hekkert	Peter	Hoef en Haag
339	ten Broek	Kirsten	Etten-leur
340	Testroote	Marcel	Venlo
341	Teunisse	Johannes Martinus	Wageningen
342	Teunissen	Debbie	Purmerend
343	Tienkamp	Helga	Garnwerd
344	Tiggelaar	Annemarie	Sappemeer
345	Tilleman - Rost Onnes	Els	Assen
346	Timmermans	Maike	Tilburg
347	Ton	Jolanda	Tiel
348	Torbacioglu	Baki	Krommenie
349	Vafaie	Poeyesh	Wateringen
350	Valstar	Daniëlle	's-Gravenzande
351	van Baden	Ron	Montfort
352	van Beekum	Leo	Bergschenhoek
353	van Bente	Petra	Diemen
354	van Bodegraven	Astrid	Almere
355	van Buuren	Annemieke	Castricum
356	van Daal	Linda	Otterlo
357	van Dalen	Mirjam	Groningen
358	van de Geer	David	Rotterdam
359	van den Akker	Katinka	Leiden
360	van den Berg	Chant	Utrecht
361	van den Berg	Ernst	Rotterdam
362	van den Berg	Peter	Vlissingen
363	van den Breemer	Rutger	Amsterdam
364	van den Heuvel	Hetty	Rotterdam
365	van den Wijngaard	Hans	Utrecht
366	van der Burgh	Yde	Den Haag

367	van der Gaag	Marijn	Nijmegen
368	van der Gaag	Sanne	Den Haag
369	van der Heide	Laura	Groningen
370	van der Helm-van Rhijn	Margret	Stompwijk
371	van der Horst	Saar	Zaandam
372	van der Kaap	Hilda	Emmen
373	van der Klip	Wout	Rotterdam
374	van der Klooster	Stefan	Amsterdam
375	van der Kraats	Elsa	Goude
376	van der Leij	Annemieke	Amsterdam
377	van der Linden	Natalie	s Gravenhage
378	van der Meer	André	Hoofddorp
379	van der Pligt	Maureen	Amsterdam
380	van der Pol	Coos	Utrecht
381	van der Put	Corina	Lelystad
382	van der Put	Peter	Lelystad
383	van der Reep	Vasco	Woerden
384	van der Schaft	Henk	Houten
385	van der Tilaart	Irma	Bergschenhoek
386	van der Toorn	Chantal	Zoetermeer
387	van der Veen	Martin	Tilburg
388	van der Veght	Monique	Woerden
389	van der Velde	Roger	Heerde
390	van der Velden	Beater	Arnhem
391	van der Velden	Henk	Utrecht
392	van der Velden	Roos	Leiden
393	van der Ven	Gezina	Almelo
394	van der Vlis	Annelies	Leidschendam
395	van der Wal	Richard	Zwolle
396	van der Zanden	Olga	Cuijk
397	van Dijk	Luuk	Wormerveer
398	van Dijk	Pieter	Wormerveer
399	van Dijk	Rick	Rosmalen
400	van Dijk-van Londen	Marianne	Hillegom
401	van Dijk-Westerhof	Lisette	Apeldoorn
402	van Eekelen	Ilse	Utrecht
403	van Geijn	Roel	Utrecht
404	van Heeren	Hanneke	Rotterdam
405	van Hees	Anita	Halfweg
406	van Hienen	Jaap	Arnhem
407	van Kaam	Jitske	Haarlem
408	van Kampen	Riek	Noordwolde
409	van Kollem	Frans	Zuiddorpe
410	van Krimpen	Annemarie	Buitenpost
411	van Laere	Jurgen	Utrecht
411	van Mulken	Laura	Someren
412	van Nieuwenhuizen	Jos	Ede
413	van Oort	Fred	Nieuwegein
414	van Pijpen	Judith	Zoetermeer
415	van Rooden	Casper Neal	Rotterdam
416	van Rooden	Hans	Rotterdam
417	van Rooij-Gits	Sandra	Nieuw-Vennep
418	van Rossen	Aafke	Olst
419	van Rossen	Bas	Olst

420	van Ruitenber	Jessica	Pijnacker
421	van Schellebeek	Bianca	Gouda
422	van Swieten	Jet	Hoevelaken
423	van Veldhoven	Rob	Reusel
424	van Vliet	Gerardus Jozephus Maria	Zeist
425	van Vliet	Ineke	Hoogvliet-Rotterdam
426	van Walraven	Rieky	Uithoorn
427	van Willigenburg	Naima	Diemen
428	van Zuijlen	Cynthia	Zutphen
429	Vasilda-Robbers	Lisa	Zaandam
430	Vecht	Joost Jacob	Amersfoort
431	Veldhuis	Gerard	Kloosterhaar
432	Veltink	Eddy	Meppel
433	Verbeek	Wilbert	Middelburg
434	Verboom - van der Grift	Eileen	Woerden
435	Verburg	Marlon	Rijswijk
436	Vereggen	Dennis	Eindhoven
437	Vermooten	Koen	Utrecht
438	Versteeg	Arie	Eethen
439	Versteegen	Jaimie	Maarssen
440	Veugelers	Karin	Maastricht
441	Visser	Ed	Tonge
442	Visser	Fetse	Pijnacker
443	Vloon-Veurink	Bernadette	Deventer
444	von Kriegenbergh-Lejuez,	Shirley	Tilburg
445	Vos	Jeroen Vos	Groningen
446	Vos	Monica	Gouda
447	Vosman	Frans	Almelo
448	Vrijmoeth	Vera	Amsterdam
449	Vrijthof	Koert	Zoetermeer
450	Waage	Janneke	Utrecht
451	Wageman	Sander	Zwolle
452	Wanders	Herman	Tolkamer
453	Warbroek	Jethro	Helmond
454	Warmer	Arthur	Amsterdam
455	Weber	Caroline	Zeist
456	Weerden	Marlyn Jane	Nieuwegein
457	Wehkamp	Herman	Ellecom
458	Wentink (de Boer)	Elanda	Groningen
459	Wicaksono	Shinta	Assen
	Wiechmann	Peter	Nieuw-Vennep
460	Wiek	Danielle	Heerde
461	Willemse	Jenke	Groningen
462	Williams	Anthony	Delfzijl
463	Winnubst	Hedda	Gouda
464	Zeilemaker	Folkert	Alkmaar
465	Ziani	Asmae	Bergen op Zoom
466	Zinsmeister	Stephan	Zwijndrecht
467	Zorgman	Maaïke	Maarssen
468	Zwaan	Shirley	Bodegraven
469	Zwart	Masja	Groningen

BETROKKEN NA BESCHIKKING VAN 13 JUNI 2025

470	Barendse	Michel	Voorschoten
471	Berghuis-Van Woortman	Alexander Wijnand	Aalsmeer

472	Beurskens	Thérèse Anne-Marie Godefridus	Weert
473	Bleumer	Bernardus Johannes' Petrus	Amsterdam
474	Boggia	Ghisbertus Jeroen Maria	De Meern
475	Bollen	Henrikus Cornelius Franciscus	Enkhuizen
476	Bronswijk-Pais	Eunice do Rosario	Leidschendam
477	Claes	Kelly	Raalte
478	Cornelissen	Leonard Michael Wilhelmus	Rotterdam
479	Daamen	Monique Johanna Antonia Maria	Zutphen
480	De Boer	Cassandra Henriette Ingrid	Montfoort
481	De Boer	Elanda Sylvia	Groningen
482	De Boer	Geertje Wilhelmina	Amsterdam
483	De Jong	Jasper Christiaan	Drunen
484	De Jonge	Harold	Den Haag
485	Depla	Franciscus	Eindhoven
486	Di Giacomo Russo	Agostino	Apeldoorn
487	Dijkema	Willem	Groningen
488	Dijkhuizen	Francis	den haag
489	Elmajnioui	Rachid	Bilthoven
490	Elzinga	Petra	Reeuwijk
491	Engelen	Astrid Hendrica Maria	Weert
492	Esser	Edith	Groningen
493	Fisser	Bas	Amsterdam
494	Gorter	M.L.E.	Rijen
495	Guliker	Ginny	Den Dolder
496	Haneveld	Etienne Daniel	Leiden
497	Heijster	Yvonne	Den Haag
498	Hemelaar	Irene Elisabeth Maria	Amsterdam
499	Janssen	Jan Hendrik bernardus	Onbekend
500	Josiasse	Adriana Maria	Ede
501	Karabulut	Serda	Amstelveen
502	Kassens	Petra Maria elisabeth	Groningen
503	Ketelaar	Tom Jan	Amsterdam
504	Klijnstra	Sascha Natascha	Utrecht
505	Knauf	Frank	Utrecht
506	Kock	Evelyn Cathalina	Hoofddorp
507	Kohn	Roos	Amsterdam
508	Kooiker	Ida	Drachten
509	Kristen	Marieke Elisabeth Christine	Utrecht
510	Landman	Carla Francisca	Drachten
511	Laoukili	Abdelilah	Lelystad
512	Lempens	Paul Petrus Elizabeth	Weert
513	Linssen	Hendrika Elisabeth Maria	Amsterdam
514	Lotterman Bakker	Gea (Geertje)	Assen
515	Mackintosh	Bianca	Beek
516	Maenen	Gerald	Eindhoven
517	Meerbach	Anna Rosa Dorothea	Onbekend
518	Moorlag	Hielke	Maarssen
519	Ouwehand d	Marco	Amsterdam
520	Peereboom e/v Roelofsen	Marielle Geertruida Hermina	Almelo
521	Pranger	Judith Maria	Utrecht
522	Provoost	Floortje	Utrecht
523	Rademaker	Grietje Janny	Scheemda
524	Reitz	Petra	Weert
525	Reus	Karen Yolanda	De Meern

526	Rob	Robertus Johannes	Oisterwijk
527	Roeters van Lennep	Daniel	Amsterdam
528	Roos	Peter Henk	Wormer
529	Schalker	Dirk Abraham	Woerden
530	Schipper	Marco	Weert
531	Schmidt	sophia katharina	Waalre
532	Schmitz	Lyander	Leersum
533	Siebert	Dolf	Zoetermeer
534	Sieperda	Wienand Andreas Herman	Den Dolder
535	Smit	Kirsten	Assendelft
536	Spengelink	Johannesburg Martinus	Luttenberg
537	Stam	Nicolaas	Oudenbosch
538	Stepanyab	Armine	Den Haag
539	Stepanyan	Armine	Den Haag
540	Sterke	Willy	Leidschendam
541	Swartjes	Franciscus Wilhelmus	Druten
542	Ten Broek	Kirsten	Etten-Leur
543	Ter Maat	Sandra Henrica	Halle
544	Ton	Alida Jolanda	Tiel
545	Troost	Stefanie	Vleuten
546	Vaessen	Vivian	Rotterdam
547	van Basten Batenburg	Joris Hubertus Marie	Hoogland
548	van Beekhoven	Johan Willem	Woerden
549	van Beekum	Leonardus Franciscus Maria	Bergschenhoek
550	van den Berg	Ernst Eelko	Rotterdam
551	van den Dungen	Hubertus Egidius Wilhelmus	Apeldoorn
552	Van den Heuvel	Ingeborg	Susteren
553	Van der Gaag	Marijn Sasanka Dimuthu	Nijmegen
554	van der Schuur	Assien Geertje	Brummen
555	Van der Tang	Diana	Hilversum
556	Van der Velde	Roger	Heerde
557	Van der Velden	Hendrikus Franciscus	Utrecht
558	van der Vlis	Anna	Leidschendam
559	van Duinen	Ingrid	Amsterdam
560	van Eekelen	Ilse	Utrecht
561	Van Hienen	Jacobus Antonius Josephus	Arnhem
562	Van Iren	Bernardus	Harderwijk
563	van Kollenburg ev Van Doormaal	Maria Elisabeth Wilhelmina Josephina	Haghorst
564	Van Komen	Jeremy	Hendrik Ido Ambacht
565	van Lieshout	Josephine Alida	Utrecht
566	van Noort	Marretje Anna Sophia	Garderen
567	van Nuijsenburg	Liza	Groningen
568	Van Oort	Fred	Nieuwegein
569	van Zutphen-Abbel	R.G.	Leeuwarden
570	Verbeek	Wilbert	Middelburg
571	Vos	Roelf	Emmen
572	Wassink	Peter Frans	Rotterdam
573	Zeilemaker	Folkert	Alkmaar
574	Zijdeveld	Miranda	Utrecht
575	Zonneveld	Colinda	Waddinxveen

BIJLAGE

Concept statutenwijziging vereniging Federatie Nederlandse Vakbeweging

CONCEPT STATUTEN D.D. 11 DECEMBER 2025

FEDERATIE NEDERLANDSE VAKBEWEGING

STATUTEN

INHOUDSOPGAVE

Deze statuten kennen de navolgende hoofdstukken:

Hoofdstuk 1. Begripsbepalingen, naam en zetel.....	1
Hoofdstuk 2. Doel, grondslag en middelen.....	4
Hoofdstuk 3. Organen.....	8
Hoofdstuk 4. Lidmaatschap.....	8
Hoofdstuk 5. Bestuur.....	15
Hoofdstuk 6. Raad van toezicht.....	20
Hoofdstuk 7. Sectorale Afdelingen en netwerken.....	24
Hoofdstuk 8. Bondsraad en congres.....	28
Hoofdstuk 9. Jaarrekening.....	38
Hoofdstuk 10. Statutenwijziging en ontbinding.....	39
Hoofdstuk 11. Reglementen.....	41
Hoofdstuk 12. Overige bepalingen.....	42

Hoofdstuk 1. Begripsbepalingen, naam en zetel

Artikel 1. Begripsbepalingen en interpretatie

1.1 In deze statuten wordt verstaan onder:

- (a) **afgevaardigde A**
een natuurlijke persoon die door een directe sectorale afdeling met inachtneming van het bepaalde in artikel 39 van deze statuten is verkozen in de bondsraad.
- (b) **afgevaardigde B**
een lid van een lid-rechtspersoon die door middel van een vergadervolmacht uitdrukkelijk afgevaardigd is als vertegenwoordiger van de desbetreffende lid-rechtspersoon.
- (c) **afgevaardigden**
de afgevaardigden A en de afgevaardigden B.
- (d) **belet**
belet in de zin van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek, waaronder begrepen de situatie dat de betreffende persoon schriftelijk heeft aangegeven dat sprake is van belet gedurende een bepaalde periode.
- (e) **bestuur**
het bestuur van de FNV-vereniging, in de zin van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek.
- (f) **bondsraad**

de algemene vergadering van de FNV-vereniging, bestaande uit de afgevaardigden.

- (g) **CAO**
een collectieve arbeidsovereenkomst.
- (h) **collectieve overeenkomst**
een overeenkomst die opgesteld wordt tussen Sociale Partners (werkgevers enerzijds en werknemers anderzijds), zoals een CAO, een sociaal plan of een pensioenregeling.
- (i) **congres**
de bondsraad in congressamenstelling zoals omschreven in artikel 45.
- (j) **directe sectorale afdeling**
een door de bondsraad op voorstel van het bestuur erkende organisatorische eenheid van leden-natuurlijke personen binnen de FNV-vereniging.
- (k) **FNV-vereniging**
Federatie Nederlandse Vakbeweging, afgekort: FNV, een vereniging met volledige rechtsbevoegdheid ingeschreven in het handelsregister onder nummer 40531840.
- (l) **indirecte sectorale afdeling**
een lid-rechtspersoon.
- (m) **leden**
de leden van de FNV-vereniging; daaronder zijn begrepen zowel leden-natuurlijke personen als leden-rechtspersonen.
- (n) **lid-natuurlijke persoon**
een natuurlijke persoon die lid is van de FNV-vereniging.
- (o) **lid-rechtspersoon**
een rechtspersoon die lid is van de FNV-vereniging.
- (p) **levenspartner**
een persoon met wie een (overleden) lid-natuurlijke persoon ten tijde van diens overlijden:
 - (a) was gehuwd; of
 - (b) als partner was geregistreerd; of
 - (c) een notarieel samenlevingscontract had; of
 - (d) volgens de Basisregistratie Personen langer dan twee (2) jaren samenwoonde, tenzij er sprake was van bloedverwantschap; of
 - (e) als gevolg van overmacht niet langer samenwoonde doch met wie hij volgens de Basisregistratie Personen gedurende zijn leven wel langer dan twee (2) jaren samenwoonde, tenzij er sprake was van bloedverwantschap.
- (q) **netwerk**
een conform het bepaalde in artikel 35 ingesteld organisatorisch verband binnen de FNV-vereniging, niet zijnde een sectorale afdeling, waartoe

leden-natuurlijke personen en/of leden van de leden-rechtspersonen behoren, die over gemeenschappelijke kenmerken beschikken en/of woonachtig zijn in hetzelfde gebied (lokaal netwerk als bedoeld in artikel 36) en/of een gemeenschappelijk doel nastreven.

- (r) **niet-werkenden:**
 - (a) personen die een opleiding volgen of stagiaire zijn;
 - (b) uitkeringsgerechtigden;
 - (c) niet-uitkeringsgerechtigden die geen werkenden zijn;
 - (d) gepensioneerden; en
 - (e) andere (categorieën van) natuurlijke personen die daartoe door het bestuur, met voorafgaande goedkeuring van de bondsraad, zijn aangewezen.
- (s) **raad van toezicht**
de raad van commissarissen van de FNV-vereniging, in de zin van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek.
- (t) **schriftelijk**
bij brief, telefax, e-mail, of door een op andere wijze langs elektronische weg toegezonden leesbaar en reproduceerbaar bericht, mits de identiteit van de verzender met afdoende zekerheid kan worden vastgesteld.
- (u) **sectorale afdeling**
een directe sectorale afdeling dan wel indirecte sectorale afdeling.
- (v) **sectorraad**
de vergadering bestaande uit afgevaardigden die door en uit de leden van de betreffende directe sectorale afdeling zijn gekozen zoals bedoeld in artikel 32.
- (w) **subsector**
een door een directe sectorale afdeling erkende organisatorische eenheid van leden-natuurlijke personen binnen een directe sectorale afdeling.
- (x) **vergadering van Afgevaardigden van Directe Sectorale Afdelingen**
de vergadering, bestaande uit de afgevaardigden A in de bondsraad.
- (y) **Vergadering van leden-rechtspersonen**
de vergadering van leden-rechtspersonen.
- (z) **werkenden:**
 - (a) personen die op basis van een arbeidsovereenkomst of aanstelling arbeid verrichten;
 - (b) personen die als zelfstandige werkzaam zijn; en
 - (c) andere (categorieën van) natuurlijke personen die daartoe door het bestuur, met voorafgaande goedkeuring van de bondsraad, zijn aangewezen.

- 1.2 Overal waar in deze statuten wordt verwezen naar een natuurlijk persoon in de mannelijke of vrouwelijke vorm, worden daarmee ook natuurlijke personen met een ander(e) gender of genderidentiteit(en) bedoeld.

- 1.3 Verwijzingen naar artikelen verwijzen naar artikelen van deze statuten, tenzij het tegendeel blijkt.
- 1.4 Begrippen die in de enkelvoudsvorm zijn gedefinieerd, hebben een overeenkomstige betekenis wanneer in deze statuten wordt verwezen naar hun meervoudsvorm en vice versa.

Artikel 2. Naam

- 2.1 De vereniging draagt de naam: **Federatie Nederlandse Vakbeweging**, afgekort: **FNV**.
- 2.2 De FNV-vereniging werd op achttien december negentienhonderdvijfenzeventig opgericht door het Nederlands Katholiek Vakverbond (NKV) en het Nederlands Verbond van Vakverenigingen (NVV) als federatie van beide vakcentrales. Per één januari negentienhonderdzesenzeventig ving de FNV-vereniging haar werkzaamheden aan. Op negenentwintig september negentienhonderdéénentachtig werd het besluit genomen de FNV-vereniging per één januari negentienhonderdtweëntachtig volledig in de plaats te doen treden van de hiervoor genoemde vakcentrales NKV en NVV, toen deze besloten tot ontbinding en de FNV-vereniging aanwezen als hun rechtsopvolger.

Artikel 3. Zetel

De FNV-vereniging heeft haar zetel in de gemeente Utrecht.

Hoofdstuk 2. Doel, grondslag en middelen

Artikel 4. Doelstellingen

- 4.1 De FNV-vereniging stelt zich ten doel het in stand houden en uitbouwen van een democratische samenleving, in welke de vrijheid van onderhandelen van de vakbeweging van werkenden en niet-werkenden is gewaarborgd. De FNV-vereniging wil in het algemeen de materiële en immateriële belangen behartigen van werkenden en niet-werkenden. De FNV-vereniging behartigt in het bijzonder de belangen van haar leden, georganiseerd in sectorale afdelingen en netwerken, wat mede omvat het behartigen van de belangen van haar leden als belanghebbenden bij pensioenfondsen alsmede het verstrekken van informatie en adviezen aan de overheid waaronder de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en het voeren van procedures voor de geschillencommissie, zoals bedoeld in de Auteurswet.
- 4.2 Ter verwezenlijking van haar doelstellingen ziet de FNV-vereniging het als haar taak, het navolgende te bevorderen:
 - (a) democratisering van het maatschappelijk leven in al zijn onderdelen en op elk niveau, zodat iedere uitoefening van macht is gebonden aan verantwoordingsplicht tegenover de betrokkenen;
 - (b) zeggenschap van werknemers over de ondernemingen en instellingen waarvan zij deel uitmaken, met inachtneming van de grenzen die de samenleving moet stellen aan het doen en laten van ondernemingen en instellingen;

- (c) het recht van een ieder op maatschappelijke participatie;
- (d) het recht van een ieder op zinvolle betaalde arbeid die zoveel mogelijk aansluit op ieders persoonlijke belangstelling en capaciteiten;
- (e) arbeidsomstandigheden die getuigen van respect voor de menselijke waardigheid;
- (f) een rechtvaardige verdeling van inkomens en vermogens;
- (g) sociale zekerheid voor allen, ter waarborging van een menswaardig bestaan;
- (h) onderwijs, scholing en vorming voor een ieder, met het oog op een volwaardig persoonlijk en maatschappelijk functioneren;
- (i) het recht van vrijheid van meningsuiting en het recht op informatie;
- (j) een maatschappelijk verantwoorde en zinvolle productie van en voorziening met goederen en diensten;
- (k) een verantwoorde omgang met de natuurlijke hulpbronnen en de natuurlijke omgeving, in het besef van hun kwetsbaarheid en eindigheid;
- (l) het recht van een ieder op een geestelijk en lichamelijk gezond woon- en leefklimaat.

4.3 De FNV-vereniging heeft geen winstoogmerk.

Artikel 5. Grondslag

- 5.1 De FNV-vereniging laat zich bij haar doelstellingen en werkzaamheden leiden door de fundamentele waarden van gelijkwaardigheid van alle mensen, van vrijheid, rechtvaardigheid en solidariteit. Zij gaat daarbij uit van de democratische beginselen en van de grondrechten, zoals die zijn neergelegd in de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens.
- 5.2 De FNV-vereniging erkent de betekenis die geloof en levensovertuiging hebben als bron van inspiratie voor vakbewegingsactiviteiten.
- 5.3 De FNV-vereniging hanteert als uitgangspunt (internationale) solidariteit tussen werkenden onderling, tussen niet-werkenden onderling en tussen werkenden en niet-werkenden.

Artikel 6. Ambities en solidariteit

- 6.1 De FNV-vereniging streeft naar een internationale democratische samenleving die zich kenmerkt door welzijn voor allen, een rechtvaardige verdeling van arbeid, welvaart en macht, spreiding van kennis en door een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de handhaving van de vrede.
- 6.2 De FNV-vereniging gaat uit van solidariteit met de ontwikkelingslanden en aanvaardt – met inachtneming van de door haar geformuleerde nationale doelstellingen – de daaruit voortvloeiende verplichtingen.
- 6.3 De FNV-vereniging stelt zich achter een sociaal en democratisch Europa.

Artikel 7. Wettige en democratische weg

- 7.1 De FNV-vereniging zal haar ambities en doelstellingen realiseren langs wettige en democratische weg.
- 7.2 De FNV-vereniging hanteert diversiteit, pluriformiteit en representativiteit als

basisprincipes bij de samenstelling van alle organen en andere werkverbanden, bij beleid, werkwijze en besluitvorming.

Artikel 8. Middelen en bevoegdheid CAO

- 8.1 Tot de middelen waarmee de FNV-vereniging boven-sectoraal (betrekking hebbende op alle sectorale afdelingen en netwerken gezamenlijk) zijn doelstellingen realiseert, behoren:
- (a) het streven naar eenheid in sectorale afdelingen overstijgende, lokale, regionale, nationale, Europese en internationale zaken;
 - (b) het bevorderen van een doelmatige opbouw van de vakbeweging op lokaal, regionaal, nationaal, Europees en internationaal terrein;
 - (c) het geven van steun en voorlichting aan, alsmede het coördineren van de werkzaamheden van de leden binnen directe sectorale afdelingen en netwerken;
 - (d) het bevorderen van lokale, regionale, nationale, Europese en internationale samenwerking tussen de directe sectorale afdelingen en netwerken;
 - (e) het oprichten en in stand houden van verenigingen, diensten en instellingen ten dienste van de leden en kaderleden van de FNV-vereniging en voor werkzaamheden op sociaal-economisch gebied;
 - (f) het uitgeven van al of niet digitale periodieken en andere geschriften alsmede het voeren in woord en geschrift van propaganda voor de grondslag en doelstellingen van de directe sectorale afdelingen en netwerken;
 - (g) het beleggen van vergaderingen en andere bijeenkomsten;
 - (h) het houden van ledenraadplegingen, waaronder een referendum;
 - (i) de vertegenwoordiging van de FNV-vereniging in die lokale, regionale, nationale en internationale organisaties waar dat voor de belangen van de leden nuttig is, alsmede het deelnemen in of het toezicht houden op andere organisaties, indien dat bevorderlijk is voor het bereiken van de na te streven doelstellingen;
 - (j) het plegen van overleg en het sluiten van overeenkomsten met organisaties van werkgevers, met overheidsorganisaties en met andere instellingen;
 - (k) het organiseren van (internationale) solidariteit;
 - (l) het ondersteunen van vakbonden in landen waar die het moeilijk hebben;
 - (m) alle andere wettige middelen die, in overeenstemming met de uitgangspunten van de FNV-vereniging, voor het verwezenlijken van haar doelstellingen bevorderlijk kunnen zijn.
- 8.2 Tot de middelen waarmee de FNV-vereniging zijn doelstellingen realiseert, voor zover die doelen specifiek betrekking hebben op directe sectorale afdelingen en netwerken, behoren:
- (a) organisatie en belangenbehartiging van werkenden en niet-werkenden

- onder andere door zichtbaar aanwezig te zijn op de werkvloer;
- (b) het samenwerken en/of overleg plegen met andere organisaties van werkenden en/of niet-werkenden, zowel nationaal als internationaal, met organisaties van werkgevers, overheden en overheidsinstellingen en met andere instellingen op sociaal-economisch, cultureel en vaktechnisch terrein;
- (c) zich te doen vertegenwoordigen in alle organisaties, instellingen, verenigingen en dergelijke – ook internationaal – waar dit in het belang van de leden-natuurlijke personen nodig geacht wordt;
- (d) het streven naar zo gunstig mogelijke arbeidsvoorwaarden en arbeidsomstandigheden voor de leden-natuurlijke personen behorende tot de directe sectorale afdelingen, alsmede de vastlegging daarvan bij voorkeur in CAO's;
- (e) het gebruik van collectieve actiemiddelen waaronder werkstaking;
- (f) het vormen van en/of deelnemen aan fondsen ten dienste aan of ten behoeve van de leden-natuurlijke personen;
- (g) het oprichten van, het deelnemen in en het samenwerken met rechtspersonen en het in stand houden van ondernemingen ten behoeve van dienstverlening aan leden en kaderleden en voor werkzaamheden op sociaal economisch gebied;
- (h) het doen instellen van vorderingen in rechte tot het naleven van wetten, verordeningen en CAO's en dergelijke ten behoeve van de leden-natuurlijke personen;
- (i) het zo nodig zelfstandig voeren van gerechtelijke procedures ter bescherming van de belangen van leden-natuurlijke personen of groepen daarvan, dan wel ter bescherming van de belangen van werkenden en/of niet-werkenden of groepen van werkenden en/of niet-werkenden in het algemeen, waaronder het voeren van een groepsactie, als bedoeld in artikel 3:305a van het Burgerlijk Wetboek;
- (j) het beleggen van vergaderingen en andere bijeenkomsten;
- (k) het bevorderen van het proces van politieke bewustwording;
- (l) het uitgeven van één of meer al of niet digitale periodieken, alsmede het voeren in woord en geschrift van propaganda voor grondslag en doelstellingen van de directe sectorale afdelingen en netwerken;
- (m) het ter hand nemen en bevorderen van scholings- en vormingswerk ten behoeve van de leden-natuurlijke personen;
- (n) het houden van ledenraadplegingen, waaronder een referendum;
- (o) alle andere wettige middelen, welke in overeenstemming met de grondslag van de FNV-vereniging aan het bereiken van haar doelstellingen bevorderlijk kunnen zijn.

8.3 De FNV-vereniging is bevoegd tot het aangaan van sociale plannen en collectieve overeenkomsten ten behoeve van haar leden-natuurlijke personen die behoren tot

de directe sectorale afdelingen, waaronder expliciet begrepen CAO's.

Hoofdstuk 3. Organen

Artikel 9. Organen

De FNV-vereniging kent de volgende organen:

- 9.1 het bestuur;
- 9.2 de bondsraad;
- 9.3 de raad van toezicht;
- 9.4 de sectorraad van iedere directe sectorale afdeling;
- 9.5 de vergadering van Afgevaardigden van Directe Sectorale Afdelingen;
- 9.6 de Vergadering van leden-rechtspersonen; en
- 9.7 het congres.

Hoofdstuk 4. Lidmaatschap

Artikel 10. Leden

10.1 Leden van de FNV-vereniging kunnen zijn:

- (a) iedere vereniging van werkenden en/of niet-werkenden, welke voldoet aan de kwaliteitseisen die zijn opgenomen in een krachtens deze statuten vast te stellen reglement "nieuwe leden";
- (b) werkenden;
- (c) niet-werkenden; en
- (d) alle andere rechtspersonen die door de bondsraad – onder daartoe door het bestuur, met voorafgaande goedkeuring van de bondsraad, te stellen voorwaarden – worden toegelaten als lid.

Het bestuur kan, met voorafgaande goedkeuring van de bondsraad, besluiten aan een lid ontheffing te verlenen voor de aan het lidmaatschap gestelde kwaliteitseisen, een en ander onder eventueel daaraan te stellen voorwaarden.

10.2 Het lidmaatschap van de FNV-vereniging is persoonlijk en derhalve niet voor overdracht vatbaar. Overgang van het lidmaatschap krachtens erfrecht is niet mogelijk, evenwel met uitzondering van de overgang van het lidmaatschap naar de levenspartner van een overleden lid indien en voor zover die levenspartner niet zelf in loondienst werkzaam is. Indien en voor zover het lidmaatschap van een overleden lid ingevolge het bepaalde in de vorige volzin overgaat naar een aldaar omschreven persoon, zijn ten aanzien van deze persoon de kwaliteitseisen als bedoeld in artikel 10.1 niet van toepassing.

10.3 Het lidmaatschap van een rechtspersoon die door fusie of splitsing ophoudt te bestaan, gaat, onder de voorwaarde dat het bestuur hieraan zijn schriftelijke goedkeuring verleent, over op de verkrijgende rechtspersoon onderscheidenlijk overeenkomstig de aan de akte van splitsing gehechte beschrijving over op één van de verkrijgende rechtspersonen.

Artikel 11. Lidmaatschap van rechtspersonen, aanvraag, toelating en aanvang

11.1 Een rechtspersoon die lid wenst te worden van de FNV-vereniging dient daartoe

- een schriftelijke aanvraag in bij het bestuur. Het bestuur kan de betreffende rechtspersoon voordragen voor toelating door de bondsraad nadat hiertoe voorafgaand inhoudelijk advies is ingewonnen bij de betreffende sectorale afdeling of de betreffende lid-rechtspersoon, indien en voor zover sprake is van overlapping van het werkterrein van de betreffende sectorale afdeling of van de betreffende lid-rechtspersoon met het werkterrein van de rechtspersoon die het lidmaatschap heeft aangevraagd. Voorts kan de betreffende rechtspersoon slechts als lid worden toegelaten als hij voldoet aan de kwaliteitseisen als bedoeld in artikel 10.1, tenzij daarvoor ontheffing is verleend als aldaar omschreven.
- 11.2 Het bestuur is verplicht om binnen een termijn van vier (4) weken na ontvangst van de aanvraag een schriftelijk advies omtrent de aanvraag tot toelating als lid uit te brengen aan de bondsraad.
- 11.3 De bondsraad beslist binnen drie (3) maanden na ontvangst van het advies van het bestuur over de toelating van de desbetreffende rechtspersoon. Het bestuur voegt het schriftelijk advies als bedoeld in artikel 11.2 toe aan de vergaderstukken voor deze vergadering.
- 11.4 In geval van niet-toelating tot het lidmaatschap heeft de desbetreffende rechtspersoon geen mogelijkheid tot het instellen van beroep.
- 11.5 Het lidmaatschap vangt aan op de datum als vermeld in het besluit van de bondsraad om de rechtspersoon toe te laten als lid.
- 11.6 Onverminderd het bepaalde in artikel 11.1 tot en met 11.3 is het bestuur, gehoord de bondsraad, bevoegd een rechtspersoon de status van aspirant-lid toe te kennen, indien daartoe door of namens de FNV-vereniging met het desbetreffende aspirant-lid-rechtspersoon een intentie-overeenkomst is ondertekend. Een aspirant-lid-rechtspersoon kent slechts die bevoegdheden die uitdrukkelijk krachtens de statuten, het reglement "nieuwe leden" of een ander reglement zijn toegekend.

Artikel 12. Lidmaatschap van natuurlijke personen, aanvraag, toelating en aanvang

- 12.1 Een natuurlijke persoon die zelf geen lid is van een lid-rechtspersoon en die lid wenst te worden van de FNV-vereniging dient daartoe een schriftelijke aanvraag in bij het bestuur.
- 12.2 Het bestuur beslist in dat geval over de toelating van natuurlijke personen als lid van de FNV-vereniging.
- 12.3 Nadere regels omtrent het doen van een schriftelijke aanvraag door alsmede de toelating van natuurlijke personen worden bij reglement vastgesteld door het bestuur.
- 12.4 Indien een natuurlijke persoon echter reeds lid is van een lid-rechtspersoon, wordt in geval van een aanvraag door of namens de desbetreffende natuurlijke persoon het lidmaatschap van de FNV-vereniging van rechtswege verkregen, dat wil zeggen zonder dat daartoe een uitdrukkelijke toelating door het bestuur is vereist, tenzij de aanvraag namens de desbetreffende natuurlijke persoon is gedaan en

deze schriftelijk aangeeft geen lid te willen worden van de FNV-vereniging en de statuten van de desbetreffende lid-rechtspersoon deze mogelijkheid bieden.

12.5 Indien:

- (a) een natuurlijke persoon bij een lid-rechtspersoon een aanvraag indient om lid te worden van de desbetreffende lid-rechtspersoon; en
- (b) een dergelijke aanvraag blijkt de statuten van de desbetreffende lid-rechtspersoon tevens moet worden aangemerkt als een aanvraag om lid te worden van de FNV-vereniging, wordt het lidmaatschap van de FNV-vereniging van rechtswege verkregen op het moment dat hij wordt toegelaten als lid van de lid-rechtspersoon, dat wil zeggen zonder dat daartoe een uitdrukkelijke toelating door het bestuur is vereist, tenzij de desbetreffende natuurlijke persoon schriftelijk aangeeft geen lid te willen worden van de FNV-vereniging en de statuten van de desbetreffende lid-rechtspersoon deze mogelijkheid bieden.

12.6 In geval van niet-toelating als lid kan de betrokkene binnen een bij reglement te stellen termijn bij de bondsraad tegen de beslissing tot niet-toelating in beroep komen. De bondsraad kan alsnog tot toelating besluiten.

12.7 Het lidmaatschap vangt aan:

- (a) in de gevallen als bedoeld in artikel 12.4 en 12.5: op de datum waarop de aanvraag is ontvangen door het bestuur; of
- (b) in de overige gevallen: op de datum als vermeld in het besluit van het bestuur respectievelijk de bondsraad om de natuurlijke persoon toe te laten als lid.

Artikel 13. Wijzigingen in de statuten van leden-rechtspersonen

Een lid-rechtspersoon is verplicht om in geval van een voorgenomen wijziging van haar statuten, een afschrift van het voorstel waarin de voorgenomen wijziging woordelijk is opgenomen, ter informatie toe te zenden aan het bestuur.

Artikel 14. Ledenregister

14.1 Het bestuur houdt – mede met inachtneming van het bepaalde in de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) – een register, waarin de namen, adressen, geboortedata, betalingsgegevens, werkgever, eventuele bedrijfsgegevens, alsmede eventuele elektronische gegevens van alle leden zijn opgenomen. Het ledenregister kan in digitale vorm worden aangehouden.

14.2 Ieder lid is verplicht om aan de FNV-vereniging:

- (a) schriftelijk opgave te doen van de gegevens als bedoeld in artikel 14.1 en de wijzigingen daarin;
- (b) indien het betrokken lid-natuurlijke persoon (i) zijn adres en eventuele elektronische gegevens en de wijzigingen daarin niet wenst op te geven én (ii) tevens lid is van een lid-rechtspersoon: schriftelijk opgave te doen van zijn lidmaatschap van de desbetreffende lid-rechtspersoon. Indien het lid-natuurlijke persoon ophoudt lid te zijn van de desbetreffende lid-rechtspersoon dan wel de lid-rechtspersoon ophoudt lid te zijn van de

FNV-vereniging, geldt voor het desbetreffende lid de verplichting als bedoeld in artikel 14.2(a).

- 14.3 Indien een lid gebruik wenst te maken van de mogelijkheid als bedoeld in artikel 14.2(b), geschieden oproepingen en andere bekendmakingen aan dit lid via de lid-rechtspersoon waarvan hij lid is.
- 14.4 Beëindiging van het lidmaatschap wordt door het bestuur aangetekend in het ledenregister, onder vermelding van de datum van de beëindiging.
- 14.5 De FNV-vereniging en ieder lid-rechtspersoon zijn over en weer verplicht om elkaar op de hoogte stellen van wijzigingen in de gegevens van de personen die lid zijn van zowel de FNV-vereniging als de desbetreffende lid-rechtspersoon, indien en voor zover deze gegevens zijn geregistreerd bij zowel de FNV-vereniging als de desbetreffende lid-rechtspersoon.
- 14.6 De gegevens van de leden die tevens lid zijn van een lid-rechtspersoon zullen slechts na toestemming van de desbetreffende lid-rechtspersoon worden gebruikt voor andere doeleinden dan waartoe de FNV-vereniging op grond en met inachtneming van de wet, de statuten of krachtens de statuten bevoegd is.
- 14.7 Onderwerpen met betrekking tot ledengegevens, waaronder begrepen maar niet beperkt tot de registratie, verstrekking en bescherming daarvan, kan nader worden uitgewerkt in een reglement inzake registratie en bescherming ledengegevens.

Artikel 15. Schorsing van leden

Schorsing van een lid-rechtspersoon

- 15.1 Met inachtneming van het bepaalde in artikel 16.15, is de bondsraad bevoegd een lid-rechtspersoon te schorsen, indien:
 - (a) deze lid-rechtspersoon in strijd met de statuten, reglementen en/of besluiten van de FNV-vereniging handelt; en/of
 - (b) de FNV-vereniging op onredelijke wijze door deze lid-rechtspersoon wordt benadeeld.
- 15.2 Voorstellen tot schorsing kunnen, mits schriftelijk en gemotiveerd, worden gedaan door:
 - (a) (een) sectorale afdeling(en); en
 - (b) het bestuur.Dergelijke voorstellen worden door het bestuur bij de bondsraad aan de orde gesteld.
- 15.3 Het bestuur deelt het besluit tot schorsing binnen vijf (5) werkdagen na de dag waarop het besluit tot schorsing door de bondsraad is genomen – onder vermelding van de reden(en) en per aangetekende brief – mede aan de desbetreffende lid-rechtspersoon.
- 15.4 Gedurende de schorsing kan de desbetreffende lid-rechtspersoon geen van de aan het lidmaatschap van de FNV-vereniging verbonden vergaderrechten uitoefenen, met uitzondering van de rechten die verband houden met de behandeling van het besluit tot schorsing respectievelijk een eventueel op de schorsing volgend besluit tot ontzetting.

- 15.5 De schorsing eindigt na drie (3) maanden, te rekenen vanaf de datum waarop zij wordt uitgesproken, of zoveel eerder als zij binnen die termijn wordt opgeheven door de bondsraad. Na afloop van de vorenbedoelde termijn van drie (3) maanden kan geen voorstel tot ontzetting worden gedaan op grond van de feiten die tot de schorsing hebben geleid. Indien binnen de bedoelde termijn een voorstel tot ontzetting is gedaan, en dit wordt verworpen, vervalt de schorsing met ingang van de datum waarop het voorstel werd afgewezen.
- 15.6 Ingeval van schorsing is het lid-rechtspersoon verplicht haar leden van deze schorsing en de gevolgen daardoor voor de dienstverlening aan haar leden, te informeren.

Schorsing van een lid-natuurlijke persoon

- 15.7 Het bestuur is bevoegd een lid-natuurlijke persoon te schorsen, indien:
- (a) dit lid-natuurlijke persoon in strijd met de statuten, reglementen en/of besluiten van de FNV-vereniging handelt; en/of
 - (b) de FNV-vereniging op onredelijke wijze door dit lid-natuurlijke persoon wordt benadeeld.
- 15.8 Het bestuur deelt het besluit tot schorsing binnen vijf (5) werkdagen na de dag waarop het besluit tot schorsing is genomen – onder vermelding van de reden(en) en per aangetekende brief – mede aan de desbetreffende lid-natuurlijke persoon.
- 15.9 Gedurende de schorsing kan de desbetreffende lid-natuurlijke persoon geen van de aan het lidmaatschap van de FNV-vereniging verbonden vergaderrechten uitoefenen, met uitzondering van de rechten die verband houden met de behandeling van het besluit tot schorsing respectievelijk een eventueel op de schorsing volgend besluit tot ontzetting.
- 15.10 Een schorsing als lid houdt, indien een lid tevens afgevaardigde is, ook een schorsing als afgevaardigde in.
- 15.11 De schorsing eindigt na drie (3) maanden, te rekenen vanaf de datum waarop zij wordt uitgesproken, of zoveel eerder als zij binnen die termijn wordt opgeheven door het bestuur. Na afloop van de vorenbedoelde termijn van drie (3) maanden kan geen voorstel tot ontzetting worden gedaan op grond van de feiten die tot de schorsing hebben geleid. Indien binnen de bedoelde termijn een voorstel tot ontzetting is gedaan, en dit wordt verworpen, vervalt de schorsing met ingang van de datum waarop het voorstel werd afgewezen.

Artikel 16. Einde van het lidmaatschap

- 16.1 Het lidmaatschap eindigt:
- (a) door de dood van het lid, onverminderd het bepaalde in artikel 10.2 tweede volzin;
 - (b) door opzegging door het lid;
 - (c) door opzegging door de FNV-vereniging;
 - (d) door ontzetting (royement).
- 16.2 Een besluit tot opzegging door de FNV-vereniging kan alleen worden genomen, indien:

- (a) een lid heeft opgehouden aan de vereisten voor het lidmaatschap bij de statuten gesteld, te voldoen, waaronder begrepen de kwaliteitseisen als bedoeld in artikel 10.1;
 - (b) wanneer hij zijn verplichtingen jegens de FNV-vereniging niet nakomt;
 - (c) een lid de FNV-vereniging op onredelijke wijze benadeelt; en/of
 - (d) redelijkerwijs van de FNV-vereniging niet geleverd kan worden het lidmaatschap te laten voortduren.
- 16.3 Met inachtneming van het bepaalde in artikel 16.10 kan een besluit tot ontzetting alleen worden genomen wanneer een lid in strijd met de statuten, reglementen of besluiten van de FNV-vereniging handelt, of de FNV-vereniging op onredelijke wijze benadeelt.
- 16.4 Opzegging door de FNV-vereniging geschiedt:
 - (a) met betrekking tot lid-rechtspersonen: door de bondsraad op voorstel van het bestuur; en
 - (b) met betrekking tot leden-natuurlijke personen: door het bestuur.
- 16.5 Opzegging van het lidmaatschap door een lid kan slechts schriftelijk (en met betrekking tot een lid-rechtspersoon: per aangetekende brief) geschieden tegen het einde van een kalendermaand met inachtneming van een opzeggingstermijn van ten minste drie (3) maanden. Echter, het lidmaatschap kan onmiddellijk worden beëindigd indien van het lid redelijkerwijs niet geleverd kan worden het lidmaatschap te laten voortduren.
- 16.6 Opzegging van het lidmaatschap door de FNV-vereniging kan slechts schriftelijk geschieden tegen het einde van een kalendermaand met inachtneming van een opzeggingstermijn van ten minste zes (6) maanden. Echter, het lidmaatschap kan onmiddellijk worden beëindigd indien van de FNV-vereniging redelijkerwijs niet geleverd kan worden het lidmaatschap te laten voortduren.
- 16.7 Een opzegging in strijd met het bepaalde in de artikelen 16.5 en 16.6, doet het lidmaatschap eindigen op het vroegst toegelaten tijdstip volgende op de datum waartegen was opgezegd.
- 16.8 Een lid kan zijn lidmaatschap met onmiddellijke ingang opzeggen binnen één (1) maand nadat hem een besluit is medegedeeld tot omzetting van de FNV-vereniging in een andere rechtsvorm of tot fusie of splitsing in de zin van Titel 7, Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek.
- 16.9 Een lid kan voorts zijn lidmaatschap met onmiddellijke ingang opzeggen, binnen één (1) maand nadat hem een besluit, waarbij zijn rechten zijn beperkt, of wel zijn verplichtingen ten opzichte van de FNV-vereniging zijn verzwaard, bekend is geworden of medegedeeld. Het besluit is alsdan niet op hem van toepassing. In afwijking van het bovenstaande vormt een besluit tot verzwaring of beperking van de geldelijke rechten en verplichtingen van de leden geen grond voor opzegging van zijn lidmaatschap met onmiddellijke ingang. Een dergelijk besluit blijft derhalve op hem van toepassing.
- 16.10 Ontzetting uit het lidmaatschap geschiedt:

- (a) met betrekking tot lid-rechtspersonen: door de bondsraad op voorstel van het bestuur; en
 - (b) met betrekking tot leden-natuurlijke personen: door het bestuur.
- 16.11 Het bestuur deelt het besluit tot opzegging door de FNV-vereniging respectievelijk ontzetting zo spoedig mogelijk na de dag waarop het besluit tot opzegging respectievelijk ontzetting is genomen – onder vermelding van de reden(en) en per aangetekende brief – mede aan het desbetreffende lid.
- 16.12 Van een besluit tot opzegging van het lidmaatschap van een lid-natuurlijke persoon door de FNV-vereniging op grond dat de desbetreffende lid-natuurlijke persoon zijn verplichtingen jegens de FNV-vereniging niet nakomt, alsook dat redelijkerwijs van de FNV-vereniging niet gevergd kan worden het lidmaatschap te laten voortduren en van een besluit tot ontzetting lidmaatschap van een lid-natuurlijke persoon uit het lidmaatschap staat de betrokkene binnen één (1) maand na de ontvangst van de kennisgeving van het besluit beroep open bij de bondsraad. Hij wordt daartoe ten spoedigste schriftelijk van het besluit met opgave van reden(en) in kennis gesteld. Gedurende de beroepstermijn en hangende het beroep is het lid geschorst, zijn vergaderrechten opgeschort conform het bepaalde in artikel 15.9, met dien verstande evenwel dat het geschorste lid het recht heeft in de bondsraad waarin het in dit artikel 16.12 bedoelde beroep wordt behandeld het woord te voeren en gehoord te worden.
- 16.13 Bij het eindigen van het lidmaatschap verliest het betrokken lid alle aan dat lidmaatschap verbonden rechten, waaronder begrepen alle aanspraken jegens de FNV-vereniging, haar fondsen, diensten en instellingen, die door het lid aan het lidmaatschap konden worden ontleend.
- 16.14 Bij reglement kunnen nadere regels worden gesteld omtrent de behandeling van beroep omtrent ontzetting van een lid-natuurlijke persoon en beroep omtrent opzegging van het lidmaatschap van een lid-natuurlijke persoon door de FNV-vereniging.
- 16.15 Een besluit tot schorsing van een lid-rechtspersoon, als bedoeld in artikel 15, dan wel een besluit tot ontzetting van een lid-rechtspersoon wordt niet genomen dan nadat een daartoe door het bestuur in te stellen onafhankelijke commissie advies aan de bondsraad heeft uitgebracht. Bij reglement kunnen nadere regels worden gesteld omtrent de samenstelling en werkwijze van deze onafhankelijke commissie.
- 16.16 De FNV-vereniging draagt er zorg voor dat de leden de voor opzegging van het lidmaatschap noodzakelijke informatie eenvoudig kunnen raadplegen. De informatie wordt in ieder geval opvallend vermeld op de hoofdpagina van de website en op bladzijde 1, 2 of 3 van het ledenblad.

Artikel 17. Jaarlijkse respectievelijk maandelijks bijdragen en verbintenissen

17.1 Maandelijks bijdragen van leden-rechtspersonen

- (a) Ieder lid-rechtspersoon is gehouden tot het betalen van een maandelijks

bijdrage (voor de algemene taken van de FNV-vereniging), vermenigvuldigd met het bij de desbetreffende lid-rechtspersoon geregistreerde ledental, te berekenen per de laatste maandag van de maand voorafgaand aan de maand van betaling. Ieder lid-rechtspersoon is verplicht om eenmaal per maand op een door de FNV-vereniging te verstrekken formulier een nauwkeurige opgave te doen van het ledental, te berekenen per de laatste maandag van de voorafgaande maand.

- (b) De maandelijkse bijdrage als bedoeld in artikel 17.1(a) eerste volzin wordt op voorstel van het bestuur vastgesteld door de bondsraad, bij een besluit genomen met een meerderheid van ten minste twee/derde van de geldig uitgebrachte stemmen van de afgevaardigden A en een meerderheid van ten minste twee/derde van de geldig uitgebrachte stemmen van de afgevaardigden B, uitgebracht in een vergadering waarin ten minste de helft van de stemmen van alle in functie zijnde afgevaardigden A kunnen worden uitgebracht alsook ten minste de helft van de stemmen van alle in functie zijnde (afgevaardigden B van) leden- rechtspersonen kunnen worden uitgebracht, waarbij geldt dat ongeldige en/of blanco stemmen niet meetellen. Alvorens het bestuur een voorstel tot vaststelling of wijziging van de maandelijkse bijdrage aan de bondsraad doet, heeft zij hierover overleg met de Vergadering van leden-rechtspersonen.

17.2 Maandelijkse/jaarlijkse bijdragen van leden-natuurlijke personen die niet tevens lid zijn van een lid-rechtspersoon

Leden-natuurlijke personen die niet tevens lid zijn van een lid-rechtspersoon zijn gehouden tot het betalen van:

- (a) een maandelijkse bijdrage (voor de algemene taken van de FNV-vereniging) welke gelijk is aan de maandelijkse bijdrage als bedoeld in artikel 17.1; alsmede
- (b) een additionele maandelijkse bijdrage (voor de overige taken van de FNV-vereniging), conform de contributieregeling die op voorstel van het bestuur wordt vastgesteld door de vergadering van Afgevaardigden van Directe Sectorale Afdelingen.

17.3 Geen maandelijkse/jaarlijkse bijdragen voor leden-natuurlijke personen die tevens lid zijn van een lid-rechtspersoon

Leden-natuurlijke personen die tevens lid zijn van een lid-rechtspersoon zijn niet gehouden tot het betalen van een bijdrage (voor de algemene taken van de FNV-vereniging) respectievelijk een additionele bijdrage (voor de overige taken van de FNV-vereniging).

17.4 Ontheffing

Het bestuur is bevoegd in bijzondere gevallen gehele of gedeeltelijke ontheffing van de verplichting tot het betalen van een bijdrage te verlenen.

17.5 Verbintenissen aan lidmaatschap

Het bestuur is, na daartoe verkregen toestemming van de bondsraad, bevoegd

verbintenissen aan het lidmaatschap te verbinden.

Hoofdstuk 5. Bestuur

Artikel 18. Bestuur: samenstelling en benoeming

- 18.1 Het bestuur bestaat uit minimaal vijf (5) leden of een zodanig ander aantal als vast te stellen door de raad van toezicht.
- 18.2 Lid van het bestuur kunnen slechts zijn natuurlijke personen die:
 - (a) lid van de FNV-vereniging en/of lid van een lid-rechtspersoon zijn;
 - (b) een verklaring omtrent het gedrag (kunnen) overleggen en anderszins aan voorafgaand door de raad van toezicht schriftelijk vast te stellen criteria voldoen;
 - (c) geen echtgenoot, geregistreerd partner, levenspartner dan wel bloed- of aanverwant in de rechte lijn van een ander lid van het bestuur of van een lid van de raad van toezicht zijn;
 - (d) (ter gelegenheid van de toetreding tot het bestuur) geen deel (meer) uitmaken van de bondsraad, de raad van toezicht of de sectorraad.
- 18.3 De raad van toezicht stelt, met voorafgaande goedkeuring van de bondsraad, een profielschets vast voor het lidmaatschap van het bestuur. Geen door de bondsraad goedgekeurde profielschets is vereist voor de eerste benoeming van de leden van het bestuur na de statutenwijziging van ## tweeduizend vijftwintig met dien verstande dat de raad van toezicht zich laat leiden door de bestaande profielschetsen zoals die bestaan voor het bestuur op ## tweeduizend vijftwintig.
- 18.4 De leden van het bestuur worden benoemd door de raad van toezicht. Een besluit tot benoeming van ieder lid van het bestuur behoeft de voorafgaande goedkeuring van het congres. Het besluit van het congres wordt genomen met volstrekte meerderheid van de geldig uitgebrachte stemmen. Geen goedkeuring van het congres is vereist voor de eerste benoeming van leden van het bestuur door de raad van toezicht welke plaatsvindt na de statutenwijziging van ## tweeduizend vijftwintig.
- 18.5 De raad van toezicht benoemt één (1) bestuurslid tot voorzitter van het bestuur zulks met inachtneming van het bepaalde in artikel 18.6. De raad van toezicht kan één (1) of meer plaatsvervangers aanwijzen. Voorts kan de raad van toezicht de titulatuur van één (1) of meer bestuursleden vaststellen en kan die te allen tijde wijzigen of intrekken.
- 18.6 Voor de benoeming van de voorzitter van het bestuur zal een raadgevend ledenreferendum worden gehouden. In een reglement, vast te stellen door de raad van toezicht, worden nadere regels omtrent het raadgevend ledenreferendum vastgesteld. Geen raadplegend ledenreferendum wordt gehouden voor de eerste benoeming van de voorzitter van het bestuur na de statutenwijziging van ## tweeduizend vijftwintig.
- 18.7 Een niet-voltallig bestuur behoudt zijn bevoegdheden.
- 18.8 De FNV-vereniging heeft een beleid op het terrein van bezoldiging van het

bestuur. Het beleid wordt op voorstel van de raad van toezicht vastgesteld door de bondsraad. Met inachtneming van het hiervoor bedoelde bezoldigingsbeleid stelt de raad van toezicht de bezoldiging en verdere arbeidsvoorwaarden van bestuursleden vast. Zonder dat daarvoor een door de bondsraad goedgekeurd bezoldigingsbeleid nodig is stelt de raad van toezicht de bezoldiging van de eerste bestuursleden vast die worden benoemd na de statutenwijziging van ## tweeduizend vijftientig. Daarbij laat de raad van toezicht zich leiden door het bestaande remuneratiebeleid voor bestuursleden zoals dat bestaat binnen de FNV-vereniging op ## tweeduizend vijftientig.

Artikel 19. Bestuur: defungeren en schorsing

- 19.1 Elk bestuurslid kan te allen tijde door de raad van toezicht worden ontslagen of geschorst. Een schorsing die niet binnen drie (3) maanden gevolgd wordt door een besluit tot ontslag, eindigt door het verloop van die termijn.
- 19.2 Elk bestuurslid wordt voor vier (4) jaar benoemd en treedt af uiterlijk op de eerste vergadering van de raad van toezicht vier (4) jaar na zijn benoeming, tenzij de raad van toezicht in een specifiek geval – al dan niet gedurende de zittingsperiode – anders besluit. Een aftredend bestuurslid is aansluitend ten hoogste tweemaal herbenoembaar.
- 19.3 Wie in een tussentijdse vacature wordt benoemd, neemt voor de desbetreffende benoemingsperiode op het rooster de plaats van zijn voorganger in. Het lidmaatschap van het bestuur eindigt voorts:
 - (a) door het niet langer voldoen aan de kwaliteitseisen als bedoeld in artikel 18.2;
 - (b) door zijn overlijden;
 - (c) door zijn bedanken;
 - (d) doordat hij failliet wordt verklaard, surseance van betaling aanvraagt of verzoekt om toepassing van de schuldsaneringsregeling als bedoeld in de Faillissementswet of een vergelijkbare procedure naar buitenlands recht;
 - (e) door zijn ondercuratelestelling of door een rechterlijke beslissing waarbij als gevolg van zijn lichamelijke of geestelijke toestand een bewind over één of meer van zijn goederen wordt ingesteld;
 - (f) door het verstrijken van de periode waarvoor hij is benoemd of door zijn aftreden volgens het rooster van aftreden;
 - (g) door zijn ontslag door de raad van toezicht;
 - (h) doordat hem een civielrechtelijk bestuursverbod of schorsing is opgelegd als bedoeld in de Faillissementswet;
 - (i) door het accepteren van zijn verkiezing als afgevaardigde A zoals bedoeld in artikel 37.3.

Artikel 20. Bestuur: taken en bevoegdheden

- 20.1 Behoudens de beperkingen volgens de wet en de statuten is het bestuur belast met het besturen van de FNV-vereniging. Bij de vervulling van zijn taak richt het bestuur zich naar het belang van de FNV-vereniging en de met haar verbonden

- organisatie.
- 20.2 Het bestuur verschaft de raad van toezicht tijdig de voor de uitoefening van zijn taak noodzakelijke gegevens.
- 20.3 Het bestuur stelt ten minste één keer per jaar de raad van toezicht schriftelijk op de hoogte van de hoofdlijnen van het strategisch beleid, de algemene en financiële risico's en het beheers- en controlesysteem van de FNV-vereniging.
- 20.4 Het bestuur kan bij een taakverdeling bepalen met welke taak ieder bestuurslid meer in het bijzonder zal zijn belast. Deze taakverdeling wordt schriftelijk vastgelegd. De raad van toezicht kan de taakverdeling aan zijn goedkeuring onderwerpen. Het bestuur maakt een eventuele taakverdeling kenbaar aan de bondsraad.
- 20.5 Onverminderd het bepaalde in de wet en deze statuten, is het bestuur, ongeacht een onderlinge taakverdeling, collegiaal verantwoordelijk voor het uitvoeren van zijn bestuurstaken.
- 20.6 Het bestuur is bevoegd te besluiten tot het aangaan van overeenkomsten tot verkrijging, vervreemding en bezwaring van registergoederen, en tot het aangaan van overeenkomsten waarbij de FNV-vereniging zich als borg of hoofdelijk medeschuldenaar verbindt, zich voor een derde sterk maakt of zich tot zekerheidsstelling voor een schuld van een ander verbindt en tot vertegenwoordiging van de FNV-vereniging ter zake van deze handelingen.
- 20.7 Het bestuur dient bij het aangaan en wijzigen van collectieve overeenkomsten (een afvaardiging van) de leden die het betreft te raadplegen op de wijze als nader kan worden uitgewerkt in het huishoudelijk reglement.
- 20.8 Het bestuur heeft onder meer tot taak het aansturen van de directie van de werkorganisatie van de FNV-vereniging, op basis van een daartoe door het bestuur vastgesteld directiestatuut. De vaststelling, wijziging of beëindiging van het directiestatuut vereisen de voorafgaande goedkeuring van de raad van toezicht.
- 20.9 Het bestuur is bevoegd onder zijn verantwoordelijkheid bepaalde onderdelen van zijn taak te doen uitvoeren door commissies die door het bestuur worden benoemd. Het bestuur kan regels vaststellen omtrent de werkwijze van en de besluitvorming door een commissie.
- 20.10 Onverminderd het overigens in deze statuten bepaalde, hebben de leden van het bestuur toegang tot alle vergaderingen van organen, eenheden, commissies, en werkgroepen van de FNV-vereniging en het recht daar het woord te voeren. In afwijking van het in de vorige volzin bepaalde, hebben de leden van het bestuur geen toegang tot vergaderingen van de raad van toezicht, tenzij op uitdrukkelijke uitnodiging van de raad van toezicht daartoe en onverminderd het bepaalde in artikel 28.8.

Artikel 21. Bestuur: besluitvorming

- 21.1 De vergaderingen van het bestuur worden geleid door zijn voorzitter of diens plaatsvervanger. Bij hun afwezigheid wijzen de ter vergadering aanwezige bestuursleden de voorzitter van de vergadering aan, bij volstreekte meerderheid

van de uitgebrachte stemmen.

- 21.2 De voorzitter van de vergadering wijst voor de vergadering een secretaris van de vergadering aan.
- 21.3 Alle besluiten van het bestuur worden genomen bij volstrekte meerderheid van de uitgebrachte stemmen. Ieder bestuurslid heeft één (1) stem.
- 21.4 Het bestuur stelt een reglement vast omtrent de werkwijze van en de besluitvorming in en door het bestuur, in aanvulling op hetgeen daaromtrent in deze statuten is bepaald. Deze regels worden schriftelijk vastgelegd. De vaststelling, wijziging of beëindiging van deze regels vereisen de voorafgaande goedkeuring van de raad van toezicht. Dergelijke reglementen mogen niet in strijd zijn met het bepaalde in deze statuten.
- 21.5 Van het verhandelde in elke vergadering van het bestuur worden notulen gehouden door de secretaris. De notulen worden in de eerstvolgende vergadering vastgesteld door het bestuur en ten blijke daarvan ondertekend door de voorzitter en de secretaris van de desbetreffende vergadering.
- 21.6 Besluiten van het bestuur kunnen in plaats van in vergadering ook schriftelijk buiten vergadering worden genomen, mits het desbetreffende voorstel aan de desbetreffende bestuursleden is voorgelegd en geen van hen zich tegen de desbetreffende wijze van besluitvorming verzet. Schriftelijke besluitvorming geschiedt door middel van schriftelijke verklaringen van alle in functie zijnde bestuursleden.
- 21.7 Een bestuurslid neemt niet deel aan de beraadslaging en besluitvorming indien hij daarbij een direct of indirect persoonlijk belang heeft dat tegenstrijdig is met het belang van de FNV-vereniging en de met haar verbonden organisatie. Indien het bestuur als gevolg daarvan geen besluit zou kunnen nemen, dan wordt het besluit genomen door de raad van toezicht.

Artikel 22. Bestuur: vertegenwoordiging

- 22.1 Het bestuur is bevoegd de FNV-vereniging te vertegenwoordigen. De bevoegdheid tot vertegenwoordiging komt mede toe aan twee (2) leden van het bestuur, gezamenlijk handelend.
- 22.2 Het bestuur kan functionarissen met algemene of beperkte vertegenwoordigingsbevoegdheid (doen) aanstellen. Ieder van hen vertegenwoordigt de FNV-vereniging met inachtneming van de begrenzing aan zijn bevoegdheid gesteld. Hun titulatuur wordt door het bestuur bepaald.

Artikel 23. Bestuur: goedkeuring bestuursbesluiten

- 23.1 Het bestuur behoeft de voorafgaande goedkeuring van de raad van toezicht voor besluiten omtrent:
 - (a) het voeren van gedingen, zowel eisend als verwerend – daaronder echter niet begrepen (i) het innen van vorderingen, het nemen van conservatoire en andere rechtsmaatregelen, welke geen uitstel gedogen, (ii) gerelateerd aan inhoudelijk vakbondswerk, waaronder begrepen de individuele belangenbehartiging en dienstverlening van en aan leden, en (iii)

vertegenwoordiging van de FNV-vereniging in kort geding –, het berusten in tegen de FNV-vereniging aanhangig gemaakte rechtsgedingen, het opdragen van bestaande geschillen aan de beslissing van scheidslieden of bindende adviseurs, allen uitsluitend voor zover het meer dan een door de raad van toezicht vast te stellen bedrag beloopt;

- (b) het doen van een voorstel tot juridische fusie, juridische splitsing, omzetting of ontbinding van de FNV-vereniging;
- (c) het aangaan van alle rechtshandelingen, anders dan hiervoor genoemd, waarvan het belang of de waarde een door de raad van toezicht vast te stellen bedrag te boven gaat.

De raad van toezicht stelt, in overleg met het bestuur en met inachtneming van de gebruikelijke bedrijfsvoering van de FNV-vereniging, het hiervoor in artikel 23.1(c) genoemde bedrag vast. Voor de toepassing van het geldelijke bedrag genoemd in artikel 23.1(c) worden met elkaar samenhangende handelingen als één handeling beschouwd.

- 23.2 Onverminderd de overige bevoegdheden die in deze statuten aan de bondsraad zijn toegekend, zijn aan de voorafgaande goedkeuring van de bondsraad onderworpen de besluiten van het bestuur omtrent:

- (a) de kaders ten aanzien van het arbeidsvoorwaardenbeleid;
- (b) de begroting van de FNV-vereniging;
- (c) de kaders ten aanzien van: (i) het actuele beleid en het daaruit voortvloeiende onderhandelingsmandaat voor het bestuur; en (ii) het daadwerkelijke onderhandelingsresultaat;
- (d) het jaarplan van de FNV-vereniging;
- (e) de profielschets voor de leden van het bestuur, de raad van toezicht, en de bondsraad zoals bedoeld in de artikelen 18.3, 25.4 en 39.6;
- (f) alle andere onderwerpen die het bestuur nuttig en wenselijk acht.

- 23.3 Onverminderd het elders in deze statuten bepaalde, zijn aan de voorafgaande goedkeuring van de vergadering van Afgevaardigden van Directe Sectorale Afdelingen onderworpen de besluiten van het bestuur omtrent:

- (a) het jaarlijkse werkplan en de begroting;
- (b) de algemene voorwaarden;
- (c) het kaderstatuut;
- (d) de personele kaders;
- (e) de financiële kaders,

voor zover het de leden-natuurlijke personen van de directe sectorale afdelingen betreft.

- 23.4 Het ontbreken van de goedkeuring van de raad van toezicht, de bondsraad, respectievelijk de vergadering van Afgevaardigden van Directe Sectorale Afdelingen tast de vertegenwoordigingsbevoegdheid van het bestuur en zijn leden niet aan.

Artikel 24. Bestuur: ontstentenis en belet

In geval van ontstentenis of belet van een bestuurslid zijn de overblijvende bestuursleden tijdelijk met het besturen van de FNV-vereniging belast. Ingeval van ontstentenis of belet van alle bestuursleden, zal de raad van toezicht al dan niet uit zijn midden één of meer natuurlijke personen aanwijzen die tijdelijk belast zullen zijn met de taken en bevoegdheden van het bestuur. Indien de raad van toezicht één of meer personen uit zijn midden als zodanig aanwijst, dan zullen deze personen (tijdelijk) aftreden als lid van de raad van toezicht.

Hoofdstuk 6. Raad van toezicht

Artikel 25. Raad van toezicht: samenstelling, benoeming

- 25.1 De FNV-vereniging heeft een raad van toezicht bestaande uit vijf (5) leden.
- 25.2 Leden van de raad van toezicht worden uit of buiten de leden benoemd, mits een buiten de leden te benoemen lid van de raad van toezicht ter gelegenheid van zijn benoeming alsnog lid wordt van de FNV-vereniging of de betreffende persoon reeds lid is of ter gelegenheid van zijn benoeming lid wordt van een lid-rechtspersoon. Slechts natuurlijke personen kunnen lid van de raad van toezicht zijn.
- 25.3 Een lid van de raad van toezicht kan niet zijn:
 - (a) een persoon die zitting heeft in het bestuur of voorheen zitting had in het bestuur tot vier (4) jaar na het einde van die functie;
 - (b) een persoon die zitting heeft in het statutair bestuur van een lid-rechtspersoon of daarin voorheen zitting had tot vier (4) jaar na het einde van die functie;
 - (c) een persoon die afgevaardigde of plaatsvervanger van een afgevaardigde is of voorheen was tot vier (4) jaar na het einde van die functie;
 - (d) een persoon die een belangrijke (zakelijke) relatie heeft met de FNV-vereniging tot vier (4) jaar na het eindigen van die belangrijke (zakelijke) relatie;
 - (e) een persoon die in dienst is van of direct of indirect ingehuurd is door de FNV-vereniging of een lid-rechtspersoon of dat voorheen was, tot vier (4) na het einde van het dienstverband of de inhuur, tenzij deze inhuur of het dienstverband louter zag op het verrichten van kaderwerkzaamheden op basis van een daartoe gemaakte afspraak;
 - (f) een echtgenoot, geregistreerd partner, levenspartner dan wel bloed- of aanverwant in de rechte lijn van een ander lid van de raad van toezicht of van een lid van het bestuur;
 - (g) personen die rechtstreeks of zijdelings, indirect of direct persoonlijk voordeel genieten uit leveringen aan of overeenkomsten met de FNV-vereniging;
 - (h) een persoon die een zodanige andere functie bekleedt of op een zodanige andere manier in relatie staat tot de FNV-vereniging dat het lidmaatschap van de raad van toezicht kan leiden tot onverenigbaarheid dan wel strijdigheid van deze functie met het belang van de FNV-vereniging, dan

- wel tot ongewenste vermenging van belangen;
- (i) een persoon die geen relevante verklaring omtrent het gedrag kan overleggen;
 - (j) een persoon die anderszins niet voldoet aan de criteria die zijn opgenomen in de in artikel 25.4 bedoelde profielschets op het moment van benoeming.
- 25.4 De raad van toezicht stelt, met voorafgaande goedkeuring van de bondsraad, een profielschets vast voor de samenstelling van de raad van toezicht, rekening houdend met de aard van de FNV-vereniging, haar activiteiten, de gewenste deskundigheid, achtergrond en onafhankelijkheid van de leden van de raad van toezicht. De raad van toezicht zal de ondernemingsraad van de FNV-vereniging alsmede de Vergadering van leden-rechtspersonen een aanbevelingsrecht toekennen met betrekking tot de benoeming van één of meer leden van de raad van toezicht. Voornoemd aanbevelingsrecht wordt nader uitgewerkt in de profielschets van de raad van toezicht.
- 25.5 Leden van de raad van toezicht worden benoemd door de bondsraad op bindende voordracht van de raad van toezicht. Indien de voordracht één kandidaat voor een te vervullen plaats bevat, heeft een besluit over de voordracht tot gevolg dat de kandidaat is benoemd, tenzij het bindende karakter aan de voordracht wordt ontnomen. De bondsraad kan steeds het bindende karakter van de voordracht ontnemen bij een besluit genomen met twee/derde van de uitgebrachte stemmen, in een vergadering waarin ten minste twee/derde van de afgevaardigden vertegenwoordigd is. Indien het bindende karakter aan de voordracht wordt ontnomen dan zal de raad van toezicht een nieuwe voordracht opmaken.
- 25.6 Bij de voordracht worden van de kandidaat medegedeeld zijn leeftijd, zijn beroep, de betrekkingen die hij bekleedt of heeft bekleed voor zover die van belang zijn in verband met de vervulling van de taak van een lid van de raad van toezicht. Tevens wordt vermeld aan welke rechtspersonen hij reeds als lid van een toezichthoudend orgaan is verbonden; indien zich daaronder rechtspersonen bevinden, die tot een zelfde groep behoren, kan met de aanduiding van de groep worden volstaan.
- 25.7 De voordracht tot benoeming of herbenoeming van een lid van de raad van toezicht wordt gemotiveerd. Bij herbenoeming wordt rekening gehouden met de wijze waarop de kandidaat zijn taak als lid van de raad van toezicht heeft vervuld.
- 25.8 De raad van toezicht benoemt één (1) van de leden van de raad van toezicht tot voorzitter en één van de leden van de raad van toezicht tot vice-voorzitter van de raad van toezicht.
- 25.9 Een niet voltallige raad van toezicht behoudt zijn bevoegdheden.
- 25.10 De vereniging heeft een beleid op het terrein van bezoldiging van de raad van toezicht. Het beleid wordt op voorstel van de raad van toezicht vastgesteld door de bondsraad. Met inachtneming van het hiervoor bedoelde bezoldigingsbeleid stelt de raad van toezicht de bezoldiging van leden van de raad van toezicht vast. Een

lid van de raad van toezicht neemt niet deel aan de beraadslaging en besluitvorming over het vaststellen van zijn eigen bezoldiging.

Artikel 26. Raad van toezicht: defungeren en schorsing

- 26.1 Elk lid van de raad van toezicht kan te allen tijde door de bondsraad worden ontslagen of geschorst. Met inachtneming van het bepaalde in de laatste volzin van dit artikel 26.1 wordt het besluit van de bondsraad tot ontslag of schorsing genomen met een gewone meerderheid van de uitgebrachte stemmen, in een vergadering waarin ten minste twee/derde van de afgevaardigden vertegenwoordigd is. Een schorsing die niet binnen drie (3) maanden gevolgd wordt door een besluit tot ontslag, eindigt door het verloop van die termijn. In afwijking van het bepaalde in de tweede volzin van dit artikel 26.1 en voor de periode van ## tweeduizend vijftientig tot en met [één maart tweeduizend zevenentwintig] of zodanige latere datum waarop de verkiezingen van de afgevaardigden A in tweeduizend zevenentwintig zullen plaatsvinden, wordt het besluit van de bondsraad tot ontslag of schorsing van een lid van de raad van toezicht genomen met twee/derde van de uitgebrachte stemmen, in een vergadering waarin ten minste twee/derde van de afgevaardigden vertegenwoordigd is.
- 26.2 Elk lid van de raad van toezicht wordt voor vier (4) jaar benoemd en treedt af uiterlijk op de eerste vergadering van de bondsraad vier (4) jaar na zijn benoeming, tenzij de bondsraad in een specifiek geval – al dan niet gedurende de zittingsperiode – anders besluit. Een aftredend lid van de raad van toezicht is aansluitend ten hoogste eenmaal herbenoembaar.
- 26.3 Wie in een tussentijdse vacature wordt benoemd, neemt voor de desbetreffende benoemingsperiode op het rooster niet de plaats van zijn voorganger in, maar wordt benoemd voor vier (4) jaar, tenzij de bondsraad in een specifiek geval – al dan niet gedurende de zittingsperiode – anders besluit.
- 26.4 Het lidmaatschap van de raad van toezicht eindigt voorts:
- (a) door het niet langer voldoen aan de kwaliteitseisen als bedoeld in artikel 25.3 (met uitzondering van artikel 25.3(j));
 - (b) door zijn overlijden;
 - (c) door zijn bedanken;
 - (d) doordat hij failliet wordt verklaard, surseance van betaling aanvraagt of verzoekt om toepassing van de schuldsaneringsregeling als bedoeld in de Faillissementswet of een vergelijkbare procedure naar buitenlands recht;
 - (e) door zijn ondercuratelestelling of door een rechterlijke beslissing waarbij als gevolg van zijn lichamelijke of geestelijke toestand een bewind over één of meer van zijn goederen wordt ingesteld.
 - (f) door het verstrijken van de periode waarvoor hij is benoemd of door zijn aftreden volgens het rooster van aftreden;
 - (g) door zijn ontslag door de bondsraad;
 - (h) doordat hem een civielrechtelijk bestuursverbod of schorsing is opgelegd

- als bedoeld in de Faillissementswet;
- (i) door het accepteren van zijn verkiezing als afgevaardigde A zoals bedoeld in artikel 37.3.

Artikel 27. Raad van toezicht: taak

- 27.1 De raad van toezicht heeft tot taak toezicht te houden op het beleid van het bestuur en op de algemene gang van zaken in de FNV-vereniging en de met haar verbonden organisatie. De raad van toezicht staat het bestuur met raad ter zijde. Bij de vervulling van hun taak richten de leden van de raad van toezicht zich naar het belang van de FNV-vereniging en de met haar verbonden organisatie.
- 27.2 De raad van toezicht is bevoegd onder zijn verantwoordelijkheid bepaalde onderdelen van zijn taak te doen uitvoeren door commissies die door de raad van toezicht worden benoemd. De raad van toezicht kan regels vaststellen omtrent de werkwijze van en de besluitvorming door een commissie.
- 27.3 De raad van toezicht is gehouden om jaarlijks aan de bondsraad schriftelijk verantwoording op hoofdlijnen af te leggen over het door haar uitgevoerde toezicht.
- 27.4 Ieder lid van de raad van toezicht heeft toegang tot de gebouwen, terreinen en werknemers van de FNV-vereniging en is bevoegd de boeken, bescheiden en andere gegevensdragers van de FNV-vereniging in te zien. De raad van toezicht kan één (1) of meer personen uit zijn midden of een deskundige aanwijzen om deze bevoegdheden uit te oefenen. De raad van toezicht kan zich ook overigens door deskundigen laten bijstaan. De kosten van dergelijke bijstand zijn voor rekening van de FNV-vereniging.

Artikel 28. Raad van toezicht: besluitvorming

- 28.1 De vergaderingen van de raad van toezicht worden geleid door zijn voorzitter of de vice-voorzitter. Bij hun afwezigheid wijzen de ter vergadering aanwezige leden van de raad van toezicht de voorzitter van de vergadering aan, bij volstreekte meerderheid van de uitgebrachte stemmen.
- 28.2 De voorzitter van de vergadering wijst voor de vergadering een secretaris van de vergadering aan.
- 28.3 Alle besluiten van de raad van toezicht worden genomen bij volstreekte meerderheid van de uitgebrachte stemmen. Ieder lid van de raad van toezicht heeft één (1) stem.
- 28.4 De raad van toezicht stelt verdere regels vast omtrent de werkwijze van en de besluitvorming door de raad van toezicht, in aanvulling op hetgeen daaromtrent in deze statuten is bepaald. Deze regels worden schriftelijk vastgelegd. Dergelijke reglementen mogen niet in strijd zijn met het bepaalde in deze statuten.
- 28.5 Van het verhandelde in elke vergadering van de raad van toezicht worden notulen gehouden door de secretaris. De notulen worden in de eerstvolgende vergadering vastgesteld door de raad van toezicht en ten blijke daarvan ondertekend door de voorzitter en de secretaris van de desbetreffende vergadering.
- 28.6 Besluiten van de raad van toezicht kunnen in plaats van in vergadering ook

schriftelijk buiten vergadering worden genomen, mits het desbetreffende voorstel aan de desbetreffende leden van de raad van toezicht is voorgelegd en geen van hen zich tegen de desbetreffende wijze van besluitvorming verzet. Schriftelijke besluitvorming geschiedt door middel van schriftelijke verklaringen van alle in functie zijnde leden van de raad van toezicht.

- 28.7 Een lid van de raad van toezicht neemt niet deel aan de beraadslaging en besluitvorming indien hij daarbij een direct of indirect persoonlijk belang heeft dat tegenstrijdig is met het belang van de FNV-vereniging en de met haar verbonden organisatie. Indien alle leden van de raad van toezicht een dergelijk persoonlijk belang hebben, dan wordt het besluit toch genomen door de raad van toezicht, onder schriftelijke vastlegging van de overwegingen die aan het besluit ten grondslag liggen.
- 28.8 Het bestuur en de raad van toezicht zullen minstens vier (4) keer per jaar gezamenlijk vergaderen. Leden van het bestuur zullen daarnaast, indien zij daartoe worden uitgenodigd door de raad van toezicht, de vergaderingen van de raad van toezicht bijwonen en aldaar alle door de raad van toezicht verlangde inlichtingen verstrekken.

Artikel 29. Raad van toezicht: ontstentenis en belet

In geval van ontstentenis of belet van een lid van de raad van toezicht zijn de overige leden van de raad van toezicht belast met de taken en bevoegdheden van de raad van toezicht. In geval van ontstentenis of belet van alle leden van de raad van toezicht worden de taken en bevoegdheden van de raad van toezicht uitgeoefend door een of meer personen die daartoe door de bondsraad worden aangewezen, welk besluit met een gewone meerderheid en zonder quorum wordt genomen.

Hoofdstuk 7. Sectorale Afdelingen en netwerken

Artikel 30. Sectorale afdelingen

- 30.1 De FNV-vereniging kent:
- (a) directe sectorale afdelingen; en
 - (b) indirecte sectorale afdelingen.
- 30.2 Een lid-rechtspersoon vormt op zichzelf een indirecte sectorale afdeling. De bondsraad stelt, op voorstel van het bestuur, de directe sectorale afdelingen vast.
- 30.3 Ieder lid-natuurlijke persoon behoort tot één (1) directe sectorale afdeling. Met inachtneming van het in artikel 30.4 bepaalde zal ten aanzien van ieder lid-natuurlijke persoon worden vastgesteld tot welke directe sectorale afdeling hij behoort.
- 30.4 Een lid-natuurlijke persoon is bevoegd om schriftelijk aan het bestuur aan te geven tot welke directe sectorale afdeling hij behoort, evenwel met inachtneming van het bepaalde in artikel 39.4. Indien van een lid-natuurlijke persoon niet bekend is tot welke directe sectorale afdeling hij behoort, is het bestuur bevoegd het desbetreffende lid-natuurlijke persoon in een directe sectorale afdeling in te delen. Een lid-natuurlijke persoon is voorts bevoegd om schriftelijk aan het bestuur opgave te doen indien hij bij een andere directe sectorale afdeling ingedeeld wenst

te worden.

Het bestuur zal de opgave van een lid-natuurlijke persoon volgen tenzij daartegen zwaarwegende bezwaren bestaan.

- 30.5 Indien een directe sectorale afdeling op grond van artikel 30.7(a) heeft besloten om de sector te verdelen in twee (2) of meer subsectoren, dan behoort ieder lid-natuurlijke persoon dat tot de betreffende directe sectorale afdeling behoort tevens tot één (1) subsector van die betreffende directe sectorale afdeling en zal door het bestuur worden vastgesteld tot welke subsector hij behoort. Een lid-natuurlijke persoon is bevoegd om schriftelijk aan het bestuur aan te geven tot welke subsector hij behoort.

Als van een lid-natuurlijke persoon niet bekend is tot welke subsector hij behoort, dan is het bestuur bevoegd het desbetreffende lid-natuurlijke persoon in een subsector in te delen.

Een lid-natuurlijke persoon is verder bevoegd om schriftelijk aan het bestuur opgave te doen als hij bij een andere subsector ingedeeld wenst te worden. Het bestuur zal opgaven van een lid-natuurlijke persoon volgen tenzij daartegen zwaarwegende belangen bestaan.

- 30.6 De vorenbedoelde directe sectorale afdelingen zullen de opgaven van een lid-natuurlijke persoon volgen tenzij daartegen zwaarwegende bezwaren bestaan.

- 30.7 Directe sectorale afdelingen beschikken, binnen de beleids- en financiële kaders van de FNV-vereniging over de navolgende bevoegdheden:

- (a) het inrichten en laten functioneren van twee of meer democratische (niet-statutaire) eenheden (zijnde: subsectoren), waarlangs de leden die behoren tot een directe sectorale afdeling daarin invloed kunnen uitoefenen;
- (b) het ontwikkelen en bepalen van de inzet van het beleid voor een directe sectorale afdeling en dat (doen) vastleggen in een meerjaren- en jaarplan voor de desbetreffende directe sectorale afdeling, binnen toegekende budgetten;
- (c) het bepalen van de inzet van een directe sectorale afdeling ten aanzien van sectorale afdelingoverstijgende zaken, dan wel het hebben van een oordeel over de inzet van de FNV-vereniging bij sectorale afdelingoverstijgende zaken;
- (d) het zich kunnen uitspreken over de uitvoering van besluiten van het bestuur en/of de bondsraad als het gaat om sectorale afdelingoverstijgende zaken, waaronder begrepen, maar niet daartoe beperkt de deelname aan campagnes;
- (e) het gevraagd en ongevraagd adviseren over collectieve overeenkomsten die betrekking hebben op leden die behoren tot de betreffende directe sectorale afdeling;
- (f) het ondersteunen en ontwikkelen van de kwaliteit van de arbeid en regelingen binnen de directe sectorale afdelingen;

- (g) het doen van voorstellen en het uitbrengen van adviezen aan het bestuur en/of de bondsraad over onderwerpen die een directe sectorale afdeling van belang acht;
 - (h) het ontslaan van een afgevaardigde A.
- 30.8 Bij reglement worden nadere regels omtrent de algemene inrichting, activiteiten, faciliteiten en geldmiddelen van en de besluitvorming in de directe sectorale afdelingen vastgesteld alsmede van de mogelijke toedeling van de statutaire bevoegdheden van directe sectorale afdelingen aan organen en/of eenheden op het niveau van de directe sectorale afdelingen.

Artikel 31. Vergaderingen van directe sectorale afdelingen

- 31.1 In een vergadering van een directe sectorale afdeling heeft ieder lid-natuurlijke persoon dat tot die directe sectorale afdeling behoort, één (1) stem.
- 31.2 Besluiten van een directe sectorale afdeling worden genomen met gewone meerderheid van de uitgebrachte stemmen.
- 31.3 Toegang tot een vergadering van een directe sectorale afdeling hebben:
- (a) de leden-natuurlijke personen die tot die directe sectorale afdeling behoren;
 - (b) de leden van het bestuur en de raad van toezicht;
 - (c) alle leden van de sectorraad die tot die directe sectorale afdeling behoort;
 - (d) andere daartoe door de voorzitter van de vergadering toegelaten personen, tenzij de vergadering anders beslist.
- 31.4 Per directe sectorale afdeling worden voorts op voorstel van de desbetreffende directe sectorale afdeling bij reglement door het bestuur, met inachtneming van de regels als bedoeld in artikel 30.8, en met voorafgaande goedkeuring van de bondsraad, nadere regels vastgesteld omtrent de inrichting, activiteiten, faciliteiten en geldmiddelen van en de besluitvorming in de betreffende directe sectorale afdeling, waaronder begrepen welke eenheid of welk orgaan van de betreffende directe sectorale afdeling bevoegd is tot uitoefening van de aan haar toekomende bevoegdheden.
- Het bestuur kan op voorstel van een directe sectorale afdeling bij reglement, met inachtneming van de regels als bedoeld in artikel 30.8, nadere regels vaststellen omtrent de inrichting, activiteiten, faciliteiten en geldmiddelen van en de besluitvorming in een subsector, waaronder begrepen welke subsector of welk orgaan van de betreffende subsector bevoegd is tot uitoefening van de aan haar toekomende bevoegdheden.

Artikel 32. Sectorraden

- 32.1 Iedere directe sectorale afdeling kent een sectorraad, bestaande uit afgevaardigden die door en uit de leden van de betreffende directe sectorale afdeling zijn gekozen.
- 32.2 Aan de besluitvorming door een directe sectorale afdeling omtrent de verkiezing van een afgevaardigde voor de sectorraad, dienen alle leden-natuurlijke personen die tot die directe sectorale afdeling behoren deel te kunnen nemen.

- 32.3 In een sectorraad heeft ieder lid-natuurlijke persoon dat tot die sectorraad behoort, één (1) stem.
- 32.4 Besluiten van een sectorraad worden genomen met een gewone meerderheid van stemmen.
- 32.5 In het reglement omtrent de inrichting van directe sectorale afdelingen als bedoeld in artikel 30.8 worden nadere regels uitgewerkt omtrent onder andere de verkiezing van afgevaardigden in de sectorraden, het defungeren, de plaatsvervanging en vervulling van tussentijdse vacatures, ontstentenis en belet, alsmede de werkwijze van en de besluitvorming in de sectorraad, in aanvulling op hetgeen daaromtrent in deze statuten is bepaald. Dergelijke regels mogen niet in strijd zijn met het bepaalde in deze statuten.

Artikel 33. Vergadering van leden-rechtspersonen

- 33.1 In de Vergadering van leden-rechtspersonen heeft ieder lid-rechtspersoon één (1) stem.
- 33.2 Besluiten van de Vergadering van leden-rechtspersonen worden genomen met gewone meerderheid van de uitgebrachte stemmen.
- 33.3 Toegang tot een Vergadering van leden-rechtspersonen hebben:
 - (a) de bestuursleden van de leden-rechtspersonen;
 - (b) de leden van het bestuur en de raad van toezicht;
 - (c) andere daartoe door de voorzitter van de vergadering toegelaten personen, tenzij de vergadering anders beslist.
- 33.4 De Vergadering van leden-rechtspersonen kan op voorstel van het bestuur bij reglement nadere regels vaststellen voor haar werkwijze, algemene inrichting, activiteiten, bevoegdheden en uitoefening van bevoegdheden, vergaderingen en besluitvorming.
- 33.5 Er vindt regulier overleg plaats tussen het bestuur en de Vergadering van leden-rechtspersonen aangaande aspecten van sectorale afdelingoverstijgende aangelegenheden.
- 33.6 Jaarlijks vindt er vóór één (1) juli ten minste éénmaal (1) overleg plaats tussen de Vergadering van leden-rechtspersonen en het bestuur ten aanzien van aard, omvang, kwaliteit, uitvoering, kosten en vernieuwing van contracten (indien aan de orde), die in relatie staan met de A-taken van de FNV-vereniging zoals vastgelegd in de congresnota van de FNV-vereniging van veertien (14) mei tweeduizend dertien (2013).
- 33.7 De Vergadering van leden-rechtspersonen kan gevraagd en ongevraagd zwaarwegend advies uitbrengen aan het bestuur over het doelmatig en doeltreffend functioneren van de FNV-vereniging en over de samenwerking tussen de FNV-vereniging en de leden-rechtspersonen alsmede omtrent de sectorale afdelingoverstijgende financiële aangelegenheden. Indien de Vergadering van leden-rechtspersonen een dergelijk advies aan het bestuur uitbrengt, dan brengt zij gelijktijdig een kopie van dit advies ter kennis aan de raad van toezicht.

Artikel 34. Vergadering van Afgevaardigden van Directe Sectorale

Afdelingen

- 34.1 In de vergadering van Afgevaardigden van Directe Sectorale Afdelingen heeft iedere afgevaardigde A één (1) stem.
- 34.2 Besluiten van de vergadering van Afgevaardigden van Directe Sectorale Afdelingen worden genomen met een gewone meerderheid van de uitgebrachte stemmen.
- 34.3 Op de verdere inrichting, werkwijze en besluitvorming binnen de vergadering van Afgevaardigden van Directe Sectorale Afdelingen zijn de bepalingen over de inrichting, werkwijze en besluitvorming van de bondsraad zoveel mogelijk van overeenkomstige toepassing, daaronder begrepen de bepalingen over de plaatsvervangende afgevaardigden.
- 34.4 De vergadering van Afgevaardigden van Directe Sectorale Afdelingen kan op voorstel van het bestuur nadere regels vaststellen omtrent de algemene inrichting, activiteiten, bevoegdheden en uitoefening van bevoegdheden, faciliteiten en geldmiddelen van en de besluitvorming in en door de vergadering van Afgevaardigden van Directe Sectorale Afdelingen.

Artikel 35. Netwerken

- 35.1 Het bestuur kan – al dan niet op verzoek van een sectorale afdeling of een aantal sectorale afdelingen – besluiten tot het instellen van een of meer netwerken.
- 35.2 Het bestuur stelt, met voorafgaande goedkeuring van de bondsraad, de eisen vast waaraan moet zijn voldaan teneinde in aanmerking te komen voor de instelling als netwerk.
- 35.3 Het bestuur kan nadere regels vaststellen omtrent de algemene inrichting, activiteiten, bevoegdheden en uitoefening van bevoegdheden, faciliteiten en geldmiddelen van en de besluitvorming in en door de netwerken.

Artikel 36. Lokale netwerken

- 36.1 De FNV-vereniging kent lokale netwerken. Deze netwerken hebben als mogelijke taken:
 - (a) collectieve, sectorale afdelingoverstijgende belangenbehartiging op lokaal niveau;
 - (b) betrokkenheid bij individuele belangenbehartiging;
 - (c) verenigingsactiviteiten als informatiebijeenkomsten en huldigen jubilarissen.
- 36.2 De bevoegdheid tot het instellen en het bepalen van de grenzen van lokale netwerken rust bij het bestuur, in overleg met bestaande lokale afdelingen en lokale groepen van de sectorale afdelingen.
- 36.3 Het bestuur kan nadere regels vaststellen omtrent de algemene inrichting, activiteiten, bevoegdheden en uitoefening van bevoegdheden, faciliteiten en geldmiddelen van en de besluitvorming in en door lokale netwerken. Hierbij is uitgangspunt dat de financiering is gebaseerd op activiteitenbegrotingen.
- 36.4 De vakbondshuizen kunnen ruimte bieden aan activiteiten van lokale netwerken, afhankelijk van de regionale situatie.

36.5 Een lokaal netwerk kent een door de leden in die regio gekozen bestuur.

Hoofdstuk 8. Bondsraad en congres

Artikel 37. Bondsraad

37.1 Aan de bondsraad komen in de FNV-vereniging alle bevoegdheden toe, die niet door de wet of de statuten aan andere organen van de FNV-vereniging zijn opgedragen.

37.2 De bondsraad bestaat uit een aantal afgevaardigden te berekenen als volgt:

- (a) een aantal afgevaardigden A dat gelijk is aan éénhonderd (100) vermenigvuldigd met het totaal aantal leden-natuurlijke personen van de FNV-vereniging gedeeld door het totaal aantal leden-natuurlijke personen van de FNV-vereniging en de leden van de leden-rechtspersonen gezamenlijk; én
- (b) de leden-rechtspersonen, vertegenwoordigd door een aantal afgevaardigden B dat gelijk is aan éénhonderd (100), verminderd met het aantal afgevaardigden A (als bedoeld in artikel 37.2(a)) en – indien het bepaalde in artikel 39.2(a) toepassing vindt – vermeerderd met het aantal dat correspondeert met de in artikel 39.2(a) bedoelde vermindering.

Met betrekking tot het totaal aantal afgevaardigden A respectievelijk afgevaardigden B in de bondsraad zijn bepalend de in de boeken en andere bescheiden van de FNV-vereniging respectievelijk de leden-rechtspersonen geregistreerde gegevens per eenendertig maart van het kalenderjaar waarin de reguliere verkiezing van afgevaardigden plaatsvindt.

De aantallen die resulteren uit de voormelde berekeningen zullen naar boven worden afgerond, indien het cijfer na de komma hoger is dan vijf (5) en naar beneden worden afgerond, indien het cijfer na de komma gelijk aan of lager is dan vijf (5).

37.3 De afgevaardigden A worden door de betreffende sectorraad gekozen uit de leden-natuurlijke personen van die betreffende directe sectorale afdeling, op de wijze als bepaald in artikel 39, waarbij een afgevaardigde A of plaatsvervanger na het accepteren van diens functie geen deel (meer) mag uitmaken van het bestuur of de raad van toezicht van de FNV-vereniging.

37.4 De afgevaardigden A worden telkenmale voor een termijn van ten hoogste vier (4) jaar gekozen. De in een tussentijdse vacature gekozen persoon defungeert per het moment van het verstrijken van de termijn waarvoor degene in wiens vacature hij werd gekozen, was gekozen.

37.5 De afgevaardigden A zijn aansluitend ten hoogste tweemaal (2) herkiesbaar, onverminderd het bepaalde in artikel 37.7.

37.6 Het bestuur houdt voor iedere afgevaardigde A het aantal voor hem resterende zittingstermijnen bij, rekening houdend met het in artikel 37.5 bepaalde.

37.7 Een afgevaardigde A defungeert:

- (a) door zijn vrijwillig terugtreden;
- (b) door het eindigen van zijn lidmaatschap van de FNV-vereniging;

- (c) doordat hij in dienst treedt van de FNV-vereniging of een lid-rechtspersoon, tenzij de betreffende afgevaardigde is verkozen namens de directe sectorale afdeling en/of subsector die het personeel van de FNV-vereniging vertegenwoordigt;
- (d) door zijn ondercuratelestelling of door een rechterlijke beslissing waarbij als gevolg van zijn lichamelijke of geestelijke toestand een bewind over één of meer van zijn goederen wordt ingesteld;
- (e) door opheffing van de directe sectorale afdeling waarvan hij afgevaardigde A is;
- (f) door ontslag door de sectorraad die hem tot afgevaardigde A heeft gekozen. Een afgevaardigde A kan te allen tijde door de betreffende sectorraad worden ontslagen indien die afgevaardigde A in strijd handelt met deze statuten, waaronder in ieder geval begrepen strijd met het bepaalde in artikel 44.1 ten aanzien van stemmen met last en ruggespraak. Voorts worden nadere gronden voor ontslag opgenomen in het reglement omtrent de inrichting van directe sectorale afdelingen als bedoeld in artikel 30.8. In dit reglement worden tevens nadere regels gesteld omtrent de indiening en de behandeling van een verzoek tot ontslag;
- (g) door zijn overlijden;
- (h) direct voorafgaande aan het moment dat ingevolge het bepaalde in artikel 39 door middel van nieuwe verkiezingen afgevaardigden in de bondsraad zijn verkozen.

37.8 De bondsraad is bevoegd om – na overleg met het bestuur – een of meer commissies in te stellen en af te schaffen, onverminderd het bepaalde in artikel 44.

37.9 Een niet-voltallige bondsraad behoudt zijn bevoegdheden.

Artikel 38. Plaatsvervangende afgevaardigden

38.1 Plaatsvervangende afgevaardigden wordt geregeld in het reglement omtrent de verkiezing van afgevaardigden. Indien een plaatsvervanger een afgevaardigde vervangt, zal hij voor de toepassing van deze statuten en de desbetreffende reglementen worden aangemerkt als afgevaardigde.

38.2 Op de verkiezing van plaatsvervangers respectievelijk het defungeren van plaatsvervangers zijn de bepalingen en reglementen omtrent afgevaardigden van overeenkomstige toepassing.

38.3 Bij ontstentenis of belet van een afgevaardigde wordt op grond van een schriftelijke verklaring van de desbetreffende afgevaardigde, de afgevaardigde vervangen door een plaatsvervanger.
Indien geen plaatsvervanger beschikbaar is, kan door de desbetreffende afgevaardigde een volmacht worden verleend met inachtneming van het bepaalde in artikel 42.

Artikel 39. Verkiezing van afgevaardigden

39.1 Iedere sectorraad is bevoegd, middels verkiezingen, een percentage van het

aantal afgevaardigden A als bedoeld in artikel 37.2(a) te kiezen, welk percentage gelijk is aan het percentuele aantal leden-natuurlijke personen behorend tot de desbetreffende directe sectorale afdeling ten opzichte van het totale aantal leden-natuurlijke personen van de FNV-vereniging. Indien de voormelde berekening niet leidt tot ronde getallen, is de hoogte van het getal achter de komma beslissend voor de toedeling van het aantal restzetels voor afgevaardigden A, zodanig dat de eerste restzetel voor afgevaardigden A toegerekend wordt aan de directe sectorale afdeling met het hoogste getal achter de komma, de tweede restzetel voor afgevaardigden A toegerekend wordt aan de directe sectorale afdeling met het daarna hoogste getal achter de komma en zo verder tot alle restzetels verdeeld zijn.

- 39.2 Een sectorraad kan echter in totaal niet meer dan drieëndertig (33) afgevaardigden A in de bondsraad hebben. Indien als gevolg van de in de laatste volzin van artikel 39.1 vermelde begrenzing ten aanzien van een aan die directe sectorale afdeling toegerekend aantal afgevaardigden A vrijvalt, heeft dat de navolgende gevolgen:
- (a) enerzijds vermindering van het totaal aantal afgevaardigden A (als bedoeld in artikel 37.2(a)) met een aantal dat gelijk is aan het vrijgefallen aantal afgevaardigden A vermenigvuldigd met het percentuele aantal leden van de leden-rechtspersonen ten opzichte van het totaal aantal leden-natuurlijke personen van de FNV-vereniging en de leden van de leden-rechtspersonen gezamenlijk; en
 - (b) anderzijds toedeling van het vrijgefallen aantal afgevaardigden A vermenigvuldigd met het percentuele aantal leden-natuurlijke personen van de FNV-vereniging ten opzichte van het totaal aantal leden-natuurlijke personen van de FNV-vereniging en de leden van de leden-rechtspersonen gezamenlijk, aan de overige directe sectorale afdelingen naar de onderlinge verhouding van de tot ieder van deze overige directe sectorale afdelingen behorende aantal leden-natuurlijke personen. Indien de voormelde berekening niet leidt tot ronde getallen, is het getal achter de komma beslissend voor het bepalen van de voormelde vermindering respectievelijk toedeling op eenzelfde wijze als omschreven in artikel 39.1.
- 39.3 In tussentijdse vacatures (niet zijnde de situatie bedoeld in artikel 38) zal uiterlijk binnen zes (6) maanden na het ontstaan van de vacature worden voorzien. In het reglement als bedoeld in artikel 44.12 kunnen nadere regels worden gesteld omtrent het voorzien in tussentijdse vacatures.
- 39.4 Met betrekking tot het aantal leden-natuurlijke personen dat behoort tot een directe sectorale afdeling zijn bepalend de in de boeken en andere bescheiden van de FNV-vereniging geregistreerde gegevens per eenendertig maart van het kalenderjaar waarin de reguliere verkiezing van afgevaardigden plaatsvindt. Indien en zodra een lid-natuurlijke persoon tevens lid is van een lid-rechtspersoon,

- dan zal het desbetreffende lid-natuurlijke persoon slechts meetellen voor de directe sectorale afdeling waartoe hij op grond van het bepaalde in de artikelen 30.3 en 30.4 behoort, tenzij het desbetreffende lid-natuurlijke persoon schriftelijk aan het bestuur en de desbetreffende lid-rechtspersoon kenbaar heeft gemaakt dat hij voor het desbetreffende lid-rechtspersoon wenst mee te tellen.
- 39.5 Aan de besluitvorming omtrent de verkiezing van een afgevaardigde A door een sectorraad dienen alle personen die tot die sectorraad behoren, deel te kunnen nemen.
- 39.6 Bij de verkiezing van afgevaardigden voor de bondsraad zijn pluriformiteit, diversiteit en, indien en voor zover lokale netwerken binnen een sectorale afdeling zijn ingesteld, belangenbehartiging door en vanuit lokale netwerken het uitgangspunt. Ter invulling van voornoemde uitgangspunten stelt het bestuur een profielschets op voor de verkiezing van afgevaardigden A, waarbij tevens kennis, kunde en (actieve) betrokkenheid als uitgangspunten worden meegenomen. De profielschets vereist de voorafgaande goedkeuring van de bondsraad.
- 39.7 In het reglement vastgesteld door het bestuur omtrent verkiezingen van de bondsraad worden nadere regels gesteld voor de verkiezingen van afgevaardigden.
- 39.8 Met inachtneming van het bepaalde in artikel 37.2(b) stelt het lid-rechtspersoon vast welke natuurlijke persoon (personen) afgevaardigde(n) is (zijn) namens het betreffende lid-rechtspersoon.
- 39.9 Het lid-rechtspersoon draagt er voor zorg dat alle leden van het lid-rechtspersoon in staat zijn om rechtstreeks, dan wel middellijk deel te nemen aan de verkiezingen van de afgevaardigde(n) van de lid-rechtspersoon naar de bondsraad.

Artikel 40. Jaarvergadering van de bondsraad

- 40.1 De jaarlijkse vergadering van de bondsraad wordt binnen zes (6) maanden na afloop van het boekjaar gehouden.
- 40.2 De agenda voor deze vergadering bevat in ieder geval de volgende onderwerpen:
- (a) de behandeling van het schriftelijke jaarverslag van het bestuur omtrent de zaken van de FNV-vereniging en het gevoerde bestuur;
 - (b) de behandeling van de schriftelijke verantwoording van de raad van toezicht omtrent het gevoerde toezicht;
 - (c) de vaststelling van de jaarrekening;
 - (d) verlening van decharge aan de leden van het bestuur en de raad van toezicht; en
 - (e) de verantwoording door het bestuur met betrekking tot het weerstandsfonds, het actiefonds en het investeringsfonds.

De onderwerpen behoeven op die agenda niet te worden opgenomen, indien de termijn voor het opmaken van de jaarrekening is verlengd, of de agenda een voorstel behelst om, met inachtneming van artikel 46.3, die termijn te verlengen. Voorts wordt in deze vergadering behandeld hetgeen, met inachtneming van de artikelen 41.5 en 41.6, verder op de agenda is geplaatst.

Artikel 41. Bijeenroeping en oproeping bondsraad

- 41.1 Andere vergaderingen van de bondsraad dan de jaarlijkse vergadering worden bijeengeroepen zo dikwijls het bestuur of de raad van toezicht dat wenselijk acht, doch ten minste driemaal per jaar.
- 41.2 Op schriftelijk verzoek van ten minste een zodanig aantal afgevaardigden als bevoegd is tot het uitbrengen van een/tiende gedeelte van de stemmen in de bondsraad is het bestuur verplicht tot het bijeenroepen van een vergadering van de bondsraad op een termijn van niet langer dan vier (4) weken na indiening van het verzoek. Indien aan het verzoek binnen veertien (14) dagen geen gevolg wordt gegeven, kunnen de verzoekers zelf tot bijeenroeping overgaan op de wijze waarop het bestuur de vergadering van de bondsraad bijeenroept of bij advertentie in een landelijk dagblad.
- 41.3 De vergaderingen van de bondsraad worden gehouden in Nederland ter plaatse in de oproeping vermeld, zulks ter keuze van degene van wie de oproeping uitgaat.
- 41.4 De vergaderingen van de bondsraad worden schriftelijk opgeroepen door zij die bevoegd zijn tot bijeenroeping. De oproeping geschiedt niet later dan op de vijftiende dag voor die van de vergadering, de dag van de verzending van de oproeping en die van de vergadering niet meegerekend. In spoedeisende gevallen, ter beoordeling van de voorzitter van het bestuur of de voorzitter van de bondsraad, geschiedt de oproeping niet later dan op de derde dag voor die van de vergadering, de dag van de verzending van de oproeping en die van de vergadering niet meegerekend.
De oproeping wordt ten minste gelijktijdig met de schriftelijke bijeenroeping elektronisch (via de website) bekendgemaakt.
- 41.5 Bij de oproeping worden de te behandelen onderwerpen vermeld.
- 41.6 Een onderwerp, waarvan de behandeling schriftelijk is verzocht door ten minste tien (10) afgevaardigden of een sectorraad, wordt opgenomen in de oproeping of op dezelfde wijze aangekondigd indien het bestuur het verzoek niet later dan op de dertigste dag voor die van de vergadering heeft ontvangen.
- 41.7 Indien een voorstel wordt gedaan tot statutenwijziging, juridische fusie, juridische (af)splitsing of ontbinding van de FNV-vereniging, wordt tegelijkertijd met de oproeping een afschrift van het voorstel, waarin de voorgestelde statutenwijziging, juridische fusie, juridische (af)splitsing respectievelijk ontbinding woordelijk is opgenomen, voor ieder lid ter inzage gelegd ten kantore van de FNV-verenigingen op zodanige plaatsen als bij de oproeping zal worden medegedeeld. Dit voorstel zal tot na afloop van de vergadering van de bondsraad waarin het besluit omtrent dat voorstel is genomen voor de leden ter inzage liggen.
- 41.8 Omtrent onderwerpen, ten aanzien waarvan niet is voldaan aan het hiervoor in artikel 41.5 en 41.7 bepaalde en waarvan de behandeling niet alsnog op overeenkomstige wijze en met inachtneming van de voor de oproeping gestelde termijn is aangekondigd, kunnen geen geldige besluiten worden genomen, behoudens het bepaalde in de artikelen 44.10 en 44.11.

Artikel 42. Toegang tot de vergadering van de bondsraad

42.1 Toegang tot de vergadering van de bondsraad hebben:

- (a) afgevaardigden;
- (b) leden-rechtspersonen;
- (c) leden van het bestuur;
- (d) leden van de raad van toezicht;
- (e) per netwerk (i) dat ingevolge het bepaalde in artikel 35.1 is ingesteld door het bestuur én (ii) waartoe ten minste éénderduizend vijfhonderd (1.500) leden-natuurlijke personen en/of leden van de leden-rechtspersonen behoren: een daartoe binnen het netwerk aangewezen en als zodanig schriftelijk aan het bestuur kenbaar gemaakte persoon; en
- (f) andere daartoe door de voorzitter van de vergadering toegelaten personen, tenzij de vergadering anders beslist,

tenzij zij als zodanig geschorst zijn.

Daarnaast heeft de voorzitter die is aangewezen in overeenstemming met artikel 43.1 toegang tot de vergadering van de bondsraad.

- 42.2 Leden van de FNV-vereniging die geschorst zijn, daaronder begrepen afgevaardigden, hebben toegang tot de vergadering van de bondsraad waarin het beroep tegen het besluit tot opzegging of ontzetting wordt behandeld, doch slechts voor zover nodig om het woord te kunnen voeren over het beroep.
- 42.3 Een afgevaardigde A kan maximaal één (1) andere afgevaardigde A bij diens afwezigheid, op basis van een schriftelijke volmacht van die afgevaardigde A, vertegenwoordigen.
- 42.4 Een afgevaardigde B kan – indien en voor zover de aan hen verstrekte volmacht daartoe de bevoegdheid bevat – maximaal één andere afgevaardigde B bij diens afwezigheid, op basis van een daartoe verstrekte ondervolmacht, vertegenwoordigen.
- 42.5 De afgevaardigden dienen vóór aanvang van de vergadering van de bondsraad bij het bestuur aan dan wel af te zijn gemeld. Alvorens tot een vergadering te worden toegelaten, dient een presentielijst te worden getekend, onder vermelding van naam en aantal uit te brengen stemmen. Indien de afgevaardigde A tevens als gevolmachtigde van een andere afgevaardigde A optreedt overeenkomstig artikel 42.3, wordt tevens de naam van de volmachtgever vermeld. Indien een afgevaardigde B tevens als (onder)gevolmachtigde van een andere afgevaardigde B optreedt overeenkomstig artikel 42.4, wordt tevens de naam van de volmachtgever vermeld.
- 42.6 Afgevaardigden, leden van het bestuur, leden van de raad van toezicht, de personen als bedoeld in artikel 42.1(e) alsmede de personen die op grond van het bepaalde in artikel 42.1(f) door de voorzitter van de vergadering zijn toegelaten, hebben het recht in de vergadering van de bondsraad het woord te voeren.
- 42.7 Ter zake van de behandeling van een beroep tegen een besluit tot opzegging of ontzetting heeft ook het ter vergadering aanwezige geschorste lid het recht het

woord te voeren. Indien een lid-rechtspersoon is geschorst, heeft/hebben de bestuurder(s) van dit lid-rechtspersoon het recht het woord te voeren ter zake van de behandeling van een beroep tegen een besluit tot opzegging of ontzetting.

- 42.8 De leden van het bestuur en de leden van de raad van toezicht hebben in de bondsraad een raadgevende stem.

Artikel 43. Voorzitterschap en notulen

- 43.1 De bondsraad wijst periodiek een natuurlijk persoon aan die als technische voorzitter de vergadering van de bondsraad zal voorzitten. De bondsraad kan periodiek een natuurlijk persoon als onafhankelijk plaatsvervangend voorzitter aanwijzen. Indien de bondsraad geen voorzitter of plaatsvervanger heeft aangewezen of de voorzitter of diens plaatsvervanger niet ter vergadering aanwezig is dan voorziet de vergadering zelf in haar leiding.
- 43.2 De voorzitter van de vergadering wijst de secretaris van de vergadering aan.
- 43.3 De voorzitter van de vergadering beslist over de uitoefening van het stemrecht en de uitslag van de stemmingen, zulks onverminderd het bepaalde in artikel 2:13 lid 4 van het Burgerlijk Wetboek, en voorts over alle andere kwesties die verband houden met de gang van zaken in de vergadering.
- 43.4 Van het verhandelde in de vergadering worden door de secretaris van de vergadering notulen gemaakt. De notulen worden in de eerstvolgende vergadering vastgesteld door de bondsraad en ten blijke daarvan door de voorzitter en de secretaris van die vergadering ondertekend.
De voorzitter van de vergadering en het bestuur kunnen opdracht geven tot het opmaken van een notarieel proces-verbaal van het verhandelde op kosten van de FNV-vereniging.
- 43.5 De inhoud van de notulen of van het proces-verbaal wordt ter kennis van de leden gebracht. De in artikel 42.1 bedoelde presentielijst maakt geen deel uit van de notulen of het proces-verbaal en zal niet ter beschikking van een lid worden gesteld, tenzij het lid aantoont dat hij daarbij een redelijk belang heeft ter toetsing van een juist verloop van de desbetreffende vergadering.
- 43.6 In het reglement zoals bedoeld in artikel 44.12 zullen, voor zover mogelijk, regels worden opgenomen met betrekking tot de inzichtelijkheid (ten behoeve van de leden van de FNV-vereniging) van vergaderingen van de bondsraad, waaronder begrepen de agenda, de voorbereidende stukken, de beschikbaarheid van een livestream en de beschikbaarheid van notulen.

Artikel 44. Stemrecht en werkwijze van de bondsraad

- 44.1 Iedere afgevaardigde en iedere (afgevaardigde B van een) lid-rechtspersoon is stemgerechtigd in de vergadering van de bondsraad. Stemmen worden door afgevaardigden A uitgebracht met last en ruggespraak. De last is voorafgaande aan de vergadering van de bondsraad door de sectorraad door wie de betrokken afgevaardigde A is gekozen, vastgesteld. Indien geen last is verstrekt, is de afgevaardigde vrij naar eigen inzicht te stemmen. De wijze van vaststelling en bekendmaking van de last wordt geregeld in het reglement van de betrokken

sectorale afdeling als bedoeld in artikel 30.8. Tot het moment dat het voornoemde reglement in lijn is gebracht met het bepaalde in dit artikel 44.1 zal de betreffende sectorraad de last bekendmaken middels een schriftelijke verklaring aan de betreffende afgevaardigde(n), welke niet later dan achtenveertig (48) uur voorafgaand aan de vergadering van de bondsraad zal worden verstrekt. Indien een afgevaardigde handelt in strijd met de verstrekte last, kan de afgevaardigde ontslagen worden met inachtneming van het bepaalde in artikel 37.7(f).

44.2 Iedere afgevaardigde A heeft één (1) stem.

44.3 De leden-rechtspersonen hebben in totaal een aantal stemmen dat gelijk is aan het aantal afgevaardigden B als bedoeld in artikel 37.2(b), welke stemmen ter vergadering namens de leden-rechtspersonen worden uitgebracht door de desbetreffende afgevaardigden B.

Ieder lid-rechtspersoon heeft een aantal stemmen dat gelijk is aan het aantal stemmen als bedoeld in de vorige volzin, vermenigvuldigd met het totale aantal leden van de desbetreffende lid-rechtspersoon dat niet is ingedeeld bij directe sectorale afdelingen of daarvoor op grond van het bepaalde in artikel 39.4, tweede volzin niet meetelt, gedeeld door het totaal aantal leden van de leden-rechtspersonen gezamenlijk.

Indien de voormelde berekening niet leidt tot ronde getallen, is het getal achter de komma beslissend voor het bepalen van de voormelde vermindering respectievelijk toedeling.

44.4 Een lid-rechtspersoon is uitdrukkelijk niet verplicht het aan hem toekomende aantal stemmen in gelijke zin uit te brengen. Voorts is een lid-rechtspersoon bevoegd (en verplicht) voor iedere aan hem toekomende stem een vergadervolmacht te verstrekken aan een daartoe binnen de desbetreffende lid-rechtspersoon tot afgevaardigde B verkozen lid van de desbetreffende lid-rechtspersoon, met dien verstande dat aan ieder lid van de desbetreffende lid-rechtspersoon maximaal één (1) vergadervolmacht kan worden verleend. Ieder lid-rechtspersoon is verplicht daartoe verkiezingen te houden onder zijn leden.

44.5 Voor zover de statuten of de wet niet anders bepalen, worden alle besluiten van de bondsraad genomen met volstreekte meerderheid van de geldig uitgebrachte stemmen, uitgebracht in een vergadering waarin ten minste de helft van de stemmen van alle in functie zijnde afgevaardigden A kunnen worden uitgebracht alsook ten minste de helft van de stemmen van alle in functie zijnde (afgevaardigden B van) leden-rechtspersonen kunnen worden uitgebracht, waarbij geldt dat ongeldige en/of blanco stemmen niet meetellen. Indien als gevolg van het ontbreken van het quorum niet geldig kan worden besloten dan wordt een nieuwe vergadering van de bondsraad bijeengeroepen, te houden niet eerder dan vijftien (15) dagen en niet later dan twee (2) maanden na de eerste vergadering. In deze vergadering kan het betreffende besluit alsnog rechtsgeldig worden genomen met een volstreekte meerderheid van de geldig uitgebrachte stemmen,

- ongeacht het aantal aanwezige afgevaardigden.
- 44.6 Blanco stemmen en ongeldige stemmen worden geacht niet te zijn uitgebracht.
- 44.7 De voorzitter bepaalt de wijze van stemming, met dien verstande dat elke stemming over personen anoniem is. Stemmen kan elektronisch plaatsvinden, tenzij tien (10) procent van de aanwezige afgevaardigden verlangt dat de stemming bij gesloten ongetekende briefjes geschiedt.
- 44.8 Iedere vergadergerechtigde is, indien door het bestuur de mogelijkheid daartoe is geopend, bevoegd om door middel van een elektronisch communicatiemiddel deel te nemen aan vergaderingen van de bondsraad, daarin het woord te voeren en – voor zover aan hem/haar stemrecht toekomt – het stemrecht uit te oefenen, zulks onder door het bestuur te stellen voorwaarden. De oproeping tot de betrokken vergadering dient de desbetreffende voorwaarden te vermelden.
- Voor de toepassing van het bepaalde in de vorige volzin is vereist dat de desbetreffende vergadergerechtigde via het elektronische communicatiemiddel kan worden geïdentificeerd, rechtstreeks kan kennisnemen van de verhandelingen ter vergadering en – voor zover aan hem/haar stemrecht toekomt – het stemrecht kan uitoefenen. Bovendien is vereist dat de desbetreffende vergadergerechtigde via het elektronische communicatiemiddel kan deelnemen aan de beraadslaging. Stemmen die voorafgaand aan een vergadering van de bondsraad doch niet eerder dan dertig (30) dagen voor die van de vergadering via een elektronisch communicatiemiddel worden uitgebracht, worden gelijkgesteld met stemmen die tijdens de vergadering zijn uitgebracht.
- 44.9 Staken de stemmen dan is het voorstel verworpen.
- 44.10 Zolang in een vergadering van de bondsraad alle afgevaardigden A en (afgevaardigden B van de) leden-rechtspersonen aanwezig of vertegenwoordigd zijn, kunnen geldige besluiten worden genomen, mits met algemene stemmen, omtrent alle aan de orde komende onderwerpen ook al is de oproeping niet op de voorgeschreven wijze geschied of is enig ander voorschrift omtrent de vermelding van de te behandelen onderwerpen en/of het oproepen en houden van vergaderingen niet in acht genomen. Het bepaalde omtrent last en ruggespraak zoals bedoeld in artikel 44.1 is van toepassing.
- 44.11 Een eenstemmig schriftelijk besluit van alle afgevaardigden A en (de afgevaardigden B van de) leden-rechtspersonen, ook al zijn deze niet in een vergadering bijeen, heeft, mits met voorkennis van het bestuur en de raad van toezicht genomen, dezelfde kracht als een besluit van de bondsraad. Het bepaalde omtrent last en ruggespraak zoals bedoeld in artikel 44.1 is van toepassing.
- 44.12 Bij reglement, vast te stellen door de bondsraad op voorstel van het bestuur, kunnen nadere regels worden gesteld omtrent de werkwijze van de bondsraad.

Artikel 45. Congres

- 45.1 Eenmaal per vier (4) jaar komt het congres bij elkaar.
- 45.2 Andere vergaderingen van het congres worden bijeengeroepen telkenmale

wanneer het bestuur dit nodig oordeelt of wanneer dit noodzakelijk is op grond van deze statuten of, indien het bestuur daar niet toe overgaat of over kan gaan, de raad van toezicht.

- 45.3 Besluiten van het congres worden genomen met gewone meerderheid van de uitgebrachte stemmen. Enkel congresdeelnemers kunnen een stem uitbrengen. Iedere congresdeelnemer heeft daarbij één (1) stem.
- 45.4 Het congres is samengesteld uit de volgende congresdeelnemers:
- (a) de afgevaardigden van de bondsraad; en
 - (b) vijfhonderd (500) deelnemers welke conform het bepaalde in het congresreglement uitgenodigd worden door:
 - (i) sectorale afdelingen (direct en indirect);
 - (ii) lokale netwerken;
 - (iii) thematische netwerken; en
 - (iv) kaderleden uit andere kadergroepen dan reeds genoemd in voormelde opsomming.
- 45.5 Toegang tot het congres hebben:
- (a) de congresdeelnemers;
 - (b) de leden van het bestuur en de raad van toezicht; en
 - (c) andere daartoe door het bestuur toegelaten personen.
- 45.6 Congresdeelnemers zijn congresdeelnemer vanaf het moment dat ze in aanloop naar een congres worden uitgenodigd tot het moment dat het betreffende congres is afgelopen.
- 45.7 Bij selectie van congresdeelnemers zijn pluriformiteit en diversiteit het uitgangspunt.
- 45.8 De leden van het bestuur en de leden van de raad van toezicht kunnen deelnemen aan de beraadslagingen en hebben een raadgevende stem.
- 45.9 Onverminderd het in deze statuten bepaalde zijn de volgende bevoegdheden voorbehouden aan het congres:
- (a) het goedkeuren van het meerjarenbeleidsplan;
 - (b) het goedkeuren van het middellange termijnplan inzake het sectorale afdelingen overstijgende beleid.
- 45.10 Bij reglement, vast te stellen door het bestuur, worden nadere regels vastgesteld omtrent het congres. Een dergelijk reglement mag niet in strijd zijn met het bepaalde in deze statuten.

Hoofdstuk 9. Jaarrekening

Artikel 46. Jaarverslag en rekening en verantwoording

- 46.1 Het boekjaar van de FNV-vereniging valt samen met het kalenderjaar.
- 46.2 Het bestuur is verplicht van de vermogenstoestand van de FNV-vereniging en van alles betreffende de werkzaamheden van de FNV-vereniging naar de eisen die voortvloeien uit deze werkzaamheden, op zodanige wijze een administratie te voeren en de daartoe behorende boeken, bescheiden en andere gegevensdragers op zodanige wijze te bewaren, dat te allen tijde de rechten en verplichtingen van

de FNV-vereniging kunnen worden gekend.

- 46.3 Jaarlijks binnen zes (6) maanden na afloop van het boekjaar, behoudens verlenging van deze termijn door de bondsraad op grond van bijzondere omstandigheden, maakt het bestuur een jaarrekening op en legt het deze voor de leden ter inzage ten kantore van de FNV-vereniging. Binnen deze termijn legt het bestuur ook het bestuursverslag ter inzage voor de leden, tenzij de artikelen 2:396 lid 7 of 2:403 van het Burgerlijk Wetboek voor de FNV-vereniging gelden. De jaarrekening wordt ondertekend door alle leden van het bestuur en alle leden van de raad van toezicht; ontbreekt de ondertekening van één of meer hunner, dan wordt daarvan onder opgave van redenen melding gemaakt. De jaarrekening wordt vastgesteld door de bondsraad in een vergadering van de bondsraad die het bestuur uiterlijk een maand na afloop van de termijn doet houden. Vaststelling van de jaarrekening strekt niet tot kwijting aan een lid van het bestuur of een lid van de raad van toezicht.
- 46.4 Het bestuur zorgt dat de opgemaakte jaarrekening, en voor zover vereist, het bestuursverslag en de krachtens de wet toe te voegen gegevens, vanaf de oproeping tot de vergadering van de bondsraad waarin de jaarrekening en het bestuursverslag zullen worden besproken en waarin over vaststelling van de jaarrekening zal worden besloten te haren kantore aanwezig zijn. Leden kunnen de stukken aldaar inzien en er kosteloos een afschrift van verkrijgen.
- 46.5 De bondsraad benoemt uit de afgevaardigden een financiële commissie van ten minste drie (3) en ten hoogste vijf (5) personen. De financiële commissie bereidt de discussie over financiële onderwerpen in het bondsraad voor. De commissie brengt aan de bondsraad verslag van haar bevindingen uit. Het bestuur is verplicht de financiële commissie ten behoeve van haar voorbereiding gevraagd en ongevraagd die inlichtingen te verschaffen, die de commissie redelijkerwijs voor zijn voorbereiding nodig heeft.
- 46.6 Vereist de voorbereiding bijzondere boekhoudkundige kennis, dan kan de financiële commissie zich door een deskundige doen bijstaan.
- 46.7 Het bestuur is verplicht de in de artikelen 46.2 en 46.3 bedoelde boeken, bescheiden en andere gegevensdragers gedurende de geldende wettelijke termijn te bewaren, onverminderd het hierna in artikel 46.8 bepaalde.
- 46.8 De op een gegevensdrager aangebrachte gegevens, uitgezonderd de op papier gestelde balans en staat van baten en lasten, kunnen op een andere gegevensdrager worden overgebracht en bewaard, mits de overbrenging geschiedt met juiste en volledige weergave der gegevens en deze gegevens gedurende de volledige bewaartijd beschikbaar zijn en binnen redelijke tijd leesbaar kunnen worden gemaakt.

Artikel 47. Controle jaarrekening

- 47.1 De FNV-vereniging zal aan een accountant als bedoeld in artikel 2:393 lid 1 van het Burgerlijk Wetboek de opdracht verlenen tot onderzoek van de jaarrekening.
- 47.2 Tot het verlenen van de opdracht is de bondsraad bevoegd. Gaat deze daartoe

niet over, dan is de raad van toezicht bevoegd. Ontbreekt deze, dan is het bestuur bevoegd. De aanwijzing van een accountant wordt door generlei voordracht beperkt. De opdracht kan te allen tijde worden ingetrokken door het orgaan dat de opdracht heeft verleend.

- 47.3 De accountant brengt omtrent zijn onderzoek gelijktijdig verslag uit aan het bestuur en de raad van toezicht.
- 47.4 De accountant geeft de uitslag van zijn onderzoek weer in een verklaring omtrent de getrouwheid van de jaarrekening. De accountantsverklaring wordt voor de leden ter inzage gelegd ten kantore van de FNV-vereniging.

Hoofdstuk 10. Statutenwijziging en ontbinding

Artikel 48. Statutenwijziging

- 48.1 In de statuten van de FNV-vereniging kan geen verandering worden gebracht dan door een besluit van de bondsraad op voorstel van het bestuur of een groep van tien (10) afgevaardigden gezamenlijk handelend. Voorst kunnen:
 - (a) een groep van vijfhonderd (500) leden-natuurlijke personen gezamenlijk handelend; en/of
 - (b) ieder lid-rechtspersoon indien en voor zover het bestuur van de desbetreffende lid-rechtspersoon daartoe schriftelijk door ten minste vijfhonderd (500) van zijn leden is verzocht,schriftelijk een voorstel tot statutenwijziging indienen bij het bestuur, waarna het bestuur het voorstel tot statutenwijziging ter behandeling zal voorstellen aan de bondsraad.
- 48.2 Zij die de oproeping tot de bondsraad ter behandeling van een voorstel tot statutenwijziging hebben gedaan, moeten ten minste drie (3) weken vóór de vergadering van de bondsraad een afschrift van dat voorstel, waarin de voorgedragen wijziging woordelijk is opgenomen, op een daartoe geschikte plaats (waaronder kan worden begrepen de website van de FNV-vereniging) voor de leden ter inzage leggen tot na afloop van de dag waarop de vergadering wordt gehouden. Voormelde ter inzage legging dient aan de leden al dan niet via de website van de FNV-vereniging kenbaar te worden gemaakt.
- 48.3 Een besluit tot statutenwijziging, tot omzetting, tot fusie als bedoeld in artikel 2:309 van het Burgerlijk Wetboek, of tot juridische splitsing als bedoeld in artikel 2:334a van het Burgerlijk Wetboek behoeft een meerderheid van ten minste twee/derde van de geldig uitgebrachte stemmen, in een vergadering waarin ten minste de helft van de stemmen van alle in functie zijnde afgevaardigden A kunnen worden uitgebracht, alsook ten minste de helft van de stemmen van alle in functie zijnde (afgevaardigden B van) leden-rechtspersonen kunnen worden uitgebracht, waarbij geldt dat ongeldige en/of blanco stemmen niet meetellen.
De artikelen 18.3, 18.4, 18.6, 18.8, 26.1 en 45.9 bevatten overgangsbepalingen. Een besluit tot aanpassing van die artikelen waarbij genoemde overgangsbepalingen worden gewijzigd, alsmede een aanpassing van deze volzin van dit artikel 48.3 en artikel 53, vereisen de voorafgaande goedkeuring van de

raad van toezicht.

Voorts heeft ieder besluit tot statutenwijziging dat genomen wordt vóór [één maart tweeduizend zevenentwintig]¹ of zodanige latere datum waarop de verkiezingen van de afgevaardigden A in tweeduizend zevenentwintig zullen plaatsvinden, de voorafgaande goedkeuring van de raad van toezicht.

- 48.4 Indien als gevolg van het ontbreken van het quorum niet geldig kan worden besloten dan wordt een nieuwe vergadering van de bondsraad bijeengeroepen, te houden niet eerder dan vijftien (15) dagen en niet later dan twee (2) maanden na de eerste vergadering. In deze vergadering kan een besluit tot statutenwijziging, fusie of ontbinding rechtsgeldig worden genomen met een meerderheid van ten minste twee/derde van de geldig uitgebrachte stemmen, ongeacht het aantal aanwezige afgevaardigden.
- 48.5 Wanneer aan de bondsraad een voorstel tot fusie of splitsing zal worden gedaan, moet, afgezien van de overige vereisten krachtens de wet, tegelijkertijd met de oproeping tot de vergadering, een afschrift van het voorstel tot fusie respectievelijk voorstel tot splitsing tot de sluiting van de vergadering ten kantore van de FNV-vereniging ter inzage worden gelegd voor de leden.
- 48.6 Een statutenwijziging treedt niet in werking dan nadat hiervan een notariële akte is opgemaakt. Tot het doen verlijden van de akte is ieder bestuurslid bevoegd.

Artikel 49. Ontbinding

- 49.1 De FNV-vereniging kan worden ontbonden door een besluit van de bondsraad op voorstel van het bestuur met de voorafgaande goedkeuring van de raad van toezicht. Het bepaalde in de artikelen 48.2 en 48.3 is van overeenkomstige toepassing.
- 49.2 Na de ontbinding geschiedt de vereffening door de bestuursleden onder toezicht van de raad van toezicht. Het bestuur kan, met voorafgaande goedkeuring van de raad van toezicht, besluiten andere personen tot vereffenaar te benoemen.
- 49.3 Bij het besluit tot ontbinding wordt door de bondsraad aangegeven welke bestemming aan het batig saldo zal worden gegeven. Deze bestemming dient in overeenstemming te zijn met de doelstellingen van de FNV-vereniging.
- 49.4 Na afloop van de vereffening blijven de boeken, bescheiden en andere gegevensdragers van de ontbonden FNV-vereniging gedurende de bij de wet voorgeschreven termijn onder berusting van de door de vereffenaars aangewezen persoon.
- 49.5 Op de vereffening zijn overigens de bepalingen van Titel 1, Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek van toepassing.

Hoofdstuk 11. Reglementen

Artikel 50. Reglementen

¹ Overeenkomstig de termijn van artikel Artikel 53.

- 50.1 De FNV-vereniging kent in elk geval de volgende reglementen:
- (a) het reglement "nieuwe leden" (artikel 10.1 en artikel 11.6);
 - (b) het reglement omtrent de toelating als lid (artikel 12.3);
 - (c) het reglement inzake registratie en bescherming ledengegevens (artikel 14.7);
 - (d) het reglement inzake beroep omtrent ontzetting van een lid-natuurlijke persoon en beroep omtrent opzegging van het lidmaatschap van een lid-natuurlijke persoon door de FNV-vereniging (artikel 16.14);
 - (e) het reglement omtrent de samenstelling en werkwijze van de onafhankelijke commissie die de bondsraad advies uitbrengt over een besluit tot schorsing dan wel ontzetting van een lid-rechtspersoon (artikel 16.15);
 - (f) het reglement omtrent de verkiezingen van afgevaardigden A (artikel 39.7);
 - (g) het bestuursreglement (artikel 21.4);
 - (h) het reglement van de raad van toezicht (artikel 28.4);
 - (i) het reglement van de vergadering van Afgevaardigden van Directe Sectorale Afdelingen (artikel 34.4);
 - (j) het (algemene) reglement omtrent de inrichting van directe sectorale afdelingen (artikel 30.8);
 - (k) de afzonderlijke reglementen van de directe sectorale afdelingen (artikel 31.4);
 - (l) het reglement omtrent netwerken (artikel 35.3);
 - (m) het reglement omtrent de lokale netwerken (artikel 36.3);
 - (n) het reglement omtrent de bondsraad (artikel 44.12);
 - (o) het reglement omtrent het congres (artikel 45.10); en
 - (p) het reglement omtrent de Vergadering van leden-rechtspersonen (artikel 33.4).

Tenzij in deze statuten anders is bepaald, worden alle reglementen en regels als bedoeld in deze statuten vastgesteld door het bestuur na voorafgaande goedkeuring van de bondsraad.

- 50.2 Het bestuur kan voorts na voorafgaande goedkeuring van de bondsraad een huishoudelijk reglement vaststellen. Naast dit huishoudelijk reglement en de reglementen als bedoeld in artikel 50.1 kunnen andere reglementen worden vastgesteld. Voorts is het mogelijk twee of meer reglementen samen te voegen in één (1) reglement.
- 50.3 Reglementen mogen niet in strijd zijn met de wet, ook waar die geen dwingend recht bevat, noch met de statuten. In geval van tegenstrijdigheid tussen de statuten en een reglement prevaleren de statuten. Het bestuur zal waar mogelijk zorgdragen voor een correcte weergave van deze statuten in de reglementen van de FNV-vereniging. Indien er onduidelijkheid bestaat tussen de statuten en de reglementen dan zal de voorzitter van de raad van toezicht, of in diens

afwezigheid, de vice-voorzitter beslissen.

Hoofdstuk 12. Overige bepalingen

Artikel 51. Overgangsbepaling omvang bondsraad

- 51.1 Ten aanzien van ieder van de navolgende leden-rechtspersonen, dan wel de rechtspersoon die als gevolg van een juridische fusie rechtsopvolger onder algemene titel is van:
- (a) FNV Mooi, een vereniging met volledige rechtsbevoegdheid, statutair gevestigd te Utrecht;
 - (b) Nederlandse Vereniging van Journalisten, een vereniging met volledige rechtsbevoegdheid, statutair gevestigd te Amsterdam;
 - (c) Vereniging van Contractspelers, een vereniging met volledige rechtsbevoegdheid, statutair gevestigd te Hoofddorp;
 - (d) Nautilus International, een vereniging met volledige rechtsbevoegdheid, statutair gevestigd te Rotterdam;
 - (e) NLSporter, een vereniging met volledige rechtsbevoegdheid, statutair gevestigd te Gouda;
 - (f) Algemene Federatie van Militair Personeel, een vereniging met volledige rechtsbevoegdheid, statutair gevestigd te Woerden;
 - (g) Algemene Onderwijsbond, een vereniging met volledige rechtsbevoegdheid, statutair gevestigd te Utrecht;
 - (h) Federatie Nederlandse Vakbeweging Horecabond, een vereniging met volledige rechtsbevoegdheid, statutair gevestigd te Almere;
 - (i) Marechausseevereniging, een vereniging met volledige rechtsbevoegdheid, statutair gevestigd te Woerden;
 - (j) Nederlandse Politiebond, een vereniging met volledige rechtsbevoegdheid, statutair gevestigd te Woerden,
- voor de toepassing van dit artikel 51.1 hierna ieder afzonderlijk te noemen: **Bond**, geldt dat indien en zolang als de desbetreffende Bond een zodanig aantal leden heeft dat de desbetreffende Bond op grond van het bepaalde in artikel 44.3 niet het recht zou hebben om ten minste één (1) stem uit te brengen, de desbetreffende Bond desalniettemin het recht heeft om één (1) stem uit te brengen in de bondsraad.
- 51.2 Indien en zolang als een sectorraad op grond van het in artikel 39.1 bepaalde niet bevoegd is om een afgevaardigde A te verkiezen, geldt dat het aantal afgevaardigden A in de bondsraad met één (1) afgevaardigde A wordt uitgebreid en de desbetreffende sectorraad bevoegd is om deze afgevaardigde A met inachtneming van het overigens in artikel 39 bepaalde te verkiezen.

Artikel 52. Speciale bepaling inzake Nautilus International

- 52.1 Indien en zolang als Nautilus International, voornoemd, lid is van de FNV-vereniging, behoeven:
- (a) besluiten van het bestuur waarin verplichtingen worden opgelegd aan Nautilus International de instemming van de Nautilus International

- teneinde werking te hebben jegens Nautilus International;
- (b) besluiten van de bondsraad waarin verplichtingen worden opgelegd aan Nautilus International de instemming van de Nautilus International teneinde werking te hebben jegens Nautilus International.

52.2 Het bestuur kan bij reglement nadere eisen stellen ten aanzien van:

- (a) de besluiten van het bestuur waarop dit artikel 52 betrekking heeft; en
- (b) de gronden waarop instemming door Nautilus International kan worden onthouden.

De vaststelling respectievelijk wijziging van dit reglement behoeft de voorafgaande goedkeuring van Nautilus International.

52.3 De bondsraad kan bij reglement nadere eisen stellen ten aanzien van:

- (a) de besluiten van de bondsraad waarop dit artikel 52 betrekking heeft; en
- (b) de gronden waarop instemming door Nautilus International kan worden onthouden.

De vaststelling respectievelijk wijziging van dit reglement behoeft de voorafgaande goedkeuring van Nautilus International.

Artikel 53. Overgangsbepaling zittingstermijnen bondsraad

Overwegingen

- Met de statutenwijziging op ## tweeduizend vijftientig wordt het ledenparlement hernoemd in een bondsraad. De afgevaardigden A die zitting hebben in het ledenparlement hebben ook zitting in de bondsraad.
- Conform het bepaalde in artikel 37.4 worden de afgevaardigden A (of hun plaatsvervangers) telkenmale voor een termijn van ten hoogste vier (4) jaar gekozen.
- In februari tweeduizend vijftientig werden de afgevaardigden A van het ledenparlement verkozen. Conform het bepaalde in artikel 37.4 loopt de zittingstermijn van die gekozen en in functie zijnde afgevaardigden A derhalve tot aan de verkiezingen in het eerste kalenderkwartaal van tweeduizend negentientig.
- De verkiezingen van de afgevaardigden van de sectorraden zijn gepland voor het eerste kalenderkwartaal van tweeduizend zevenentientig.
- In verband met de (uitkomst van de) procedure bij de Ondernemingskamer van het gerechtshof Amsterdam in tweeduizend vijftientig aangaande de FNV-vereniging bestaat de wens om ambiguïteit tussen de verkiezingen van de afgevaardigden in de sectorraden en de verkiezingen van de afgevaardigden A in de bondsraad weg te nemen.
- Derhalve bestaat de wens om de verkiezingen van de afgevaardigden A in de bondsraad te vervroegen naar één maart tweeduizend zevenentientig (of zodanige latere datum waarop de verkiezingen van de afgevaardigden A zullen plaatsvinden, maar niet later dan één mei tweeduizend zevenentientig) zodat de samenstelling van de bondsraad afgestemd wordt met de dan nieuw gekozen sectorraden.
- In verband met het vorenstaande zijn de navolgende overgangsbepalingen van

kracht:

- 53.1 De zittingstermijn van de afgevaardigden A (of hun plaatsvervangers) die gedurende de reguliere verkiezingen in het eerste kalenderkwartaal van het jaar tweeduizend vijftientig zijn gekozen wordt hierbij verkort tot één maart tweeduizend zevenentwintig of zodanige latere datum waarop de verkiezingen van de afgevaardigden A zullen plaatsvinden.
- 53.2 De zittingstermijn van de afgevaardigden in de sectorraden (of hun plaatsvervangers) die gedurende de reguliere verkiezingen in het tweede kalenderkwartaal van het jaar tweeduizend drieëntwintig zijn gekozen wordt hierbij verkort tot één februari tweeduizend zevenentwintig of zodanige latere datum waarop de verkiezingen van de afgevaardigden van de betreffende sectorraden zullen plaatsvinden.
- De zittingstermijn van de afgevaardigden in de sectorraad 'Jong' wordt hierbij verkort tot één februari tweeduizend zevenentwintig of zodanige latere datum waarop de verkiezingen van de afgevaardigden van de betreffende sectorraden zullen plaatsvinden.
- 53.3 In afwijking van het bepaalde in de voorlaatste alinea van artikel 37.2 zijn met betrekking tot het totaal aantal afgevaardigden A respectievelijk afgevaardigden B in de bondsraad bepalend de in de boeken en andere bescheiden van de FNV-vereniging respectievelijk de leden-rechtspersonen geregistreerde gegevens per eenendertig juli van het kalenderjaar voorafgaande aan het kalenderjaar van de verkiezing van afgevaardigden A.